

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Διπλωματική Εργασία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

της

ΤΖΩΝΗ ΑΝΔΡΙΑΝΑΣ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΛΑΛΑΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη
Λογιστική Φορολογία και Χρηματοοικονομική Διοίκηση**

Νοέμβριος 2023

«Το μάρμαρο που δεν έχει ακόμη σκαλιστεί μπορεί να κρατήσει τη μορφή κάθε σκέψης που έχει ο
μεγαλύτερος καλλιτέχνης.»
Μιχαήλ Άγγελος

Περίληψη

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει μια οικονομική ανάλυση της ελληνικής βιομηχανίας μαρμάρου κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, από το 2011 έως το 2021, και επικεντρώνεται σε δέκα από τις κορυφαίες επιχειρήσεις που λειτουργούν στον κλάδο. Ο τομέας του μαρμάρου στην Ελλάδα διαθέτει σημαντική ιστορική και οικονομική σημασία, συνεισφέροντας σημαντικά στις εξαγωγές και στην απασχόληση της χώρας. Η μελέτη αυτή στοχεύει στην κατανόηση της οικονομικής απόδοσης και των τάσεων στον τομέα κατά τη διάρκεια των ετών 2011-2021, που χαρακτηρίζεται τόσο από οικονομικές διακυμάνσεις όσο και από δομικές αλλαγές. Στην εργασία αυτή συνδυάζονται η ποσοτική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων και η ποιοτική ανάλυση για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες, συμπεριλαμβανομένων του κύκλου εργασιών, της κερδοφορίας, της ρευστότητας, των δεικτών αποδοτικότητας, εξετάζονται για να αξιολογηθεί η συνολική οικονομική κατάσταση των επιλεγμένων εταιρειών και του κλάδου. Επιπλέον, η μελέτη ερευνά την επίδραση εξωτερικών παραγόντων, όπως παγκόσμιες οικονομικές τάσεις, τεχνολογικές εξελίξεις και περιβαλλοντικοί κανονισμοί, στην οικονομική απόδοση του τομέα.

Abstract

This study presents a financial analysis of the Greek marble industry over the decade, from 2011 to 2021, focusing on ten leading companies operating within the sector. The marble industry in Greece holds significant historical and economic importance, contributing to the country's exports and employment. This study aims to comprehend the financial performance and trends within the sector during the years 2011-2021, marked by both economic fluctuations and structural changes. For this purpose, the following thesis combines quantitative analysis of financial statements with qualitative analysis to draw conclusions. Financial metrics and indicators, including turnover, profitability, liquidity, and efficiency ratios, are examined to evaluate the overall financial condition of the selected companies. Additionally, the study investigates the impact of external factors such as global economic trends, technological advancements, and environmental regulations on the sector's financial performance.

Κατάλογος Πινάκων-Εικόνων

Πίνακες

Πίνακας 1. SWOT Analysis.....	22
Πίνακας 2. Συνοπτική εικόνα της ελληνικής εξορυκτικής βιομηχανίας	28
Πίνακας 3 Εξαγωγές Μαρμάρου 2019-2020	32
Πίνακας 4 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης 2021	39
Πίνακας 5 Κατάταξη Εταιριών βάσει Κύκλου Εργασιών	40
Πίνακας 6 Κατάταξη Εταιριών βάσει Μικτού Κέρδους.....	43
Πίνακας 7 Κατάταξη Εταιριών βάσει EBITDA	45
Πίνακας 8 Κατάταξη Εταιριών βάσει Κερδών προ Φόρων.....	49
Πίνακας 9 Κατάταξη Εταιριών βάσει Απαιτήσεων	51
Πίνακας 10 Κατάταξη Εταιριών βάσει Τραπεζικού Δανεισμού	52
Πίνακας 11 Κατάταξη Εταιριών βάσει ROE.....	53
Πίνακας 12 ΙΚΤΙΝΟΣ ΑΕ Τραπεζικός Δανεισμός.....	71

Εικόνες

Εικόνα 1. Χάρτης Μαρμαροφόρων Περιοχών της Ελλάδας.....	16
Εικόνα 2. Εθνικά Μεγέθη Βιομηχανίας Μαρμάρου – Παραγωγή - Πωλήσεις – Εξαγωγές	27

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1	Εξέλιξη εξαγωγών μαρμάρων (2010-2020).....	28
Διάγραμμα 2	Συμμετοχή στη συνολική προσφορά μαρμάρου στην Ελλάδα ανά περιοχή.	33
Διάγραμμα 3	Ο Κύκλος Εργασιών των μεγαλύτερων εταιριών του κλάδου 2021	42
Διάγραμμα 4	Κύκλος Εργασιών των 10 εταιριών του κλάδου 2011-2021	42
Διάγραμμα 5	Μικτό Κέρδος % 2021	44
Διάγραμμα 6	Συνολικό Ποσοστό Μικτού Κέρδους 2011-2021	45
Διάγραμμα 7	EBITDA & EBITDA Margin 2021	47
Διάγραμμα 8	Net Debt & Net Debt/EBITDA 2021 ανά εταιρία.....	48
Διάγραμμα 9	Συνολικό EBT των 10 εταιριών 2011-2021.....	50
Διάγραμμα 10	Απαιτήσεις των 10 εταιριών 2011-2021	52
Διάγραμμα 11	ROE των 10 εταιριών 2021.....	54
Διάγραμμα 12	Marmor SG SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	55
Διάγραμμα 13	Marmor SG SA Περιθώριο EBITDA %	56
Διάγραμμα 14	Marmor SG SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού.....	57
Διάγραμμα 15	BIRROS SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %.....	58
Διάγραμμα 16	BIRROS SA Περιθώριο EBITDA %	59
Διάγραμμα 17	BIRROS SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού	60
Διάγραμμα 18	KARMAR SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %.....	61
Διάγραμμα 19	KARMAR SA Περιθώριο EBITDA%.....	62
Διάγραμμα 20	KARMAR SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού	63
Διάγραμμα 21	Παυλίδης ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %.....	64
Διάγραμμα 22	Παυλίδης ΑΕ Περιθώριο EBITDA %	65
Διάγραμμα 23	Παυλίδης ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού	66
Διάγραμμα 24	FHL Κυριακίδης Περιθώριο Μικτού Κέρδους %	67
Διάγραμμα 25	FHL Κυριακίδης Περιθώριο EBITDA %	68
Διάγραμμα 26	FHL Κυριακίδης Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού.....	69
Διάγραμμα 27	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %.....	71
Διάγραμμα 28	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Περιθώριο EBITDA %	72
Διάγραμμα 29	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού	73
Διάγραμμα 30	Χαριτόπουλος ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %	74
Διάγραμμα 31	Χαριτόπουλος ΑΕ Περιθώριο EBITDA %	75
Διάγραμμα 32	Χαριτόπουλος ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού	76

Διάγραμμα 33 Nordia Marbles ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %	77
Διάγραμμα 34 Nordia Marbles ΑΕ Περιθώριο EBITDA %	78
Διάγραμμα 35 Nordia Marbles ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού	79
Διάγραμμα 36 Dionyssos Marble ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %	79
Διάγραμμα 37 Dionyssos Marble ΑΕ Περιθώριο EBITDA %	80
Διάγραμμα 38 Dionyssos Marble ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού	81
Διάγραμμα 39 Μόσχου Μάρμαρα -Γρανίτες – Εξέλιξη Προσωπικού 2020-2022.....	82
Διάγραμμα 40 Μεταβολή Πωλήσεων, EBITDA, Κερδών προ Φόρων.....	83

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	3
Abstract	4
Κατάλογος Πινάκων-Εικόνων	5
Πίνακες	5
Εικόνες.....	5
Κατάλογος Διαγραμμάτων	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Εισαγωγή.....	10
1.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	10
1.2 Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα	11
1.3 Δομή.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Βιβλιογραφική Επισκόπηση	13
2.1 Εισαγωγή.....	13
2.2 Ο Κλάδος του Μαρμάρου - Ιστορική Αναδρομή	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – Θεωρητικό Υπόβαθρο της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης.....	17
3.1 Εισαγωγή.....	17
3.2 Αριθμοδείκτες και Οικονομικά Μεγέθη	17
3.3 Swot Ανάλυση στον Κλάδο του Μαρμάρου	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 –Ανάλυση και Οικονομικά Στοιχεία του Κλάδου	26
4.1 Εισαγωγή.....	26
4.2 Παραγωγή – Πωλήσεις - Εξαγωγές Μαρμάρου	26
4.3 Παρουσίαση 10 μεγάλων εταιριών μαρμάρου στην Ελλάδα.....	33
4.4 Ανάλυση Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2021 – Σύγκριση Εξεταζόμενων Εταιριών	39
4.5 Κατάταξη Εταιριών Βάσει Χρηματοοικονομικών Μεγεθών.....	40
4.5.1 Κύκλος Εργασιών.....	40
4.5.2. Μικτό Κέρδος.....	43
4.5.3 EBITDA.....	45
4.5.4 Καθαρό Χρέος προς Κέρδη προ Φορών, Τόκων & Αποσβέσεων 2021	47
4.5.5 Κέρδη προ Φόρων – EBT	49
4.5.6 Απαιτήσεις.....	51
4.5.7 Τραπεζικός Δανεισμός.....	52
4.5.8 ROE – Δείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων.....	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – Αναλυτική Χρηματοοικονομική Παρουσίαση των Εταιριών	55
5.1 Εισαγωγή.....	55
5.2 MARMOR SG SA.....	55
5.3 BIRROS HELLENIC MARBLE S.A.....	58
5.4 ΚΑΡΜΑΡ Α.Ε.....	61
5.5 ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε.....	63
5.6 F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Α.Ε.....	67
5.7 ΙΚΤΙΝΟΣ Α.Ε.....	70
5.8 ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.....	73
5.9 NORDIA MARBLES.....	76
5.10 DIONYSSOS MARBLE	79
5.11 ΜΟΣΧΟΥ Α.Ε. ΜΑΡΜΑΡΑ – ΓΡΑΝΙΤΕΣ	82
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – Συμπεράσματα Περιορισμοί & Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα	84
6.1 Συμπεράσματα.....	84
6.2 Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - Βιβλιογραφία	88
7.1 Ελληνική Βιβλιογραφία	88
7.2 Ξένη Βιβλιογραφία	89
7.3 Ηλεκτρονικές Πηγές.....	91

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Σύμφωνα το άρθρο 1 του Ν.4512/2018, στην έννοια του όρου «μάρμαρο» υπάγονται διάφορα πετρώματα ποικίλων χρωμάτων, εξορυσσόμενα σε όγκους, επιδεκτικά κοπής, λείανσης και στίλβωσης. Το μάρμαρο εξορύσσονταν εκτενώς στην αρχαία Ελλάδα, ιδιαίτερα σε περιοχές όπως ο όρος Πεντελικός κοντά στην Αθήνα, όπου χτίστηκε ο περίφημος Παρθενώνας. Σύμφωνα με τους Renfrew C., Peacey JS (2013), άλλα αξιόλογα λατομεία μαρμάρου βρίσκονταν στα νησιά Νάξο, Πάρο και Θάσο¹. Το μάρμαρο εκτιμήθηκε ιδιαίτερα για την ομορφιά και την αντοχή του, ενώ χρησιμοποιήθηκε ευρέως στην αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική για την κατασκευή ναών, αγαλμάτων και άλλων μνημειακών κατασκευών. Παραδείγματα περιλαμβάνουν τον Ναό του Διός στην Ολυμπία, τον Ναό του Ηφαίστου στην Αθήνα και τα αγάλματα του Παρθενώνα. Επιπρόσθετα, είχε συμβολική και πολιτιστική σημασία στην αρχαία Ελλάδα. Αντιπροσώπευε τον πλούτο, τη δύναμη και τα καλλιτεχνικά επιτεύγματα των πόλεων-κρατών. Η χρήση του μαρμάρου στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική ήταν μια αντανάκλαση του ελληνικού ιδεώδους της ομορφιάς και της τελειότητας.

Στη νεότερη εποχή, ο κλάδος του μαρμάρου στην Ελλάδα έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές και προκλήσεις από το 2011 έως το 2021, όπως η χρηματοπιστωτική κρίση, η μείωση της ζήτησης και ο αυξημένος ανταγωνισμός από άλλες χώρες. Η κρίση αυτή οδήγησε σε μείωση της παραγωγής και των εξαγωγών² και πολλές εταιρείες του κλάδου αγωνίστηκαν να «μείνουν στη ζωή». Ωστόσο, ο κλάδος κατάφερε να ξεπεράσει αυτή τη δύσκολη περίοδο και μέχρι το 2015 είχε αρχίσει να ανακάμπτει, λόγω της αύξησης της ζήτησης από νέες αγορές, όπως η Κίνα και η Μέση Ανατολή.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2011 - 2021, ο ανταγωνισμός από άλλες χώρες, όπως η Τουρκία και η Κίνα, που παρήγαγαν μάρμαρο με χαμηλότερο κόστος ήταν ιδιαίτερα αυξημένος. Αυτό οδήγησε σε μείωση της τιμής του ελληνικού μαρμάρου, με αποτέλεσμα χαμηλότερα κέρδη για τις ελληνικές εταιρίες. Για να παραμείνει ανταγωνιστική, η ελληνική βιομηχανία μαρμάρου εστίασε στην αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος.

¹ Renfrew C., Peacey JS (2013): “Aegean marble: a petrological study”, Cambridge University Press

²Capital.gr: “Η σημειολογία του τομέα εξόρυξης μαρμάρου μέσα στην κρίση”

Τα έσοδα του κλάδου του μαρμάρου³ αυξήθηκαν από το 2011 έως το 2019, με το 2019 να είναι χρονιά ρεκόρ, με τις εξαγωγές να αγγίζουν τα 447 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, η πανδημία COVID-19 έπληξε σκληρά τον κλάδο το 2020, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της ζήτησης και των εσόδων.

Συμπερασματικά, ο κλάδος μαρμάρου στην Ελλάδα, έχει επιδείξει ανθεκτικότητα και κατάφερε να ξεπεράσει πολλές από αυτές τις προκλήσεις μέσω της αυξημένης αποδοτικότητας και παραγωγικότητας, καθώς και με την είσοδο σε νέες αγορές και συνεχίζει να συνεισφέρει σημαντικά στην ελληνική οικονομία. Η μελλοντική του επιτυχία θα εξαρτηθεί από την ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και τη διατήρηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματός του.

1.2 Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα

Ο κλάδος του μαρμάρου στην Ελλάδα συνεισφέρει σημαντικά στην οικονομία της χώρας εδώ και πολλά χρόνια. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση μέσω της εξέτασης των οικονομικών επιδόσεων, δέκα από τις μεγαλύτερες εταιρίες του κλάδου του στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2011 έως 2021. Το παραπάνω θα επιτευχθεί με την μελέτη των οικονομικών τους καταστάσεων, την ανάλυση των χρηματοοικονομικών μεγεθών και των υπολογισμών οικονομικών δεικτών βάσει των οποίων θα γίνει η αξιολόγησή τους. Ορισμένα ερευνητικά ερωτήματα που θα τεθούν είναι: Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των εταιριών με τις υψηλότερες επιδόσεις στον κλάδο του μαρμάρου και ποια η επίδραση της μόχλευσης σε αυτές; Ποια είναι η κατάταξη των μεγαλύτερων εταιριών βάσει του κύκλου εργασιών και του μικτού κέρδους; Ποια από αυτές αντιμετωπίζει υψηλό τραπεζικό δανεισμό;

1.3 Δομή

Το πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας περιέχει εισαγωγικές παρατηρήσεις σχετικά τον σκοπό της και τα ερευνητικά ερωτήματα που θα αναλυθούν. Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει μια επισκόπηση της βιβλιογραφίας που αφορά τον κλάδο του μαρμάρου. Η πορεία του κλάδου του

³ Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων: «Αλλαγή στρατηγικής για τις εξαγωγές μαρμάρου».

μαρμάρου θα εξεταστεί τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Στη συνέχεια, το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει στατιστικά δεδομένα σχετικά με τον κλάδο του μαρμάρου, όπως εισαγωγές, εξαγωγές και πωλήσεις. Επίσης, αναλύονται χρηματοοικονομικοί δείκτες και ορισμοί που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου. Στο κεφάλαιο τέσσερα παρουσιάζονται δέκα μεγάλες εταιρίες μαρμάρου στην Ελλάδα. Γίνεται ανάλυση της κατάταξης των ανωτέρω εταιριών βάσει διάφορων κριτηρίων, όπως πωλήσεις, μικτό κέρδος, EBITDA, EBT, απαιτήσεις, τραπεζικό χρέος και λειτουργική απόδοση. Το πέμπτο κεφάλαιο περιέχει περαιτέρω ανάλυση σχετικά με τα αποτελέσματα και τις ευρήματα που έχουν συγκεντρωθεί από την έρευνα για τις εταιρίες αυτές για τις δέκα εταιρίες του κλάδου ανά εταιρία, και τέλος, στο κεφάλαιο έξι βρίσκονται τα συμπεράσματα της εργασίας, οι περιορισμοί που υπήρχαν κατά την διεξαγωγή της έρευνας, όπως επίσης και προτάσεις για μελλοντική έρευνα που μπορεί να γίνει στον κλάδο του μαρμάρου. Τέλος, στο κεφάλαιο επτά βρίσκεται η βιβλιογραφία στην οποία βασίστηκε η παρούσα εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Βιβλιογραφική Επισκόπηση

2.1 Εισαγωγή

Ο κλάδος του μαρμάρου αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς στη παγκόσμια βιομηχανία. Η χρηματοοικονομική ανάλυση σε αυτόν τον κλάδο απαιτεί αξιολόγηση του κόστους παραγωγής, εσόδων, επενδύσεων και διαχείρισης κεφαλαίου. Επιπλέον, περιλαμβάνει ανάλυση των αγορών και των τιμών για στρατηγικές αποφάσεις. Βοηθά στον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης, των περιθωρίων ανάπτυξης και της αντιμετώπισης οικονομικών προκλήσεων. Η συνεχής παρακολούθηση των οικονομικών δεικτών είναι ζωτική για τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη στον κλάδο του μαρμάρου.

2.2 Ο Κλάδος του Μαρμάρου - Ιστορική Αναδρομή

Σύμφωνα με τους Kandil & Selim (2006), το μάρμαρο είναι ένα πολύτιμος διακοσμητικός λίθος που χρησιμοποιείται από πολύ παλιά στην ιστορία. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι οι βιομηχανίες εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου ανήκουν στις παλαιότερες βιομηχανίες στον κόσμο. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, πριν από 5000 χρόνια, γνώριζαν 40 διαφορετικούς τύπους διακοσμητικών λίθων και εργάζονταν κυρίως με γρανίτη και ορισμένα είδη μαρμάρου όπως το αλάβαστρο. Ορισμένοι ιστορικοί υποστηρίζουν ότι Έλληνες και Ρωμαίοι απέκτησαν τις δεξιότητες εξόρυξης και επεξεργασίας του μαρμάρου από τους αρχαίους Αιγύπτιους. Για πάνω από χίλια χρόνια τώρα, η οικονομική δραστηριότητα ενός τόπου όπως η Καράρα στην Ιταλία εξαρτάται και περιστρέφεται κυρίως γύρω από το μάρμαρο.

Σύμφωνα με τους Laskaridis K. et al (2010), τα φυσικά λίθινα υλικά όπως το μάρμαρο, ο γρανίτης και ο ασβεστόλιθος είναι πολύτιμα ορυκτά με αφθονία αποθεμάτων και είναι γνωστά για την ανθεκτικότητά τους και την αισθητική τους. Αποτελούν σημαντικό παράγοντα στις διεθνείς οικονομίες ενισχύοντας τη σύγχρονη αστική αρχιτεκτονική. Η παγκόσμια παραγωγή φυσικών λίθων από λατομεία ανέρχεται σε περίπου 68,7 εκατομμύρια τόνους ετησίως, κυρίως συγκεντρωμένα σε εννέα χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Ωστόσο, οι χώρες εκτός Ευρώπης αναδύονται ως ανταγωνιστές λόγω των χαμηλών δαπανών παραγωγής, δημιουργώντας προκλήσεις για τις παραδοσιακές οικονομίες.

Επιπλέον, οι Laskaridis K. et al (2010) αναφέρουν ότι, το ελληνικό μάρμαρο, και ειδικότερα το μάρμαρο της Θάσου, είναι γνωστό σε παγκόσμιο επίπεδο και αποτελεί τον κύριο τύπο εξαγόμενης πέτρας. Περισσότερες από 4,000 επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες, εμπλέκονται στην λατομία, το κόψιμο, την επεξεργασία, την κατασκευή έργων τέχνης, εκκλησιαστικών στοιχείων και μνημείων, εμπορίας προϊόντων μαρμάρου στις εγχώριες και διεθνείς αγορές. Η παραγωγή μαρμάρου στα λατομεία, παρά τις διακυμάνσεις, έχει αυξηθεί τα τελευταία 40 χρόνια.

Σύμφωνα με τους Kandil & Selim (2006), κατά την εποχή της αποικιοκρατίας, οι ευρωπαϊκές δυνάμεις εξερεύνησαν και ίδρυσαν αποικίες σε διάφορα μέρη του κόσμου. Συχνά χρησιμοποιούσαν τοπικό μάρμαρο για κατασκευές και διακόσμηση. Για παράδειγμα, λευκό μάρμαρο από το Βερμόντ των ΗΠΑ χρησιμοποιήθηκε σε κτίρια όπως το Καπιτώλιο των Ηνωμένων Πολιτειών και το Μνημείο της Ουάσιγκτον. Με την έλευση της Βιομηχανικής Επανάστασης τον 18ο και 19ο αιώνα, η βιομηχανία μαρμάρου υπέστη σημαντικές αλλαγές. Εισήχθησαν προηγμένα μηχανήματα και εργαλεία, τα οποία βελτίωσαν την εξόρυξη, την κοπή και τη μεταφορά του μαρμάρου. Καθώς οι εμπορικοί δρόμοι επεκτάθηκαν και η παγκοσμιοποίηση αυξήθηκε, η ζήτηση για μάρμαρο εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο. Μάρμαρα από διαφορετικές περιοχές κέρδισαν διεθνή αναγνώριση για τα μοναδικά χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές τους. Τον 20ο αιώνα, η σύγχρονη τεχνολογία έφερε περαιτέρω επανάσταση στη βιομηχανία μαρμάρου. Τα εργαλεία με διαμάντι, οι προηγμένες μηχανές κοπής και οι τεχνικές στίλβωσης ενίσχυσαν την αποτελεσματικότητα και την ακρίβεια της επεξεργασίας μαρμάρου.

Επιπρόσθετα, οι Ararakou A. et al (2021), αναφέρουν ότι εξόρυξη λίθων στην Ελλάδα ξεκίνησε από την αρχαιότητα. Κατά τον 5ο αιώνα π.Χ., αναφέρεται εντατική λατομία σε μεγάλα κέντρα εκμετάλλευσης όπως τα Πεντέλη και η Αγία Μαρίνα (Αττική), τα νησιά Νάξος, Πάρος και Θάσος, γνωστά για τα λευκά μάρμαρα τους, καθώς και Τήνος και Λάρισα για τα πράσινα μάρμαρα τους. Τον 20ό αιώνα, τα ελληνικά λίθινα υλικά έγιναν διάσημα στο εξωτερικό και εξαγόταν στη Δυτική Ευρώπη. Η έκτακτη ανάπτυξη των κατασκευών στα αστικά κέντρα και η υψηλή ποιότητα ζωής αύξησαν τη ζήτηση για την εξόρυξη μαρμάρου. Η ετήσια εκτιμώμενη παραγωγή, το 2019, ανέρχεται σε 1.004.471 κυβικά μέτρα, ενώ οι εξαγωγές αγγίζουν τα 265.423 κυβικά μέτρα, με το μεγαλύτερο ποσοστό να πηγαίνει στην Κίνα (περίπου 54%). Σύμφωνα με τον Papadopoulos A. (2020),⁴ η εκμετάλλευση των πετρωμάτων, ιδιαίτερα του μαρμάρου, ήταν ανέκαθεν σημαντική για την

⁴ Papadopoulos A. (2020), "An overview of the domestic market of dimension stones in Greece" Mineral Economics 34,323-330

ελληνική οικονομία. Η Ελλάδα ανήκει στις 5 πιο σημαντικές χώρες εξαγωγής μαρμάρου με ποσοστό 7% στις παγκόσμιες εξαγωγές. Ωστόσο, μετά το 2019 και ιδιαίτερα το 2020, οι εξαγωγές μειώθηκαν σημαντικά λόγω των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας της COVID-19.

Σύμφωνα με τους Kandil & Selim (2006), η τιμή και η αξία του μαρμάρου σήμερα εξαρτώνται από τα φυσικά του χαρακτηριστικά (όπως η ποιότητα, ο τύπος και το χρώμα) αλλά και από την τεχνολογική επεξεργασία (δημιουργία ειδικού σχήματος, γυάλισμα, μέγεθος και πάχος). Έτσι, η παραγωγή του μαρμάρου μπορεί να θεωρηθεί (1) υψηλά διαφοροποιημένη και (2) έντονα εξαρτημένη από το επίπεδο χρήσης τεχνολογίας. Για μια χώρα να ηγηθεί σε αυτήν τη βιομηχανία, χρειάζεται να διαθέτει πλούσιους φυσικούς πόρους αυτού του πολύτιμου λίθου καθώς και μια καλή τεχνολογική βάση που να της επιτρέπει να εξορύσσει και να επεξεργάζεται το μάρμαρο για τοπικές και διεθνείς συναλλαγές.

Ακόμη, σύμφωνα με τους Evangelinos K. & Oku Mami (2005), η συνεισφορά της ελληνικής βιομηχανίας εξόρυξης στις παγκόσμιες αγορές είναι σημαντική, με μεγάλο ποσοστό των λειτουργιών να λαμβάνει χώρα στα νησιά των Κυκλάδων. Η περιοχή συνεισφέρει το 90% της συνολικής παραγωγής της χώρας σε μπεντονίτη, τον δεύτερο υψηλότερο στην ΕΕ. Επίσης, η Ελλάδα είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος παραγωγός περλίτη στον κόσμο, με το 90% της εξόρυξης να λαμβάνει χώρα στις Κυκλάδες.

Εικόνα 1. Χάρτης Μαρμαροφόρων Περιοχών της Ελλάδας

Πηγή: <https://gaia.igme.gr/portal/apps/dashboards/de18c9f57cf54843831a0c594bf3ae7c>

Ολοκληρώνοντας, σύμφωνα με τους Charalampides G. et al (2013), η εξορυκτική δραστηριότητα στην Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπίζεται γενικά ως ένα εργαλείο για την βιώσιμη ανάπτυξη και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Οι ορυκτές πρώτες ύλες και τα μάρμαρα βρίσκονται σε υψηλές θέσεις παραγωγικότητας κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες, μαζί με τον λιγνίτη. Η ελληνική βιομηχανία εξόρυξης είναι υψηλά εξωστρεφής και σταθερή, με περίπου 77% των πωλήσεων προς εξαγωγές. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η εξορυκτική δραστηριότητα στην Ελλάδα αποτελεί έναν σημαντικό οικονομικό κλάδο με πολύ αξιόλογες προοπτικές ανάπτυξης. Από την άλλη πλευρά, η καθυστέρηση ή ακόμη και η μη αξιοποίηση της ανάκτησης παραγωγικών πόρων, όπως ορυκτές πρώτες ύλες (μεταλλικές, ενεργειακές, μη ενεργειακές, ορυκτά και βιομηχανικά ορυκτά), μειώνει και σχεδόν εξαλείφει την ικανότητα της χώρας να αλλάξει θεμελιωδώς, εκμεταλλευόμενη τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, τα τρέχοντα δεδομένα ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – Θεωρητικό Υπόβαθρο της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης

3.1 Εισαγωγή

Η χρηματοοικονομική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί έναν σημαντικό όρο που χρησιμοποιείται από επιχειρήσεις και ενδιαφερόμενους φορείς με σκοπό να αξιολογήσουν την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης (Needles et al., 2014). Σύμφωνα με τον Gibson (1995), αυτή η διαδικασία ανάλυσης απαιτεί κρίση και περιλαμβάνει τον εντοπισμό των σημαντικών μεταβολών στα δεδομένα, τις ποσότητες, και τις σχέσεις μεταξύ των στοιχείων, καθώς και των αιτιών που ενδέχεται να τις εξηγούν. Ένα χρήσιμο εργαλείο σε αυτήν τη διαδικασία αποτελούν οι αριθμοδείκτες, καθώς αυτοί βοηθούν στην αποφυγή προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν από την σύγκριση διαφορετικών εταιριών στην ίδια βιομηχανία (Ross et al., 2013). Επιπρόσθετα, μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει δείκτες απόδοσης, οι οποίοι συγκρίνονται με τους δείκτες κερδοφορίας, προκειμένου να αξιολογήσει την ικανότητά της να χρησιμοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία για την επίτευξη κέρδους (Hayes, 2021).

3.2 Αριθμοδείκτες και Οικονομικά Μεγέθη

Κύκλος Εργασιών (Revenue)

Ο Κύκλος Εργασιών είναι ένας σημαντικός δείκτης της απόδοσης μιας εταιρείας. Η αύξηση του κύκλου εργασιών του κλάδου του μαρμάρου στην Ελλάδα από το 2011 έως το 2021 ήταν μικρή λόγω της οικονομικής και πολιτικής αστάθειας στη χώρα. Το 2011 ο κλάδος είχε έσοδα 771 εκατ. ευρώ, τα οποία μειώθηκαν στα 365 εκατ. ευρώ το 2016. Ωστόσο, ο κλάδος παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης τα τελευταία χρόνια, με τα έσοδα να αυξάνονται στα 472 εκατ. ευρώ το 2021.

Μικτό Περιθώριο Κέρδους (Gross Profit Margin)

Το μικτό περιθώριο κέρδους είναι το ποσοστό των εσόδων που απομένει μετά την αφαίρεση του κόστους των πωληθέντων αγαθών. Σύμφωνα με την ανάλυση που ακολουθεί σε επόμενο κεφάλαιο, το μικτό περιθώριο κέρδους για τον κλάδο του μαρμάρου στην Ελλάδα από το 2011 έως το 2021 ήταν σχετικά σταθερό, με μέσο όρο 40%. Αυτό δείχνει ότι ο κλάδος κατάφερε να διατηρήσει την κερδοφορία του παρά τις οικονομικές προκλήσεις.

$$\text{Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους} = \frac{\text{Μικτά Κέρδη χρήσεως}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}} \times 100$$

Καθαρό περιθώριο κέρδους (Net Profit Margin)

Το περιθώριο καθαρού κέρδους είναι το ποσοστό των εσόδων που απομένει μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών εξόδων και των φόρων και εκφράζεται ως εξής:

$$\text{Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}} \times 100$$

Σύμφωνα με την ανάλυση που ακολουθεί σε επόμενο κεφάλαιο, το καθαρό περιθώριο κέρδους για τον κλάδο του μαρμάρου στην Ελλάδα από το 2011 έως το 2021 ήταν μικρό λόγω της οικονομικής και πολιτικής αστάθειας στη χώρα. Το 2011, ο κλάδος είχε περιθώριο καθαρού κέρδους 12,6%, το οποίο μειώθηκε στο 2,6% το 2016. Ωστόσο, ο κλάδος παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης τα τελευταία χρόνια, με το περιθώριο καθαρού κέρδους να αυξάνεται στο 6,4% το 2021.

Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE - Return on Equity)

Ο Maverick (2020), υποστηρίζει ότι ο δείκτης της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς δείκτες της κερδοφορίας. Δείχνει την αποτελεσματικότητα μιας οντότητας, πόσο κέρδος μπορεί να αποφέρει η χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων που επένδυσε ένας επενδυτής (Bankingnews.gr, 2016) και εκφράζεται ως εξής:

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}} \times 100$$

Ο δείκτης ROE είναι ένα μέτρο της κερδοφορίας μιας εταιρείας σε σχέση με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που επενδύονται στην εταιρεία από τους μετόχους της. Σύμφωνα με την ανάλυση που ακολουθεί σε επόμενο κεφάλαιο, το ROE για τον κλάδο του μαρμάρου στην Ελλάδα από το 2011 έως το 2021 ήταν χαμηλό λόγω της οικονομικής και πολιτικής αστάθειας στη χώρα. Το 2011, ο κλάδος είχε ROE 17%, το οποίο μειώθηκε στο 2,7% το 2016. Ωστόσο, ο κλάδος έχει δείξει σημάδια ανάκαμψης τα τελευταία χρόνια, με το ROE να αυξάνεται στο 9,1% το 2021.

Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων - EBITDA

Είναι ο δείκτης που δείχνει τα κέρδη μίας επιχείρησης πριν αφαιρεθούν τόκοι, φόροι, και οι αποσβέσεις. Ο Δείκτης Αποδοτικότητας EBITDA χρησιμοποιείται για να διακρίνουμε την ανάπτυξη και το πραγματικό κέρδος των επιχειρήσεων.

Καθαρό χρέος προς κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (Net Debt/EBITDA)

Αποτελεί τον κλασικότερο δείκτη αξιολόγησης της ρευστότητας μιας εταιρείας, καθώς το αποτέλεσμα του αντιστοιχεί στον απαιτούμενο αριθμό ετών που χρειάζεται η επιχείρηση να αποπληρώσει τον καθαρό της δανεισμό (σύνολο τραπεζικών υποχρεώσεων μείον ταμείο) μέσα από τη λειτουργική της κερδοφορία.

Δείκτης κερδών προ φόρων - Earnings Before Tax (EBT)

Ο δείκτης κερδών προ φόρων, γνωστός και ως Earnings Before Tax (EBT) ή Profit Before Tax (PBT), αναφέρεται στο κέρδος που παράγεται από μια επιχείρηση πριν αφαιρεθούν οι φόροι. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το συνολικό κέρδος που έχει αποκτήσει μια εταιρεία από τις δραστηριότητές της πριν ληφθούν υπόψη τα φορολογικά της υποχρεώσεις. Ο δείκτης κερδών προ φόρων (EBT) είναι σημαντικός γιατί αποτελεί ένδειξη της οικονομικής απόδοσης της επιχείρησης πριν από την επίδραση των φόρων. Αυτό επιτρέπει στους επενδυτές, τους αναλυτές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να αξιολογήσουν πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε μια επιχείρηση στη δημιουργία κερδών από τις κύριες της δραστηριότητες, ανεξάρτητα από τη φορολογική της κατάσταση. Ο τρόπος υπολογισμού του EBT δύναται να ποικίλλει ανάλογα με τις λεπτομέρειες του λογιστικού συστήματος που χρησιμοποιεί η εταιρεία. Συνήθως, όμως, περιλαμβάνει τα συνολικά έσοδα από πωλήσεις και λοιπές δραστηριότητες, αφαιρούνται τα έξοδα και τα έξοδα των λειτουργικών δραστηριοτήτων πριν από τους φόρους.

Από το 2009 έως το 2018, η ποσότητα των ελληνικών εξαγωγών μαρμάρων αυξήθηκε κατά 232,38%, κατατάσσοντας την Ελλάδα τρίτη στην Ευρώπη μετά την Ιταλία και την Τουρκία (Eurostat, 2019). Ο αριθμός των μικρών, μεσαίων και λοιπών μικρών εταιρειών που ασχολούνται με τον ελληνικό τομέα μαρμάρου εκτιμάται ότι είναι περίπου 4000 και απασχολούν πάνω από 60.000 άτομα. Η περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου στο εγγύς μέλλον θα εξαρτηθεί από τις νέες επενδύσεις, την ευελιξία στην αγορά, τις ανταγωνιστικές τιμές και την περαιτέρω αύξηση των δεσμών με τις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και τη διεύθυνση σε άλλες αναδυόμενες οικονομίες. Επιπλέον,

ο εξορυκτικός κλάδος⁵, αποδείχθηκε ανθεκτικός και το 2022, σημειώνοντας αύξηση παραγωγής εμπορεύσιμων προϊόντων κατά 3%, αύξηση εσόδων κατά 12,5% και των εξαγωγών κατά 20%, σε σχέση με το 2021.

Σύμφωνα με την Έκθεση Δραστηριοτήτων 2021 ⁶ του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, το 2021 η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία κατέγραψε αισθητά καλύτερα αποτελέσματα σε σχέση με το 2020. Διεθνώς, υπήρξε σημαντική ζήτηση πρώτων υλών, σε καλές τιμές, η δε εσωτερική αγορά παρουσίασε αυξημένη κατανάλωση εγχώριων εξορυκτικών προϊόντων, σε ένα περιβάλλον ανάπτυξης. Όμως, παρά την αυξημένη ζήτηση, τα αυξημένα κόστη ενέργειας και πρώτων υλών, περιόρισαν τη δυναμική των εξαγωγών, καθώς και τα οικονομικά αποτελέσματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεχίζει να έχει αντιφατικές τακτικές ως προς τις ευρωπαϊκές ορυκτές πρώτες ύλες (ΟΠΥ), παρά τις εξαγγελμένες πολιτικές και τις μεγάλες απαιτήσεις σε ΟΠΥ που αυτές απαιτούν για την υλοποίησή τους.

3.3 Swot Ανάλυση στον Κλάδο του Μαρμάρου

Σύμφωνα με τους Marilyn M. Helms, Judy Nixon⁷, η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού που χρησιμοποιείται από επιχειρήσεις και οργανισμούς για να αξιολογήσουν τα εσωτερικά τους στοιχεία και αδυναμίες, καθώς και τις εξωτερικές τους ευκαιρίες και απειλές. Το όνομα "SWOT" είναι αρκτικός συνδυασμός για τα τέσσερα βασικά στοιχεία της ανάλυσης:

Ισχυρές Πλευρές (Strengths)

Αυτές είναι τα εσωτερικά στοιχεία και χαρακτηριστικά που δίνουν στον οργανισμό μια ανταγωνιστική πλεονεκτικότητα ή ένα προβάδισμα έναντι άλλων. Μπορεί να περιλαμβάνουν πράγματα όπως η ισχυρή φήμη της μάρκας, εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, αποτελεσματικές διαδικασίες παραγωγής, μοναδικά προϊόντα ή υπηρεσίες, κλπ.

Αδυναμίες(Weaknesses)

⁵ Industry News «Ο εξορυκτικός κλάδος αποδείχθηκε ανθεκτικός και το 2022», Ιούνιος 2023

⁶ Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων: «Έκθεση Δραστηριοτήτων 2021»

⁷ Marilyn M. Helms, Judy N. (2010): «Exploring SWOT analysis – where are we now? A review of academic research from the last decade»

Αυτές είναι τα εσωτερικά στοιχεία που βάζουν τον οργανισμό σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές του. Οι αδυναμίες μπορεί να περιλαμβάνουν ξεπερασμένη τεχνολογία, περιορισμένους πόρους, κακές πρακτικές διαχείρισης ή έλλειψη ειδίκευσης σε ορισμένους τομείς.

Ευκαιρίες(Opportunities)

Αυτές είναι εξωτερικά στοιχεία ή καταστάσεις που ο οργανισμός μπορεί πιθανώς να αξιοποιήσει για να βελτιώσει την απόδοσή του και να επιτύχει τους στόχους του. Οι ευκαιρίες μπορεί να προκύψουν από αλλαγές στην αγορά, προηγμένες τεχνολογίες, νέες κατηγορίες πελατών ή την απουσία ισχυρών ανταγωνιστών σε έναν συγκεκριμένο τομέα.

Απειλές(Threats)

Αυτές είναι εξωτερικά στοιχεία ή προκλήσεις που μπορούν πιθανώς να βλάψουν την απόδοση ή την βιωσιμότητα του οργανισμού. Οι απειλές μπορεί να περιλαμβάνουν νέους ανταγωνιστές που εισέρχονται στην αγορά, αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών, οικονομικές υφέσεις, αλλαγές στην νομοθεσία ή άλλους παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τον οργανισμό.

Για να πραγματοποιήσει μια ανάλυση SWOT, μια εταιρεία συγκεντρώνει συνήθως σχετικά δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με τις εσωτερικές της δραστηριότητες και το εξωτερικό περιβάλλον. Η ανάλυση βοηθά να προσδιοριστούν πεδία όπου ο οργανισμός μπορεί να επωφεληθεί από τις ισχυρές του πλευρές, να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες του, να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες και να αναπτύξει στρατηγικές για την αντιμετώπιση των πιθανών απειλών. Μέσω της κατανόησης της ανάλυσης SWOT, ένας οργανισμός μπορεί να λαμβάνει ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με τη μελλοντική του κατεύθυνση, να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους πόρους του και να δημιουργεί σχέδια δράσης για την επίτευξη των στόχων του, διατηρώντας παράλληλα τον ανταγωνιστικό του χαρακτήρα στην αγορά.

Παρακάτω ακολουθεί SWOT ανάλυση για τον κλάδο του μαρμάρου στην Ελλάδα:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
Δυνατά σημεία		Ευκαιρίες	
<p>Αφθονία αποθεμάτων μαρμάρου υψηλής ποιότητας. Εξειδίκευση και παράδοση στην εξόρυξη και επεξεργασία μαρμάρου. Γεωγραφικό πλεονέκτημα. Προσέλκυση τουριστών και επενδυτών.</p>		<p>Αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση. Αναδυόμενες αγορές. Βιώσιμες πρακτικές και πιστοποιήσεις. Διαφοροποίηση προϊόντων.</p>	
Αδύνατα σημεία		Απειλές	
<p>Περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Περιορισμοί υποδομής και τεχνολογίας. Κατακερατισμένη βιομηχανία. κλίμακας και ανταγωνιστικότητας. Ανταγωνισμός από άλλες χώρες.</p>		<p>Οικονομικές διακυμάνσεις. Αστάθεια τιμών. Ανταγωνισμός από υποκατάστατα. Πολιτικοί και ρυθμιστικοί κίνδυνοι.</p>	

Πίνακας 1. SWOT Analysis

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δυνατά σημεία

- **Αφθονία αποθεμάτων μαρμάρου υψηλής ποιότητας:** Η Ελλάδα είναι γνωστή για την ύπαρξη σημαντικών και ποικίλων κοιτασμάτων μαρμάρου, προσφέροντας μεγάλη γκάμα χρωμάτων και σχεδίων.
- **Εξειδίκευση και παράδοση στην εξόρυξη και επεξεργασία μαρμάρου:** Η χώρα έχει μακρά ιστορία εξόρυξης και χειροτεχνίας μαρμάρου, με αποτέλεσμα ειδικευμένους τεχνίτες και προηγμένες τεχνικές επεξεργασίας.
- **Γεωγραφικό πλεονέκτημα:** Η θέση της Ελλάδας επιτρέπει σχετικά εύκολη πρόσβαση τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στη διεθνή αγορά, μειώνοντας το κόστος μεταφοράς.
- **Προσέλκυση τουριστών και επενδυτών:** Η παρουσία διάσημων ιστορικών μαρμάρινων κατασκευών (π.χ. Παρθενώνας) και οι συνεχείς εξελίξεις προσελκύουν τουρίστες και επενδύσεις στον κλάδο.

Αδύνατα σημεία

- **Περιβαλλοντικές ανησυχίες:** Η εξόρυξη και η επεξεργασία μαρμάρου μπορεί να έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως υποβάθμιση του τοπίου και ρύπανση των υδάτων, που μπορεί να οδηγήσει σε ρυθμιστικές προκλήσεις.
- **Περιορισμοί υποδομής και τεχνολογίας:** Ορισμένες περιοχές με κοιτάσματα μαρμάρου ενδέχεται να στερούνται σύγχρονων υποδομών και τεχνολογίας, εμποδίζοντας την αποτελεσματική εξόρυξη και μεταφορά.
- **Κατακερματισμένη βιομηχανία:** Ο κλάδος του μαρμάρου στην Ελλάδα αποτελείται από πολλές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας και ανταγωνιστικότητας.
- **Ανταγωνισμός από άλλες χώρες:** Η Ελλάδα αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από άλλες χώρες παραγωγής μαρμάρου, επηρεάζοντας δυνητικά το μερίδιο αγοράς και τις τιμές.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ευκαιρίες

- **Αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση:** Καθώς ο κατασκευαστικός κλάδος επεκτείνεται παγκοσμίως, υπάρχει μια αυξανόμενη ζήτηση για το μάρμαρο ως δομικό και διακοσμητικό υλικό.
- **Αναδυόμενες αγορές:** Η εξερεύνηση και η είσοδος σε νέες αγορές στην Ασία, τη Μέση Ανατολή και άλλες περιοχές με αυξανόμενα έργα υποδομής μπορεί να ενισχύσει τις εξαγωγικές ευκαιρίες.
- **Βιώσιμες πρακτικές και πιστοποιήσεις:** Η υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών και η απόκτηση πιστοποιήσεων μπορεί να προσελκύσει πελάτες και επενδυτές με οικολογική συνείδηση.
- **Διαφοροποίηση προϊόντων:** Η επέκταση των προσφορών προϊόντων ώστε να περιλαμβάνει νέα προϊόντα με βάση το μάρμαρο ή καινοτόμα σχέδια μπορεί να προσελκύσει μια ευρύτερη πελατειακή βάση.

Απειλές

- **Οικονομικές διακυμάνσεις:** Οι οικονομικές πτώσεις μπορούν να επηρεάσουν τον κατασκευαστικό κλάδο και τις καταναλωτικές δαπάνες, επηρεάζοντας τη ζήτηση για προϊόντα μαρμάρου.
- **Αστάθεια τιμών:** Οι διακυμάνσεις στις τιμές των πρώτων υλών και οι παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες μπορούν να επηρεάσουν την κερδοφορία του κλάδου του μαρμάρου.
- **Ανταγωνισμός από υποκατάστατα:** Το μάρμαρο αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από άλλα υλικά, όπως μηχανική πέτρα, κεραμικά και συνθετικά προϊόντα, τα οποία μπορεί να προσφέρουν πλεονεκτήματα κόστους ή εναλλακτική αισθητική.
- **Πολιτικοί και ρυθμιστικοί κίνδυνοι:** Οι αλλαγές στις κυβερνητικές πολιτικές, στις εμπορικές συμφωνίες ή στους κανονισμούς μπορούν να επηρεάσουν τις συνθήκες εξαγωγών/εισαγωγών και τη συνολική σταθερότητα του κλάδου.

Σύμφωνα με την ανάλυση SWOT του κλάδου του μαρμάρου στην Ελλάδα, μπορούμε να εξαγάγουμε ορισμένα βασικά συμπεράσματα:

Ενίσχυση Δυνατών σημείων: Η αφθονία της Ελλάδας σε αποθέματα μαρμάρου υψηλής ποιότητας και η τεχνογνωσία της στην εξόρυξη και την επεξεργασία αποτελούν ισχυρά θεμέλια για τον κλάδο. Η χώρα θα πρέπει να συνεχίσει να βασίζεται στην παράδοσή της στη χειροτεχνία και να επενδύει στον εκσυγχρονισμό των υποδομών και της τεχνολογίας για να παραμείνει ανταγωνιστική στην παγκόσμια αγορά.

Αντιμετώπιση αδυναμιών: Ο τομέας θα πρέπει να αντιμετωπίζει προληπτικά τις περιβαλλοντικές ανησυχίες που σχετίζονται με την εξόρυξη και τη μεταποίηση, υιοθετώντας βιώσιμες πρακτικές και συμμορφώνοντας τους κανονισμούς. Επιπλέον, οι προσπάθειες για ενοποίηση και συνεργασία μεταξύ μικρότερων εταιρειών μπορεί να τις βοηθήσουν να ξεπεράσουν προκλήσεις που σχετίζονται με οικονομίες κλίμακας.

Εκμετάλλευση ευκαιριών: Η αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση για μάρμαρο αποτελεί ευκαιρία για τις ελληνικές εταιρείες να επεκτείνουν τις εξαγωγές τους και να φτάσουν σε νέες αγορές. Η εξερεύνηση των αναδυόμενων αγορών και η διαφοροποίηση των προϊόντων μπορούν να βοηθήσουν στην αξιοποίηση αναξιοποίητων ευκαιριών και να παραμείνουν μπροστά από τον ανταγωνισμό.

Περιορισμός απειλών: Ο κλάδος πρέπει να προετοιμαστεί για οικονομικές διακυμάνσεις διατηρώντας την ευελιξία στην παραγωγή και ανταποκρινόμενος στις αλλαγές της ζήτησης. Η παρακολούθηση της αστάθειας των τιμών και η ενεργή διαχείριση του κόστους θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση αβέβαιων οικονομικών συνθηκών. Επιπλέον, η επένδυση στην έρευνα και ανάπτυξη για την καινοτομία και τη διαφοροποίηση του μαρμάρου από τα υποκατάστατά του μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση της ελκυστικότητάς του στους πελάτες.

Προώθηση της αειφορίας: Δεδομένων των περιβαλλοντικών ανησυχιών που σχετίζονται με την εξόρυξη μαρμάρου, ο κλάδος θα πρέπει να εργαστεί για την προώθηση βιώσιμων πρακτικών, την αναζήτηση πιστοποιήσεων και την υπεύθυνη περιβαλλοντική διαχείριση. Αυτό όχι μόνο θα ενισχύσει τη φήμη της αλλά και θα προσελκύσει πελάτες και επενδυτές με περιβαλλοντική συνείδηση.

Κυβερνητική υποστήριξη: Η συνεργασία με την κυβέρνηση μπορεί να διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην αντιμετώπιση ορισμένων από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος. Η υπεράσπιση πολιτικών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας μαρμάρου μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της.

Συμπερασματικά, ο κλάδος του μαρμάρου στην Ελλάδα έχει σημαντικές δυνατότητες λόγω των πλούσιων πόρων, της ιστορικής τεχνογνωσίας και της διεθνούς φήμης του. Αξιοποιώντας τα δυνατά του σημεία, αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες, εκμεταλλευόμενοι ευκαιρίες και προληπτικά μετριάζοντας τις απειλές, ο κλάδος μπορεί να ευδοκιμήσει στην παγκόσμια αγορά διασφαλίζοντας παράλληλα βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα.

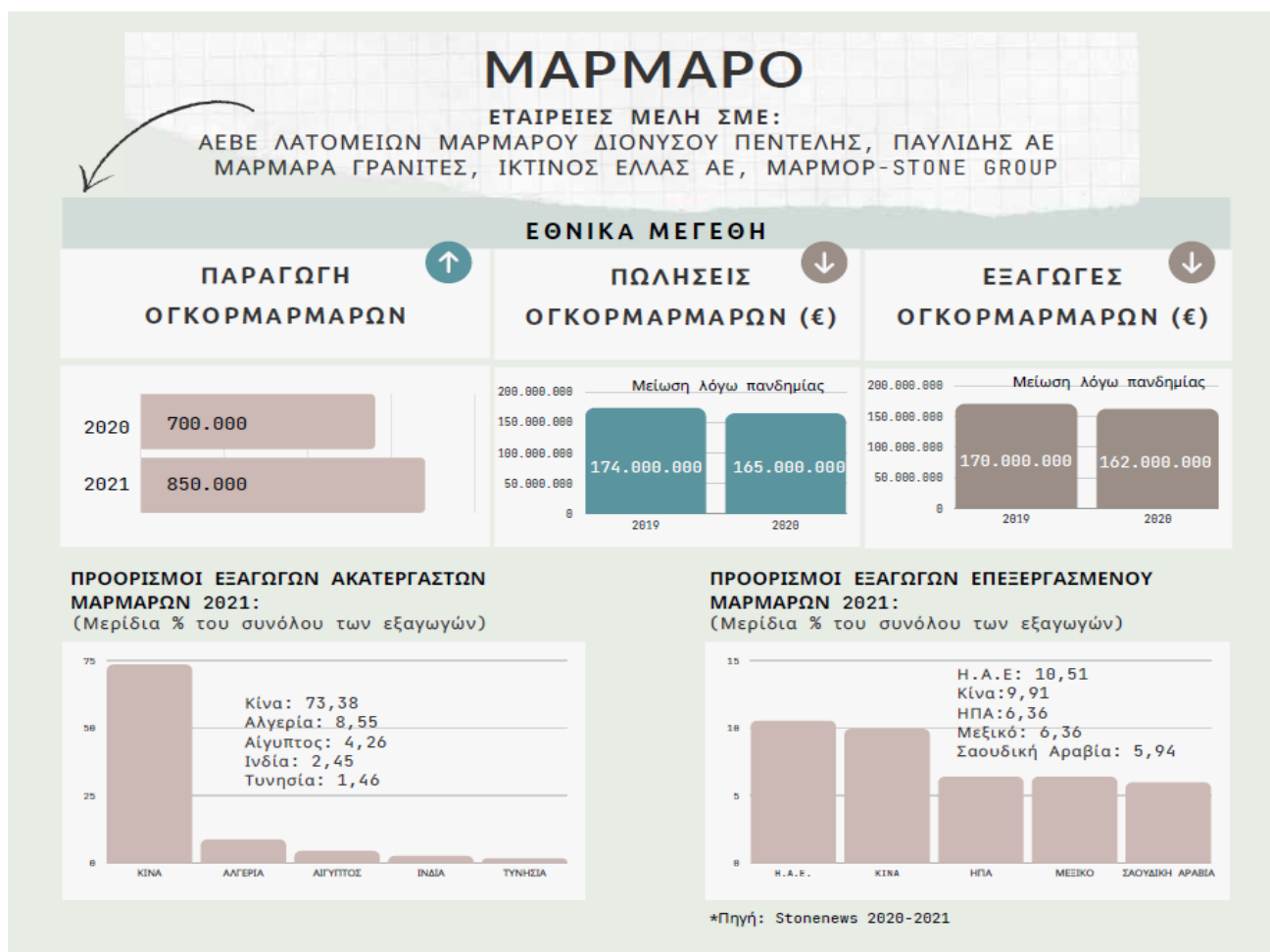
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 –Ανάλυση και Οικονομικά Στοιχεία του Κλάδου

4.1 Εισαγωγή

Ο κλάδος του μαρμάρου αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Η αξία του παγκόσμιου εμπορίου μαρμάρων ανέρχεται στα 5,5 δις. ευρώ, το 40% αφορά όγκους μαρμάρων και το 60% πλάκες μαρμάρου. Το 80% των παγκόσμιων εξαγωγών προέρχεται από την Τουρκία, την Κίνα, την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ισπανία. Οι κύριες χώρες προορισμού των ελληνικών μαρμάρων είναι οι Κίνα, ΗΠΑ, ΗΑΕ, Κατάρ, Σαουδική Αραβία, Μεξικό, Αλγερία, Τουρκία, Ιταλία, Ινδία. Τα αποθέματα μαρμάρου στην Ελλάδα είναι τεράστια και πρακτικά ανεξάντλητα.

4.2 Παραγωγή – Πωλήσεις - Εξαγωγές Μαρμάρου

Σύμφωνα με τη μελέτη του Stonenews 2021 σχετικά με τα εθνικά μεγέθη της βιομηχανίας μαρμάρου, η Ελλάδα είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος εξαγωγέας μαρμάρου και πλακών διεθνώς και το 75% της παραγωγής της κατευθύνεται σε 120 χώρες, με τον κλάδο να σημειώνει θετική ποσοστιαία μεταβολή σε ό,τι αφορά τις επιδόσεις του εκτός ελληνικών συνόρων, κατά 25% το 2021, έναντι του 2020, γεγονός που τον κατέταξε στην 12η θέση της λίστας των προς εξαγωγή ελληνικών προϊόντων. Η συνολική συνεισφορά του κλάδου στην ελληνική οικονομία αποτιμάται σε 1,27 δις. ευρώ, παρέχοντας άμεση απασχόληση σε 6.130 εργαζομένους και έμμεση σε 17.796 εργαζομένους. Εξάλλου, για κάθε ένα ευρώ προϊόντος μαρμάρου το πολλαπλασιαστικό όφελος για την ελληνική οικονομία είναι 2,19 ευρώ.

Εικόνα 2. Εθνικά Μεγέθη Βιομηχανίας Μαρμάρου – Παραγωγή - Πωλήσεις – Εξαγωγές

Η βιομηχανία μαρμάρου στη Ελλάδα έχει καταφέρει τα τελευταία χρόνια να διατηρήσει τη θέση της, παρά τον έντονο εξωτερικό ανταγωνισμό που αντιμετωπίζει. Η οικονομική κρίση που ξεκίνησε στην Ελλάδα το 2008 οδήγησε τις επιχειρήσεις μαρμάρου στην ενίσχυση του εξαγωγικού τους προσανατολισμού. Τα χρόνια που ακολούθησαν, οι εξαγωγές μαρμάρου της χώρας μας έσπασαν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο.

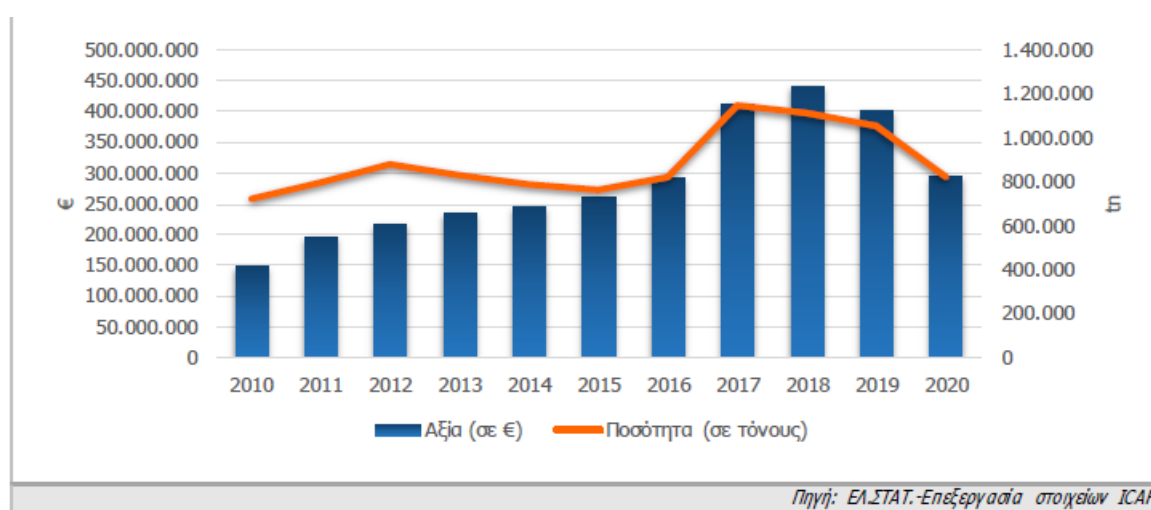
Συνοπτική εικόνα της ελληνικής εξορυκτικής βιομηχανίας το 2021

	2020	2021	Μεταβολή έναντι 2020
Αριθμός απασχολούμενων	76.000	74.000	-3%
Παραγωγή (σε τόνους τελικών εμπορεύσιμων προϊόντων)	63.200.000	69.520.000	+10%
Πωλήσεις (σε ευρώ)	1,38 δις	1,52	+10%
Εξαγωγές (σε ευρώ)	0,69	0,79	+15%

Πίνακας 2. Συνοπτική εικόνα της ελληνικής εξορυκτικής βιομηχανίας

Πηγή: Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων: «Εκθεση Δραστηριοτήτων 2021»

Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, ο ελληνικός εξορυκτικός κλάδος με μια ματιά παρουσίασε αισθητά καλύτερα αποτελέσματα από το 2020, σημαντική ζήτηση πρώτων υλών με καλές τιμές, η ΕΕ έχει αντιφατικές πρακτικές ως προς τις ευρωπαϊκές ορυκτές πρώτες ύλες, μείωση 8% του αριθμού απασχολούμενων, αύξηση 10% της παραγωγής (σε τόνους εμπορεύσιμων τελικών προϊόντων), αύξηση 12% των πωλήσεων και αύξηση 15% των εξαγωγών.

Διάγραμμα 1 Εξέλιξη εξαγωγών μαρμάρων (2010-2020)

Η ραγδαία άνοδος των εξαγωγών μαρμάρου οφείλεται στην Κίνα. Τα ρεκόρ της Ελλάδας στις εξαγωγές συμπίπτουν με τα ρεκόρ της Κίνας στις εισαγωγές. Η Κίνα εκτόξευσε τις εισαγωγές ακατέργαστου μαρμάρου από τα 585 εκατ. ευρώ το 2008 στα 1,5 δισ. ευρώ το 2021 σημειώνοντας αύξηση 153%. Η εστίαση των εξαγωγών προς την Κίνα αύξησε τον βαθμό εξάρτησης σε πολύ υψηλότερο επίπεδο από άλλες προμηθεύτριες χώρες. Μεταξύ 2017 – 2021 το μερίδιο της Κίνας επί των συνολικών εξαγωγών μαρμάρου της Ελλάδας κυμάνθηκε κατά μέσο όρο στο 51% ενώ της Τουρκίας στο 38,12% και της Ιταλίας στο 16,41%. Το ίδιο διάστημα το μερίδιο των ακατέργαστων μαρμάρων επί των συνολικών εξαγωγών μαρμάρου της Ελλάδας διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στο 61,3% ενώ της Τουρκίας στο 46,59% και της Ιταλίας στο 29,21%.

Έτος	Αξία εξαγωγών μαρμάρων	Συνολική αξία των εξαγωγών της χώρας	Συμμετοχή του κλάδου των μαρμάρων	Συνολική αξία των εξαγωγών της χώρας χωρίς πετρελαιοειδή	Συμμετοχή του κλάδου των μαρμάρων
2010	147.610.808	21.299.460.000	0,69%	15.963.976.935	0,92%
2011	195.947.887	24.377.310.000	0,80%	17.130.564.135	1,14%
2012	216.871.570	27.577.950.000	0,79%	17.186.279.235	1,26%
2013	234.665.276	27.295.730.000	0,86%	16.866.507.370	1,39%
2014	244.984.090	27.118.970.000	0,90%	16.904.968.470	1,45%
2015	259.469.107	25.824.860.000	1,00%	18.364.799.086	1,41%
2016 ⁽¹⁾	292.475.630	25.445.760.008	1,15%	18.636.982.806	1,57%
2017 ⁽¹⁾	411.962.479	28.865.383.074	1,43%	19.998.545.263	2,06%
2018	441.278.861	33.471.952.556	1,32%	22.202.729.000 ⁽²⁾	1,99%
2019 ⁽²⁾	400.962.525	33.857.282.339	1,18%	23.289.750.183	1,72%
2020 ⁽²⁾	294.544.051	30.768.161.652	0,96%	24.094.997.997	1,22%

Αξία σε €
1. Αναθεωρημένα στοιχεία
2. Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Επεξεργασία στοιχείων ICAP

Πίνακας 2. Οι εξαγωγές μαρμάρων και η συνεισφορά τους στις συνολικές εξαγωγές της χώρας (2010-2020)

Η πτώση των εισαγωγών της Κίνας, λόγω της πανδημίας και των προβλημάτων που προκαλεί, συνεπάγονται μεγάλες απώλειες για τις επιχειρήσεις μαρμάρου. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι οι εξαγωγές απέχουν κατά πολύ από τα προ πανδημίας επίπεδα αφού η πτώση μεταξύ των Α΄ Τριμήνων 2021 – 2022 άγγιξε το 40%. Οι θετικές επιδόσεις του 2021, έναντι του 2020, δεν στάθηκαν ικανές να αντισταθμίσουν τις μεγάλες απώλειες των lockdown, που έως έναν βαθμό συνεχίζονται στην κινεζική αγορά και ήδη αρκετές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν διαθέτουν υγιείς ταμειακές ροές, να αντιμετωπίζουν προβλήματα διατηρησιμότητας, καθώς και το 2022 οι πιέσεις στο λειτουργικό κόστος εντείνονται.

Εμπόδια και προβλήματα⁸ αντιμετωπίζουν και άλλες προμηθεύτριες χώρες. Παρόλα αυτά αντιμετωπίζουν την κατάσταση αυξάνοντας τις εξαγωγές επεξεργασμένων μαρμάρων και διευρύνοντας τη διασπορά των προορισμών. Η διαφοροποίηση της Ελλάδας με την Ιταλία και την Τουρκία εντοπίζεται πρωτίστως στην στρατηγική τόσο των επιχειρήσεων όσο και των φορέων εκπροσώπησής τους (Συνδέσμων/Ενώσεων Επιχειρήσεων), των θεσμικών και υπολοίπων οργανισμών. Οι Σύνδεσμοι/Ενώσεις της Ιταλίας και της Τουρκίας σε συνεργασία με τους οργανισμούς προώθησης εξωτερικού εμπορίου διοργανώνουν μεγάλες εγχώριες εκθέσεις. Παράλληλα διοργανώνουν και συμμετέχουν σε εμπορικές αποστολές ενώ οι πρεσβείες τους εργάζονται για την βελτίωση διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων. Όλες αυτές οι δράσεις υλοποιούνται με στρατηγικό πλάνο το οποίο προσαρμόζεται στις τάσεις και τις εξελίξεις της αγοράς ενώ στην πλειοψηφία τους χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους (Ιταλία). Στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις μαρμάρου επεκτείνονται σε νέες αγορές χωρίς καμία υποστήριξη από τους κρατικούς φορείς και οργανισμούς.

Οι ΗΠΑ, αποτελούν τον Νο1 εισαγωγέα κατεργασμένων μαρμάρων καθώς το 15% των ελληνικών εξαγωγών σε κατεργασμένα μάρμαρα κατευθύνεται εκεί. Οι Η.Π.Α. όμως αποτελούν και τον μεγαλύτερο εισαγωγέα επεξεργασμένου μαρμάρου παγκοσμίως. Η Ελλάδα κατέχει την έκτη θέση ως προμηθευτής τους, ακολουθώντας παγκόσμιους κολοσσούς όπως η Ιταλία, η Κίνα και η Τουρκία. Οι δύσκολες συνθήκες που επικρατούν στο διεθνές περιβάλλον έχουν επηρεάσει και τις εταιρείες του κλάδου των μαρμάρων, ελληνικές αλλά και ξένες επιχειρήσεις. Η μείωση των εξαγωγών κατεργασμένων και ακατέργαστων μαρμάρων το πρώτο εξάμηνο του 2022, σε σχέση με το αντίστοιχο του 2021, έφτασε για την Ελλάδα το 18%. Ο πόλεμος στην Ουκρανία και η ενεργειακή κρίση που επέφερε έχει επηρεάσει ανοδικά το κόστος παραγωγής και αυξάνει το συνολικό λειτουργικό κόστος κατά 7%-8%. Ταυτόχρονα σημαντικό παράγοντα επιβάρυνσης του κόστους αποτελούν οι αυξήσεις τιμών στις πρώτες ύλες και οι διαρκείς αυξήσεις των ναύλων λόγω των διαταραχών στην εφοδιαστική αλυσίδα. Η αύξηση του μεταφορικού κόστους η οποία έχει ξεπεράσει το 100% σε σχέση με το 2020 και 2019 επηρεάζει τις πωλήσεις καθώς αυξάνεται το συνολικό κόστος κτήσης για τον πελάτη.

Οι απώλειες από την Κίνα είναι δύσκολο να καλυφθούν διότι καμία άλλη χώρα στον κόσμο δεν έχει ικανή παραγωγική ορμή για να απορροφήσει όχι μόνο ανάλογες αλλά και υποδεέστερες ποσότητες

⁸ Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων: «Αλλαγή στρατηγικής για τις εξαγωγές μαρμάρου;»

ακατέργαστου μαρμάρου. Παρ' όλα αυτά η ζήτηση αναμένεται να επανέλθει αφού σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες έρευνες, το μέγεθος της κατασκευαστικής αγοράς αποτιμήθηκε το 2021 σε 7,28 τρις. δολάρια και προβλέπεται να φτάσει έως το 2030 τα 14,41 τρις. δολάρια με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης (CAGR) 7,3%. Η περιοχή της Ασίας – Ειρηνικού κατέχει τη μερίδα του λέοντος στην παγκόσμια κατασκευαστική αγορά και αναμένεται να συνεχίσει να αναπτύσσεται και να κυριαρχεί.

Μια εφικτή λύση για να αντιμετωπιστεί η εξάρτηση του μαρμάρου από την αγορά της Κίνας είναι η αναζήτηση νέων προορισμών για τις εξαγωγές, με στόχο την συνολική αύξηση των εξαγωγών. Αυτή η διευρυμένη πορεία μπορεί να επιτευχθεί μέσω της αύξησης των εξαγωγών επεξεργασμένων μαρμάρων. Ωστόσο, αυτό απαιτεί σημαντικές αλλαγές στην παραγωγική δραστηριότητα και στη δομή των επιχειρήσεων. Παράλληλα, η πανδημία και ο εμπορικός πόλεμος στην Ουκρανία έχουν αποκαλύψει την εξάρτηση των επιχειρήσεων από τις τιμές της ενέργειας και των μεταφορών.

Πρόσφατα στατιστικά της Eurostat, δείχνουν τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 και του εμπορικού πολέμου μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας στις εξαγωγές μαρμάρων προϊόντων από την Ελλάδα. Ο εμπορικός πόλεμος που ξεκίνησε το 2018 είχε αρνητική επίδραση στις εξαγωγές προϊόντων μαρμάρου από όλες τις χώρες προμηθευτές το 2019. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα κατέγραψε μείωση της αξίας των εξαγωγών κατά 9,63% και της ποσότητας κατά 6,09% μεταξύ 2018 και 2019. Αναμενόταν ότι το 2020 θα πραγματοποιηθούν προσαρμογές και η αγορά θα έβρισκε την ισορροπία της, αλλά ήταν αδύνατο να γίνουν αξιόπιστες προβλέψεις για την εξέλιξη των εξαγωγών.

Η πανδημία COVID-19 και οι αυστηροί περιορισμοί που επιβλήθηκαν το 2020 επηρέασαν αρνητικά τις προβλέψεις για την ελληνική αγορά μαρμάρου. Συγκεκριμένα, οι συνολικές εξαγωγές προϊόντων μαρμάρου της Ελλάδας μεταξύ των ετών 2019 και 2020 μειώθηκαν κατά 26,97% σε αξία και 23,05% σε ποσότητα. Παρόλα αυτά, αν αντικρίσουμε τα στατιστικά στοιχεία από το 2015 και μετά, παρατηρούμε ότι οι εξαγωγές το 2020 επέστρεψαν στα επίπεδα που είχαν το 2016. Άρα, μπορούμε να πούμε ότι η αγορά του ελληνικού μαρμάρου υποχώρησε πέντε χρόνια πίσω. Στον παρακάτω Πίνακα βλέπουμε αναλυτικά τις μηνιαίες μεταβολές (%) των εξαγωγών.

Greece Marble Products Exports Growth % 2019 - 2020

	Value	Quantity
January	-12,85	-8,63
February	-16,61	-12,21
March	-41,26	-40,84
April	-56,71	-58,44
May	-53,28	-39,90
June	-25,20	-13,75
July	-28,02	-22,65
August	-36,52	-36,81
September	-10,15	-11,49
October	-14,33	-9,68
November	-7,74	-7,47
December	-7,61	-10,87

* Hs Codes Sum 25151100, 25151200, 68022100, 68029100

Source: Eurostat, Stonenews.eu

Πίνακας 3 Εξαγωγές Μαρμάρου 2019-2020

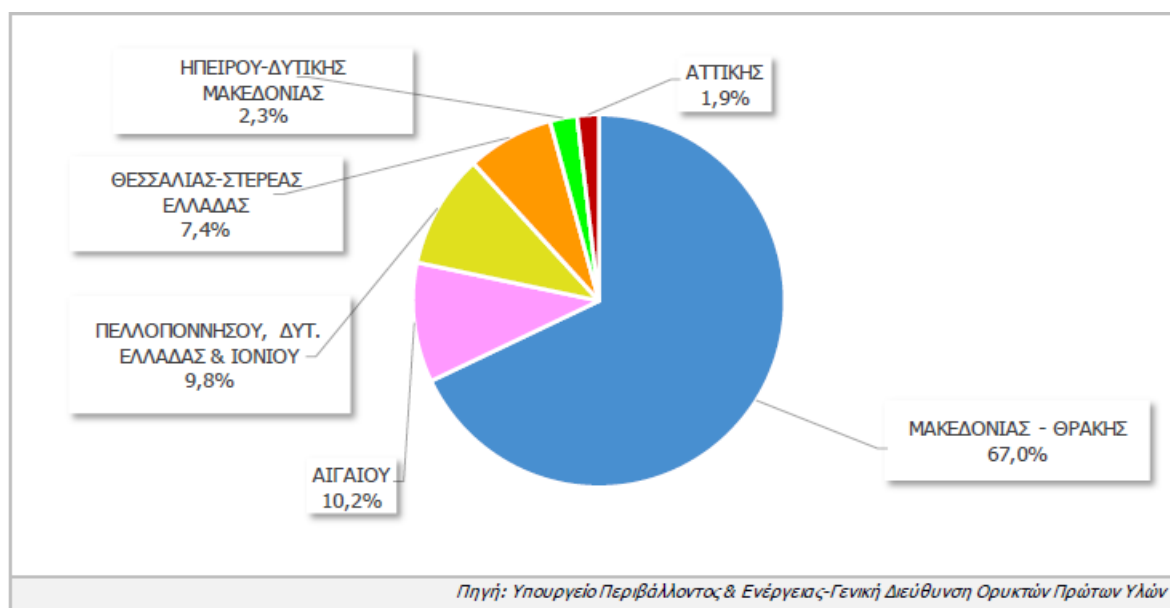
Στον πίνακα φαίνεται μια συνεχή μείωση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Το πρώτο εξάμηνο του 2020, λόγω της επιδημίας COVID-19 και των περιοριστικών μέτρων, παρατηρείται μια ραγδαία πτώση. Στο δεύτερο εξάμηνο, υπάρχει μια αύξηση, εκτός από τους μήνες Αύγουστο και Δεκέμβριο, όπου σημειώνεται πτώση. Όσον αφορά τις εξαγωγές μαρμαρίνων πλίνθων και πλακών το 2020, παρατηρήθηκε μείωση κατά -34,53% σε αξία και -28,27% σε ποσότητα σε σύγκριση με το 2019. Όσον αφορά το έτοιμο μάρμαρο, η μείωση σε αξία ήταν -14,48%, ενώ σε ποσότητα ήταν -2,72%.

Το 2019, το μερίδιο των εξαγωγών μαρμαρίνων πλίνθων και πλακών στο συνολικό όγκο εξαγωγών ανέρχονταν στο 62,32% ως προς την αξία και στο 79,56% ως προς την ποσότητα. Για το 2020, αυτό το ποσοστό μειώθηκε σε 55,87% ως προς την αξία και 74,16% ως προς την ποσότητα. Σε ό,τι αφορά το έτοιμο μάρμαρο, το 2019 το μερίδιο ανέρχονταν στο 37,68% ως προς την αξία και 20,44% ως προς την ποσότητα. Το 2020, αυτό το ποσοστό αυξήθηκε σε 44,13% ως προς την αξία και 25,84%

ως προς την ποσότητα. Όσον αφορά τις εξαγωγές προς τις ΗΠΑ, παρατηρήθηκε μείωση κατά - 11,42% ως προς την αξία, ενώ υπήρξε αύξηση +6,54% ως προς την ποσότητα.

4.3 Παρουσίαση 10 μεγάλων εταιριών μαρμάρου στην Ελλάδα

Η Ελλάδα διαθέτει περίπου 200 λατομεία⁹ που παράγουν 1 εκατομμύριο τόνους προϊόντων μαρμάρου ετησίως. Ιδιαίτερη ανάπτυξη αυτής της δραστηριότητας παρουσιάζεται στους Νομούς Δράμας, Καβάλας, Κοζάνης, Ιωαννίνων, Μαγνησίας, Βοιωτίας, Εύβοιας, Αργολίδας, Αρκαδίας και των Κυκλάδων. Οι εξαγωγές που πραγματοποιούνται αγγίζουν τα 25 εκατομμύρια ευρώ. Ο κλάδος αυτός στην Ελλάδα έχει εξαγωγικό προσανατολισμό και είναι ένας από τους λίγους τομείς στην οικονομία της χώρας με ουσιαστικά ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά σε παγκόσμιο επίπεδο. Το σύνολο των περιφερειών της Μακεδονίας προσφέρει άνω του 80% των συνολικών εξαγωγών ελληνικού μαρμάρου, ενώ το σύνολο των ενεργών λατομείων στην Ελλάδα ανέρχεται σε περίπου 265.

Διάγραμμα 2 Συμμετοχή στη συνολική προσφορά μαρμάρου στην Ελλάδα ανά περιοχή.

Οι εξεταζόμενες εταιρείες για την περίοδο 2011-2021 είναι οι Marmor SG S.A, Birros Hellenic Marble S.A., Karmar Quarries SA, F.H.L Κυριακίδης A.B.E.E, Παυλίδης A.E, Ικτίνοσ A.E.,

⁹ Πολύδεραι Π. (2021): «Διπλωματική Εργασία: Ιστορική αναδρομή των εκμεταλλεύσεων μαρμάρων στην Ελλάδα και μελλοντικές προοπτικές»

A.E.B.E. Λατομείων Μαρμάρου Διόνυσου- Πεντέλης, Μόσχου Α.Ε., Δ.Ν. Χαριτόπουλος Α.Ε., NORDIA Α.Ε. Όλα τα στοιχεία που αφορούν τις παραπάνω εταιρίες προέρχονται από την ανάλυση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων και αφορούν αποκλειστικά εταιρικά αποτελέσματα για να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας του κλάδου.

Στη σύγχρονη Ελλάδα, ανάμεσα στις μεγάλες εταιρείες που ασχολούνται με την εκμετάλλευση του μαρμάρου, συγκαταλέγεται και η εταιρεία «**Παυλίδης Α.Ε. – Μάρμαρα Γρανίτες¹⁰**» με έδρα τη Δράμα, η οποία εξάγει το 90% της παραγωγής της. Πρόκειται για μια εταιρεία με καθετοποιημένη δραστηριότητα που ασχολείται με την εξόρυξη, επεξεργασία και πώληση ακατέργαστων και κατεργασμένων προϊόντων μαρμάρου, καθώς και προϊόντων γρανίτη. Η εταιρεία «Παυλίδης Μάρμαρα» εξάγει μάρμαρα (με τα λευκά μάρμαρα να αποτελούν πάνω από το 90% των εξαγωγών της) σε περισσότερες από 45 χώρες, συμπεριλαμβανομένων 28 χωρών όπως η Κίνα, χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας, χώρες του Περσικού Κόλπου, της Αμερικής και της Ευρώπης. Το πνεύμα του ιδρυτή της ήταν ο καθοδηγητικός παράγοντας και οι φιλοδοξίες του αποτέλεσαν τον στόχο για τις επερχόμενες γενιές. Σήμερα, έχουν στραφεί στις εξαγορές μεγάλων αποθεμάτων λευκού μαρμάρου και τη διαφοροποίηση μέρους των δραστηριοτήτων μας στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Με λατομεία κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα αλλά και σε γειτονικές χώρες, παράγουν περισσότερα από 300.000 τόνους ακατέργαστων μπλοκ μαρμάρου ετησίως. Στις Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις 30.000 τ.μ. που βρίσκονται σε έκταση 10 Εκταρίων κοντά στην πόλη της Δράμας, όπου μετατρέπεται μέρος των μαρμάρων μπλοκ σε τελικά προϊόντα. Η εταιρία εξάγει σε περισσότερες από 40 χώρες παγκοσμίως, πλάκες τυχαίου μεγέθους, πλακίδια, καθώς και προϊόντα κοπής σε μέγεθος για ξεχωριστά έργα σε μάρμαρο και γρανίτη.

Η «**Ικτίνος¹¹ Μάρμαρα**» η οποία παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη, διαθέτει πέντε λατομεία στις περιοχές Χρυσή Αράχνης, Θάσου, Βόλακα, Νέστου και τελευταία στην Πελοπόννησο. Η «Ικτίνος Μάρμαρα» έχει εξαγοράσει τις εγκαταστάσεις της Γ. Λαζαρίδης-Μάρμαρα Δράμας στα τέλη του 2017 και από την εταιρεία Μάρμαρα Καβάλας το δικαίωμα εκμετάλλευσης λατομείων έκτασης πάνω από 96.000 στρέμματα, στη Δράμα. Το μεγαλύτερο ποσοστό των μαρμάρων της εξάγονται σε χώρες όπως Αίγυπτος, Αργεντινή, Αρμενία, Αυστραλία, Βέλγιο, Βραζιλία, Βουλγαρία, Γαλλία,

¹⁰ Pavlidis Marble-Granite: <http://www.pamg.eu/en>

¹¹ Ελληνικό Ορυκτός Πλούτος: «*Ηγέτιδες εταιρείες του κλάδου μαρμάρου. Ο Απολογισμός για το 2013-2014*»

Γερμανία, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ινδονησία, Ιράκ, Ιράν, Ισραήλ, Κύπρος, Κουβέιτ, Λίβανος, Μαλαισία, Μαρόκο κ.ά.

Η **Stone Group International** ¹² (μητρική: **MARMOR SA**, θυγατρική: **KARMAR SA**, συνδεδεμένη: **ΜΠΥΡΟΣ ΑΕ**) ανήκει στους κορυφαίους ομίλους εταιρειών στην Ευρώπη που ειδικεύονται στην εξόρυξη, επεξεργασία και εμπορία μαρμάρων. Ιδρύθηκε το 1981, και από τότε έχει κάνει σημαντικά βήματα, έχει διευρυνθεί διεθνώς και έχει γίνει πρωτοπόρος στον παγκόσμιο τομέα των πέτρινων υλικών. Σήμερα, αποτελεί έναν όμιλο εταιριών με πλήρη δομή οργάνωσης που περιλαμβάνει τμήματα Πωλήσεων, Μάρκετινγκ, Πληροφορικής, Ανθρώπινου Δυναμικού, Λογιστικής, Εφοδιαστικής/Προμηθειών, Παραγωγής και Οικονομικών, δραστηριοποιούμενη στην εξόρυξη, επεξεργασία και εμπορία μαρμάρων σε όλο τον κόσμο, με δυναμική παρουσία σε περισσότερες από 80 χώρες.

Οι διεθνείς δραστηριότητες υποστηρίζονται από 6 εργοστάσια με προηγμένο μηχανολογικό εξοπλισμό σε Θεσσαλονίκη, Δράμα, Βέροια, Καβάλα και Θάσο, καθώς και 9 ιδιόκτητα λατομεία. Τα προϊόντα τους χρησιμοποιούνται σε διάφορα κατασκευαστικά έργα σε περιοχές όπως στο Ντουμπαί, τη Νέα Υόρκη, το Λος Άντζελες, το Μαϊάμι, το Μονακό, την Αυστραλία, τη Μαλαισία και πολλές άλλες χώρες παγκοσμίως. Επίσης, απασχολεί προσωπικό 500 ατόμων σε διάφορα επίπεδα, ενώ οι εγκαταστάσεις καλύπτουν συνολικά μια έκταση 230.000 τ.μ. Η επεξεργασία παραγωγής σε όλα τα εργοστάσια γίνεται με τη χρήση των πιο σύγχρονων μεθόδων, εξειδικευμένων εγκαταστάσεων και τεχνικού προσωπικού.

Η **Α.Ε.Β.Ε. Λατομείων Μαρμάρου Διονύσου–Πεντέλης** ιδρύθηκε το 1949 από τους αδελφούς Λεόντιο και Ιωάννη Αργυρούδη για την εκμετάλλευση του λευκού μαρμάρου στο Διόνυσο Αττικής. Η εξόρυξη στο Διόνυσο είχε ξεκινήσει πριν από έναν αιώνα περίπου. Από το 1949 το λατομείο ανήκει στην «Α.Ε.Β.Ε Λατομείων Μαρμάρου Διονύσου – Πεντέλης». Το 2009 η εξόρυξη γινόταν σε 9 μέτωπα επίγειας και 2 υπόγειας (με την μέθοδο των θαλάμων μετά στύλων) εξόρυξης. Η ετήσια παραγωγή του λατομείου πλησίαζε τα 5.000 m³. Σήμερα πρόκειται για μια καθετοποιημένη εταιρεία, η οποία ασχολείται με την εξόρυξη και την εμπορία του γνωστού σε όλο τον κόσμο μάρμαρου "Διονύσου" καθώς και την παραγωγή άλλων οικοδομικών υλικών και προϊόντων, όπως μαρμαρόσκονη και πούδρα ανθρακικού ασβεστίου.

¹² StoneGroup International: <https://stonegroup.gr/our-story/>

Η **F.H.L Κυριακίδης Α.Β.Ε.Ε**¹³, είναι μια κορυφαία εταιρεία με πλούσια ιστορία και ειδίκευση στην εξόρυξη και επεξεργασία μαρμάρου. Ιδρύθηκε στην Ελλάδα στη Προσοτσάνη Δράμας και έχει κερδίσει παγκόσμια αναγνώριση για τα εξαιρετικά προϊόντα της. Το μάρμαρο της εταιρείας, συχνά χαρακτηρισμένο από την εξαιρετική ποιότητά του, τις μοναδικές παραλλαγές χρωμάτων και τα περίπλοκα σχέδια νερών, έχει χρησιμοποιηθεί σε διάφορα κορυφαία αρχιτεκτονικά και σχεδιαστικά έργα παγκοσμίως. Μέχρι και σήμερα έχει προχωρήσει σε εξόρυξη 330.000 τόνων μαρμάρου και έχει ανθρώπινο δυναμικό 470 άτομα. Με μια κληρονομιά που κρατάει δεκαετίες, η F.H.L Κυριακίδης Α.Β.Ε.Ε συνεχίζει να διαμορφώνει τον κόσμο της αρχιτεκτονικής και του σχεδιασμού μέσα από τα εξαιρετικά προϊόντα της.

Η εταιρία Δωρικά Μάρμαρα ΑΒΕΕ (πλέον **Μπύρος Ελληνικά Μάρμαρα Α.Ε**¹⁴.) ιδρύθηκε το 1987 στη Ναύπακτο, ως μία εταιρία εμπορίας και επεξεργασίας μαρμάρου. Έπειτα από δέκα χρόνια επιτυχημένης πορείας, η διοίκηση αποφάσισε ότι στρατηγικά θα έπρεπε να τοποθετηθεί πιο κοντά σε μία περιοχή με μεγάλα αποθέματα μαρμάρου, για να εξασφαλίσει έτσι την πρώτη ύλη για το μέλλον. Στο πλαίσιο της ανάπτυξής της η εταιρία ίδρυσε το 1997 την λατομική εταιρία Ι.Μπύρος-Κ. Πάππος & ΣΙΑ ΟΕ, με στόχο να διαχειρίζεται και να λειτουργεί τα λατομεία λευκού μαρμάρου για να προμηθεύει πρώτη ύλη στο εργοστάσιό της. Αρχικά προχώρησε στην διαδικασία για την απόκτηση, την αδειοδότηση και την λειτουργία των λατομείου Pirgon.

Το 1997, η εταιρία Δωρικά Μάρμαρα ΑΒΕΕ προχώρησε στην ίδρυση και λειτουργία μια καθιερωμένης εργοστασιακής μονάδας που περιλαμβάνει την επεξεργασία του τελικού προϊόντος μαρμάρου Pirgon, που θα επεξεργάζεται όλα τα εξορυσσόμενα υλικά από τα λατομεία της. Ο συνδυασμός της βαθιάς γνώσης που έχει αποκτήσει το στελεχιακό δυναμικό για τα υλικά και την λατόμηση με την άριστη πρώτη ύλη, η εργονομική οργάνωση του λατομείου, η ορθή εξόρυξη των μαρμάρων και η δημιουργία της εργοστασιακής μονάδας, αποτέλεσαν την βάση για την μετέπειτα επιτυχή πορεία της εταιρίας.

Το 2016 στο πλαίσιο της καλύτερης στοχοθέτησής της, προχώρησε στην διαδικασία της συγχώνευσης με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρία Δωρικά Μάρμαρα ΑΒΕΕ όλων των υπολοίπων εταιριών, Ι.Μπύρος-Κ. Πάππος & ΣΙΑ ΟΕ, Ι.Μπύρος –Φ. Παΐσιος –Γ. Κορομπέλης & ΣΙΑ ΟΕ , Μπύρος Ιωάννης & ΣΙΑ ΟΕ. Τα Δωρικά Μάρμαρα ΑΒΕΕ μετονομάζονται σε **Μπύρος**

¹³ FHL Kyriakidis Group: <https://www.fhl.gr/el/about/fhl-group/>

¹⁴ Birros: <https://www.birros.gr/>

Ελληνικά Μάρμαρα ΑΕ με την παράλληλη εξαγορά από την Marmor SG ΑΕ (Stone Group International) ποσοστού 50% της νέας εταιρίας. Μετά την εξαγορά του ποσοστού 50% της Μπύρος Ελληνικά Μάρμαρα ΑΕ, η στρατηγική επιχειρηματική σύμπραξη έχει στόχο την δημιουργία οικονομίας κλίμακας από δύο αμιγώς ελληνικές επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Βόρεια Ελλάδα. Την δυνατότητα επέκτασης του δικτύου τους και την είσοδο σε νέες δυναμικές αγορές του εξωτερικού μέσω του δικτύου της SGI παγκοσμίως με σκοπό την χρήση των υλικών σε διεθνή κατασκευαστικά project και την από κοινού χάραξη στρατηγικής για την εξαγορά και άλλων λατομικών μονάδων.

Η **“MOSCHOU S.A. Marmi Graniti”**¹⁵ είναι μία από τις πιο δυναμικές εταιρείες στον χώρο του μαρμάρου. Ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1981 και έχει επιτύχει μια επιταχυνόμενη ανάπτυξη τα τελευταία 35 χρόνια, ενώ απολαμβάνει υψηλή εκτίμηση τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι πρώτες ύλες από λατομεία κυρίως στην Ελλάδα, καθώς και από όλο τον κόσμο, υποβάλλονται σε κατακόρυφη επεξεργασία στο ιδιωτικό εργοστάσιο της εταιρείας, που βρίσκεται σε έκταση 75 στρεμμάτων με μεγάλες αποθήκες, στην περιοχή Βασιλουδί, Θεσσαλονίκη. Το εργοστάσιο και όλες οι γραμμές παραγωγής έχουν καθοριστεί στα υψηλότερα επίπεδα ποιότητας, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και προδιαγραφές.

Το μάρμαρο - κυρίως λευκό, αλλά και χρωματιστό, τραβερτίνη, ονυξ και άλλα διακοσμητικά λίθινα υλικά - προωθούνται και πωλούνται μέσω ευρέως δικτύου πελατών παγκοσμίως, με τις εξαγωγές να αντιπροσωπεύουν πάνω από 80% του συνολικού όγκου της εταιρείας. Ορισμένες από τις πιο σημαντικές αναπτυξιακές εξελίξεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό έχουν χρησιμοποιήσει προϊόντα της MOSCHOU S.A. Ο στόχος της εταιρείας MOSCHOU S.A. είναι η ανάπτυξη και η διεύρυνση μέσω συνεχών επενδύσεων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η εταιρεία **“Δ.Ν. Χαριτόπουλος Α.Ε.”**¹⁶ ιδρύθηκε το 1972 από τον κ. Δημήτριο Χαριτόπουλο. Το 1985, η εταιρεία αναδομήθηκε και παραμένει έως σήμερα ως ανώνυμη εταιρεία υπό την επωνυμία Δ.Ν. Χαριτόπουλος Α.Ε. Το 1987 ασχολήθηκε αποκλειστικά με την εξόρυξη του Λευκού Μαρμάρου Θάσου. Το 1988 ιδρύθηκε το δικό τους εργοστάσιο για την αποκλειστική κοπή και επεξεργασία του μαρμάρου που είχαν εξορύξει. Η εξόρυξη και το εργοστάσιο επωφελούνται από τις πιο πρόσφατες και καλύτερες τεχνολογίες που είναι διαθέσιμες. Επενδύουν διαρκώς στο εργοστάσιό

¹⁵ Moschou S.A.: <https://moschou.com/company-profile/>

¹⁶ D.N. Haritopoulos S.A.: <http://www.haritopoulos-marble.gr/index.php/en/>

τους για να διασφαλίσουν τις πιο σύγχρονες τεχνολογίες με ανθεκτικό εξοπλισμό. Η εταιρεία απασχολεί αυτήν τη στιγμή 54 μόνιμους εργαζομένους, 24 στα λατομεία, 26 στο εργοστάσιο και μια διευθυντική ομάδα 4 ατόμων. Το 30% της συνολικής παραγωγής προορίζεται για εξαγωγή. Το Ιράκ, η Κίνα, η Σαουδική Αραβία, οι Ηνωμένες Αραβικές Εμιράτο, η Ιταλία και η Ισπανία είναι ανάμεσα στους μεγαλύτερους πελάτες. Το μεγαλύτερο μέρος του εξαγόμενου μαρμάρου φορτώνεται σε εμπορευματοκιβώτια και αποστέλλεται από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Το υπόλοιπο 70% της παραγωγής μας απορροφάται από εγχώριες εταιρείες μαρμάρου στην Ελλάδα, τα τελικά προϊόντα από αυτές τις εταιρείες εξάγονται επίσης στην παγκόσμια αγορά.

Η “**NORDIA Marble**”¹⁷ είναι μια αμιγώς ελληνική εταιρεία με υψηλή γνώση και εξειδίκευση στην εμπορία όγκων, στην κοπή και επεξεργασία μαρμάρων, καθώς και γρανιτών και συνθετικών υλικών. Αποτελώντας τη συνέχεια των Σχιστηρίων Μαρμάρων Αθηνών Α.Ε., αποδεικνύει με δυναμική παρουσία στην ελληνική και διεθνή αγορά, εδώ και δεκαετίες, τη μοναδική γνώση και εμπειρία της. Η Σχιστήρια Μαρμάρων Αθηνών ΑΕ, ιδρύθηκαν το 1960 στην Αθήνα και από τότε διέθεταν μάρμαρα, γρανίτες και συνθετικά πετρώματα άριστης ποιότητας, παρέχοντας υπηρεσίες χονδρικής και λιανικής, με διαχρονική παρουσία στην ελληνική αγορά και έχοντας να επιδείξουν σημαντικό αριθμό μεγάλων έργων. Η NORDIA Marble σήμερα ανήκει στον ευρύτερο όμιλο της NORDIA και είναι μια εταιρεία με βαθιά γνώση και εμπειρία στο χώρο των οικοδομικών υλικών, με σημαντικότερο brand το MARMOLINE, με 20 χρόνια παρουσίας στην αγορά.

¹⁷ Nordia Marble: <https://www.nordiamarble.com/el/>

4.4 Ανάλυση Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2021 – Σύγκριση Εξεταζόμενων Εταιριών

(€ in mn)	FY 2021									
	MARMOR SG SA	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΑΕ	KARMAR QUARRIES SA	ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΕ	F.H.L ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE ABEE	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	NORDIA Α.Ε.
Total revenues	41,2	8,2	5,5	81,6	72,7	33,0	7,7	9,3	8,4	10,7
Gross Profit	12,8	4,5	1,1	42,3	41,0	13,3	2,3	2,9	5,8	3,5
<i>Gross Profit Margin</i>	31,1%	55,0%	20,2%	55,7%	56,4%	40,3%	30,8%	30,9%	68,4%	32,4%
EBITDA	6,5	1,7	1,0	35,0	25,7	7,3	0,6	2,0	7,3	2,6
<i>EBITDA Margin</i>	15,7%	20,7%	18,4%	44,4%	35,3%	22,0%	5,1%	22,0%	86,3%	24,5%
EBT	4,6	0,5	0,4	41,1	22,0	3,1	0,2	1,6	7,0	0,3
<i>EBT Margin</i>	11,3%	6,6%	6,9%	44,9%	30,3%	9,3%	2,3%	17,3%	82,6%	2,5%
Net Profit	3,7	0,4	0,3	34,2	18,1	2,1	0,1	1,3	5,6	0,2
<i>Net Profit Margin</i>	9,1%	5,0%	5,7%	35,5%	24,9%	6,3%	1,8%	14,4%	65,7%	2,1%
Operating Expenses	7,5	3,0	0,9	10,5	20,1	10,1	1,8	1,5	0,5	0,1
Administrative Expenses	2,6	1,2	0,3	3,3	6,6	4,7	1,2	0,6	0,5	1,1
Sales Expenses	4,9	1,8	0,5	6,3	13,5	5,4	0,7	0,9	0,0	(1,0)
Bank Expenses	1,1	2,5	0,2	0,9	3,4	1,8	0,0	0,2	0,1	0,5
Personnel	301	104	61	800	375	408	83	62	51	107
Payroll	6,8	2,6	2,1	12,9	12,7	10,7	2,6	1,3	1,4	2,9
Total Change in Cash	0,2	0,0	1,7	3,3	(19,7)	(1,6)	0,0	0,0	0,0	(0,6)
Operating Cash Flow	2,2	0,0	0,9	34,9	28,1	0,1	-	-	-	2,4
Cash Flow from Investments	0,4	0,0	(0,2)	0,5	(28,6)	(1,0)	-	-	-	0,0
Financing Cash Flow	(2,4)	0,0	0,9	(32,1)	(19,2)	(0,7)	-	-	-	(3,0)
Operating Expenses/Sales	18,27%	36,00%	15,71%	12,86%	27,58%	30,62%	23,56%	16,58%	6,06%	0,66%
Bank Expenses/Ebitda	17,71%	145,26%	17,27%	2,63%	13,06%	24,65%	2,99%	10,55%	0,77%	19,29%
Payroll per Person	22.674,28	24.519,23	33.637,93	16.160,06	33.978,26	26.108,59	30.778,86	20.497,39	27.844,77	27.446,35
Payroll/Sales	16,58%	31,02%	37,52%	15,85%	17,52%	32,27%	33,30%	13,67%	16,81%	27,44%
Ebitda per Person	21.442,25	16.344,92	16.479,51	43.747,47	68.422,83	17.821,98	7.444,18	33.000,05	142.903,59	24.480,65

Πίνακας 4 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης 2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάννα

Ο κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων εταιρειών του κλάδου κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθε σε € 278,27 εκ. έναντι € 224,38 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (αύξηση κατά 24% σε σχέση με το προηγούμενο έτος). Παρά το γεγονός ότι και το 2021 η πανδημία του COVID-19 επηρέασε όλες τις εταιρείες του κλάδου. Ανάλογη ήταν και η πορεία των μικτών κερδών των εταιρειών. Για το 2021 διαμορφώθηκαν συνολικά στα € 87,13 εκ., έναντι 64,51 εκ. το 2020, παρουσιάζοντας αύξηση 35,1% σε σχέση με την χρήση του 2020. Ο μέσος όρος ποσοστού μικτού κέρδους των εταιρειών ανήλθε σε 32,29% το 2021 έναντι 28,75 % το 2020. Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 80,88 εκ για την χρήση 2021 έναντι κερδών € 52,78 εκ., της χρήσης του 2020, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 53,2% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Το σύνολο των Ιδίων κεφαλαίων των εξεταζόμενων εταιρειών του κλάδου διαμορφώθηκε για το 2021 σε € 503,03 εκ., έναντι € 461,50 εκ., της χρήσης του 2020, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 9,0% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε το 2021 σε 16,3% από 11,4% το 2020. Το σύνολο Ενεργητικού των εταιρειών διαμορφώθηκε σε € 510,10 εκ. το 2021, έναντι € 513,78 εκ., της χρήσης του 2020, παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,7%

σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Κατά τη Χρήση του 2021 οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις των εξεταζόμενων εταιρειών του κλάδου ανήλθαν σε € 132,67 εκ., ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2020 ανερχόταν σε € 180,53 εκ. Το ποσοστό μείωσης για το 2021 διαμορφώθηκε σε 26,5% .

4.5 Κατάταξη Εταιριών Βάσει Χρηματοοικονομικών Μεγεθών

4.5.1 Κύκλος Εργασιών

Κατάταξη Εταιριών βάσει Κύκλου Εργασιών (ποσά σε εκατ. Ευρώ)													
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021-2011
1	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ	38,86	42,52	43,77	40,66	50,51	62,22	82,32	80,66	84,06	72,22	81,55	109,9%
2	Φ.Η.Λ. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΑΒΕΕ	39,29	33,27	38,76	42,21	42,14	65,57	112,80	129,02	100,82	45,84	72,73	85,1%
3	MARMOR SG A.E.	20,72	21,25	23,72	28,84	32,98	32,89	31,40	28,48	28,79	25,91	41,16	98,7%
4	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	27,36	24,46	32,40	27,25	34,07	31,72	47,61	53,17	40,59	32,59	33,01	20,6%
5	NORDIA MARBLES	-	-	-	-	-	-	-	10,25	14,69	12,38	10,70	-
6	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	6,39	7,58	8,02	8,70	9,05	9,49	10,67	10,46	7,29	8,49	9,30	45,4%
7	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡ	6,50	6,54	8,21	8,51	11,10	9,41	10,75	8,16	11,21	8,30	8,45	30,0%
8	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	15,94	17,41	27,34	21,41	15,32	6,33	8,22	-
9	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE A.E.B.E.	22,05	8,39	5,34	6,50	6,13	5,73	5,80	7,41	7,74	7,12	7,67	(65,2%)
10	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	-	-	-	-	-	1,62	2,18	4,56	6,17	5,20	5,47	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	161,17	144,00	160,22	162,66	201,92	236,07	330,87	353,58	316,68	224,38	278,27	72,7%

Πίνακας 5 Κατάταξη Εταιριών βάσει Κύκλου Εργασιών

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει την κατάταξη των εταιρειών βάσει του Κύκλου Εργασιών τους για τα έτη 2011 έως 2021, μαζί με τα αντίστοιχα ποσά εσόδων σε εκατομμύρια Ευρώ. Μετά από ανάλυση των δεδομένων, καταλήγουμε στα παρακάτω συμπεράσματα:

Τάση στον Κύκλο Εργασιών

Υπάρχει μια συνολική αυξανόμενη τάση στα συνολικά έσοδα όλων των εταιρειών από το 2011 έως το 2021, που υποδηλώνει ανάπτυξη στον κλάδο.

Εταιρείες με υψηλό Κύκλο Εργασιών

Η εταιρία "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ" κατέχει συνεχώς την πρώτη θέση σε κύκλο εργασιών κατά τα έτη 2011-2021, υποδηλώνοντας την ισχυρή παρουσία της στην αγορά. Επιπλέον, πολλές εταιρείες βιώνουν σημαντική αύξηση στα έσοδα από το 2011 έως το 2021, όπως η

"ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ" και η "F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΑΒΕΕ," με ποσοστά αύξησης πάνω από 80%.

Επίδραση Νέο-Εισερχομένων εταιριών

Εταιρείες όπως η "NORDIA MARBLES" και η "ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ" φαίνεται ότι εισήλθαν στον κλάδο μετά το 2016.

Πτώση Κύκλου Εργασιών για την DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E.

Η "DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E." βιώνει σημαντική μείωση των εσόδων κατά τα έτη, υποδηλώνοντας πιθανές προκλήσεις ή αλλαγές στην αγορά.

Σταθερή Επίδοση

Ορισμένες εταιρείες, όπως η "ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.," διατηρούν σχετικά σταθερά επίπεδα εσόδων κατά τα έτη.

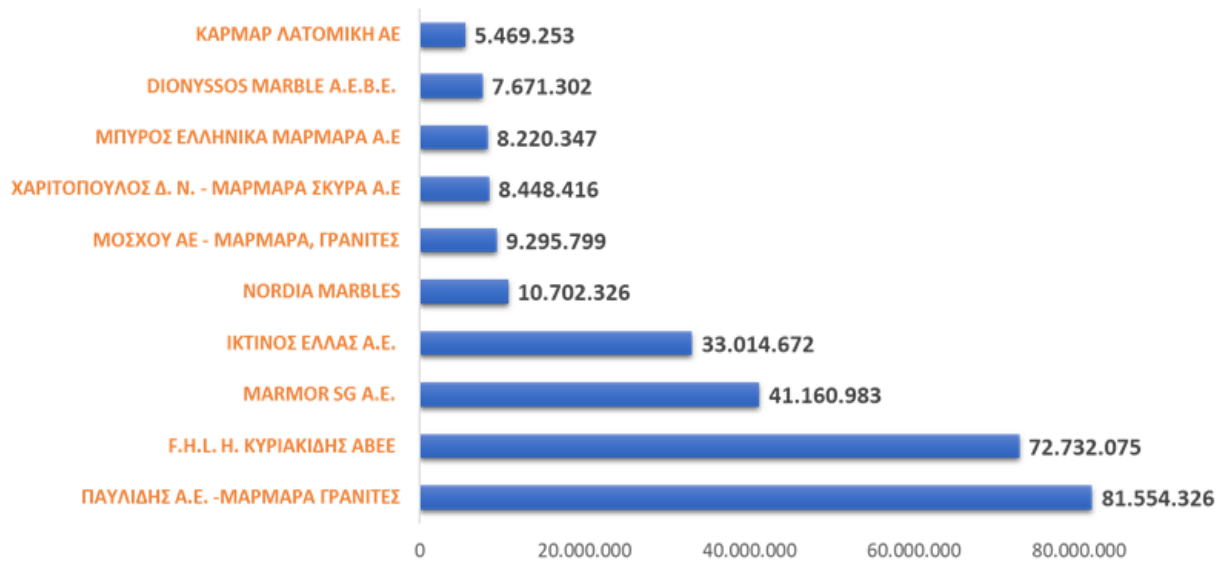
Ανάπτυξη του Κλάδου

Τα συνολικά έσοδα όλων των εταιρειών στον κλάδο έχουν αυξηθεί κατά περίπου 72,7% από το 2011 έως το 2021.

Πρόσφατες Τάσεις

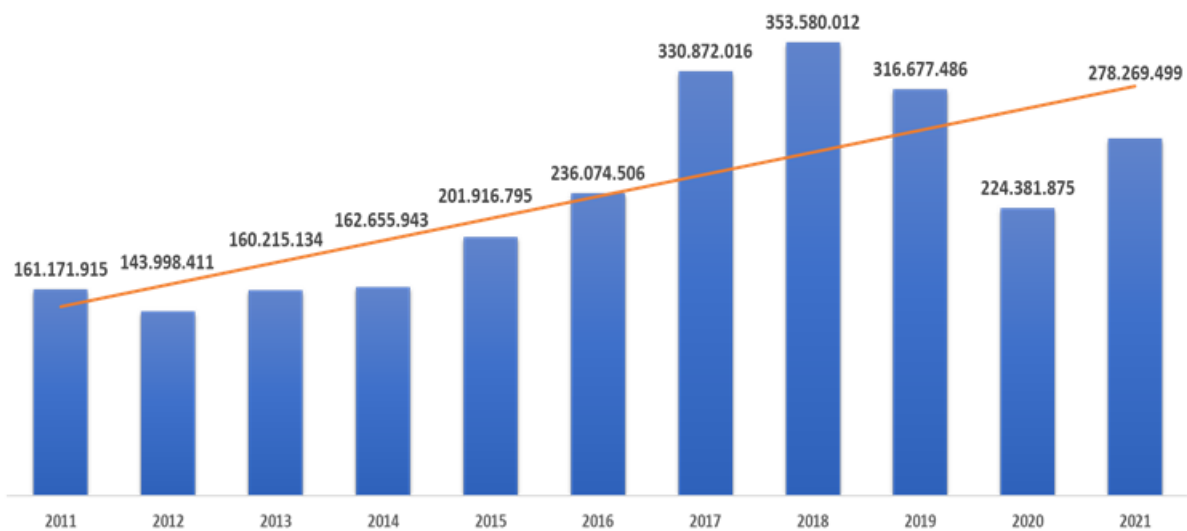
Υπάρχει συνολική αύξηση στα συνολικά έσοδα από το 2020 έως το 2021, υποδηλώνοντας πιθανή ανάκαμψη ή ανάπτυξη μετά από μια πρόκληση περίοδο.

Συμπερασματικά, η ανάλυση των παρεχόμενων δεδομένων για τον Κύκλο Εργασιών υποδεικνύει ανάπτυξη στον κλάδο του μαρμάρου, με ορισμένες εταιρείες να βιώνουν σημαντική αύξηση. Οι ηγέτες της αγοράς κατέχουν συνεχώς τις κορυφαίες θέσεις, ενώ άλλες παρουσιάζουν διακυμάνσεις στην απόδοσή τους. Η μείωση των εσόδων για ορισμένες εταιρείες και η είσοδος νέων εταιριών υπογραμμίζουν το δυναμικό χαρακτήρα της αγοράς.

Διάγραμμα 3 Ο Κύκλος Εργασιών των μεγαλύτερων εταιριών του κλάδου 2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Διάγραμμα 4 Κύκλος Εργασιών των 10 εταιριών του κλάδου 2011-2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

4.5.2. Μικτό Κέρδος

Κατάταξη Εταιρειών βάσει Μικτού Κέρδους (ποσά σε εκατ. Ευρώ)													
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021-2011
1	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ	16,73	20,38	24,56	20,49	28,47	40,64	53,72	52,51	52,70	40,23	42,28	152,72%
2	F.H.L. H. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ	15,05	12,98	18,26	23,97	23,82	41,00	82,51	92,22	65,99	22,56	41,02	172,52%
3	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	12,80	10,47	14,75	10,77	13,80	13,76	28,07	30,47	19,90	15,51	13,31	3,97%
4	MARMOR SG Α.Ε.	5,50	6,56	7,39	8,61	9,67	11,86	10,46	10,10	7,78	6,91	12,79	132,50%
5	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε	4,13	3,91	5,60	5,76	8,40	6,74	8,26	5,55	8,43	5,83	5,78	40,01%
6	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	6,57	7,95	15,41	11,97	6,54	2,33	3,76	-
7	NORDIA MARBLES S.A	-	-	-	-	-	-	-	4,74	5,75	4,28	3,47	-
8	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	2,16	2,73	2,63	2,71	3,01	2,83	3,14	3,66	2,33	2,87	2,87	32,73%
9	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE Α.Ε.Β.Ε.	8,84	1,57	0,76	0,22	1,68	1,98	1,79	2,52	2,48	2,19	2,26	-74,39%
10	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	-	-	-	-	-	0,26	0,47	1,14	1,20	2,03	1,11	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	48,49	38,22	49,39	52,03	66,95	86,39	150,11	162,38	120,39	64,51	86,38	78,14%

Πίνακας 6 Κατάταξη Εταιριών βάσει Μικτού Κέρδους

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει την κατάταξη των εταιρειών βάσει του μικτού κέρδους τους για τα έτη 2011 έως 2021. Αν πραγματοποιήσουμε ανάλυση των παραπάνω, εξάγουμε τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Αύξηση Μικτού Κέρδους

Οι περισσότερες εταιρείες έχουν σημειώσει αυξητική τάση στο μικτό τους κέρδος από το 2011 έως το 2021. Αυτό υποδεικνύει ότι οι εταιρείες αυξήσανε την απόδοσή τους και βελτίωσαν την οικονομική τους κατάσταση κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος.

Ηγετική Θέση

Η εταιρεία "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ" κατέχει την πρώτη θέση σε όλα τα έτη με εξαίρεση το 2020. Αυτό υποδεικνύει την ισχυρή της θέση στον κλάδο και την επιτυχημένη απόδοσή της σε διάφορες συνθήκες.

Κορυφαίες Εταιρείες

Οι τρεις κορυφαίες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ," "F.H.L. H. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ," και "ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.," έχουν σημαντική συμβολή στο συνολικό μικτό κέρδος του κλάδου. Αυτό υποδεικνύει την υψηλή απόδοσή τους και την ικανότητά τους να παραμένουν ανταγωνιστικές.

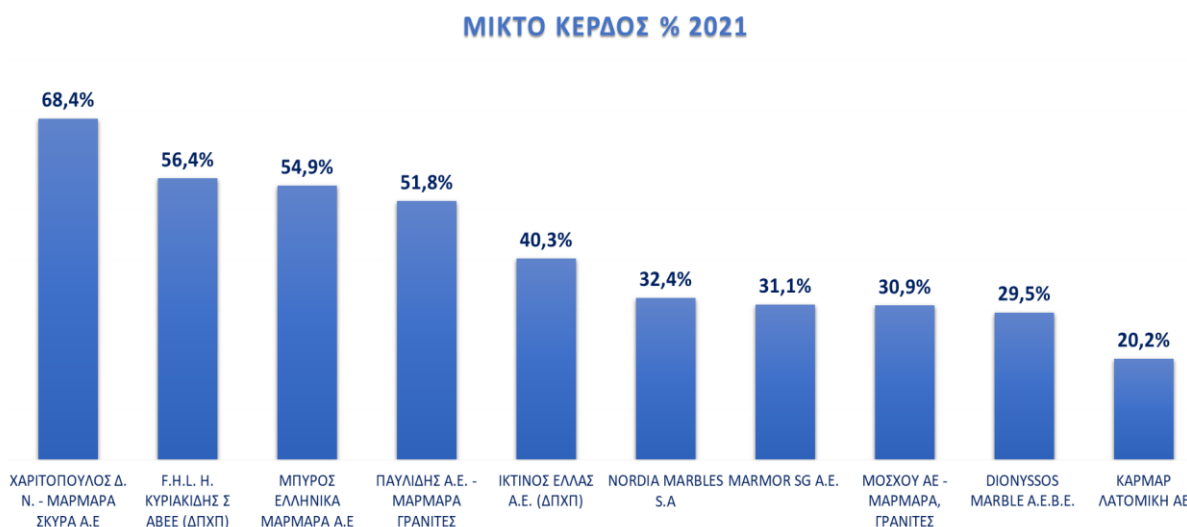
Κυμαινόμενες Επιδόσεις

Ορισμένες εταιρείες, όπως η "DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E.," έχουν καταγράψει κυματοειδή πορεία στο μικτό κέρδος τους με το πέρασμα των ετών. Αυτό μπορεί να σημαίνει πιθανές προκλήσεις ή αλλαγές στην αγορά ή τις εσωτερικές συνθήκες της εταιρείας.

Ενδείξεις για Ανάπτυξη

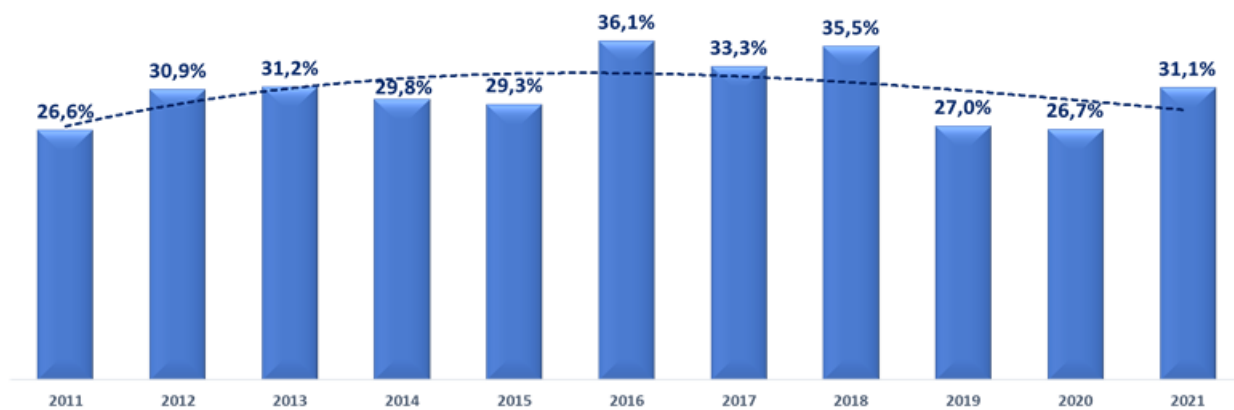
Οι εταιρείες που έχουν σημειώσει αύξηση των κερδών τους, όπως η "MARMOR SG A.E." και η "ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε.," ενδέχεται να έχουν περαιτέρω δυνατότητες ανάπτυξης και βελτίωσης της απόδοσής τους.

Συμπερασματικά, η ανάλυση των πληροφοριών αποκαλύπτει την εξέλιξη και τη θέση των εταιρειών στον κλάδο του μαρμάρου και του γρανίτη. Η εξάρτηση από την πορεία της αγοράς, οι εσωτερικές στρατηγικές και οι οικονομικές συνθήκες επηρεάζουν τις επιδόσεις των παραπάνω εταιρειών.

Διάγραμμα 5 Μικτό Κέρδος % 2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Διάγραμμα 6 Συνολικό Ποσοστό Μικτού Κέρδους 2011-2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

4.5.3 EBITDA

EBITDA είναι ο δείκτης που δείχνει τα κέρδη μίας επιχείρησης πριν αφαιρεθούν τόκοι, φόροι, και οι αποσβέσεις. Ο Δείκτης Αποδοτικότητας EBITDA χρησιμοποιείται για να καταλάβουμε την ανάπτυξη και το πραγματικό κέρδος των επιχειρήσεων. Όπως ισχύει για όλους τους αριθμοδείκτες έτσι και αυτός θα πρέπει να συγκρίνεται με το μέσο όρο του κλάδου και να παρατηρείται η πορεία του στη διάρκεια του χρόνου. Οι όγκοι έχουν πολύ μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους σε σχέση με τα επεξεργασμένα μάρμαρα γεγονός που αποτυπώνεται απόλυτα στο EBITDA των υγιών εταιριών τού κλάδου.

Κατάταξη Εταιριών βάσει EBITDA (ποσά σε εκατ. Ευρώ)													
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 - 2011
1	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΕΛΠ	13,42	17,38	20,72	15,23	21,57	33,39	44,27	44,27	44,29	31,98	35,00	160,7%
2	F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ	7,43	4,76	15,95	16,30	13,91	30,44	69,37	76,57	50,87	13,43	25,66	245,1%
3	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	7,47	6,01	8,49	6,00	7,06	7,47	19,03	21,52	11,23	7,34	7,27	(2,7%)
4	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε	4,16	4,16	5,56	4,99	8,58	6,12	8,46	5,77	9,03	6,44	6,98	67,7%
5	MARMOR SG Α.Ε.	2,29	3,02	3,87	5,00	4,24	5,62	3,90	4,44	1,58	2,20	6,45	182,0%
6	NORDIA MARBLES	-	-	-	-	-	-	-	2,87	3,84	3,41	2,62	-
7	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	0,34	1,08	1,03	1,34	1,43	1,06	1,20	1,80	1,13	1,84	2,05	494,8%
8	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	-	-	-	-	-	0,17	0,58	0,77	0,04	1,35	1,01	-
9	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE Α.Ε.Β.Ε.	- 1,55	- 2,72	- 1,83	- 3,10	- 0,10	0,29	0,15	0,68	0,56	0,36	0,62	(139,9%)
10	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	-	6,25	10,47	8,10	4,39	1,55	0,60	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	33,58	33,71	53,78	45,76	56,69	90,81	157,44	166,80	126,95	69,90	88,25	162,8%

Πίνακας 7 Κατάταξη Εταιριών βάσει EBITDA

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει την κατάταξη των εταιρειών βάσει του EBITDA τους για τα έτη 2011 έως 2021. Αν πραγματοποιήσουμε ανάλυση των παραπάνω, εξάγουμε τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Αύξηση του EBITDA

Η πλειονότητα των εταιρειών έχει καταγράψει συνεχή αύξηση του EBITDA τους από το 2011 έως το 2021. Αυτό δείχνει την ικανότητα τους να αυξήσουν την κερδοφορία τους και να βελτιώσουν την οικονομική τους απόδοση.

Κορυφαίες Εταιρείες

Οι εταιρείες "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΕΛΠ" και "F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ" κατέχουν τις πρώτες δύο θέσεις στο EBITDA για όλα τα έτη. Αυτό υποδεικνύει την υψηλή κερδοφορία και την ισχυρή θέση τους στον κλάδο.

Εξέλιξη των Επιδόσεων

Ορισμένες εταιρείες, όπως η "ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε." και η "ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε.," διατηρούν σταθερή πορεία στο EBITDA τους κατά τη διάρκεια των ετών. Άλλες, όπως η "MARMOR SG Α.Ε.," έχουν αυξήσει σημαντικά το EBITDA τους, υποδεικνύοντας βελτίωση της απόδοσής τους.

Εταιρείες με Αρνητικό EBITDA

Ορισμένες εταιρείες, όπως η "DIONYSSOS MARBLE Α.Ε.Β.Ε.," έχουν καταγράψει αρνητικά EBITDA για ορισμένα έτη. Αυτό υποδεικνύει πιθανές δυσκολίες και προκλήσεις στην απόδοσή τους.

Τάση Εξέλιξης

Η γενική τάση των εταιρειών δείχνει αύξηση του EBITDA τους στη διάρκεια των ετών. Ωστόσο, ορισμένες εταιρείες έχουν καταφέρει να επιτύχουν σημαντικά υψηλότερη βελτίωση απόδοσης από άλλες.

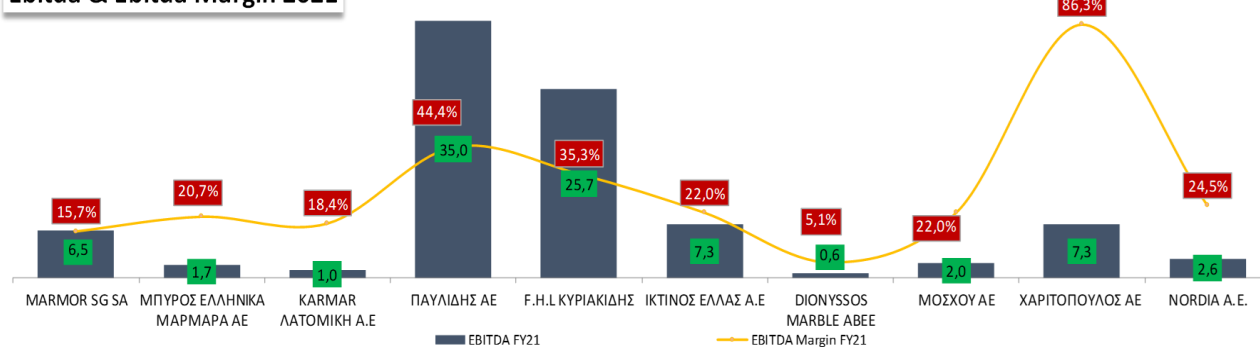
Συμπερασματικά, η ανάλυση των πληροφοριών αποκαλύπτει την εξέλιξη των εταιρειών σε όρους κερδοφορίας. Η ικανότητα να αυξήσουν το EBITDA και να διατηρήσουν σταθερή πορεία σε αυτό

είναι καθοριστική για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη των εταιρειών στον κλάδο του μαρμάρου και του γρανίτη.

EBITDA & EBITDA Margin 2021

(€ in mn)	MARMOR SG SA	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΑΕ	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ Α.Ε	ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΕ	Φ.Η.Λ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ ΜΑΡΜΛΕ ΑΒΕΕ	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	NORDIA Α.Ε.
EBITDA FY21	6,5	1,7	1,0	35,0	25,7	7,3	0,6	2,0	7,3	2,6
EBITDA Margin FY21	15,7%	20,7%	18,4%	44,4%	35,3%	22,0%	5,1%	22,0%	86,3%	24,5%

Ebitda & Ebitda Margin 2021

Διάγραμμα 7 EBITDA & EBITDA Margin 2021

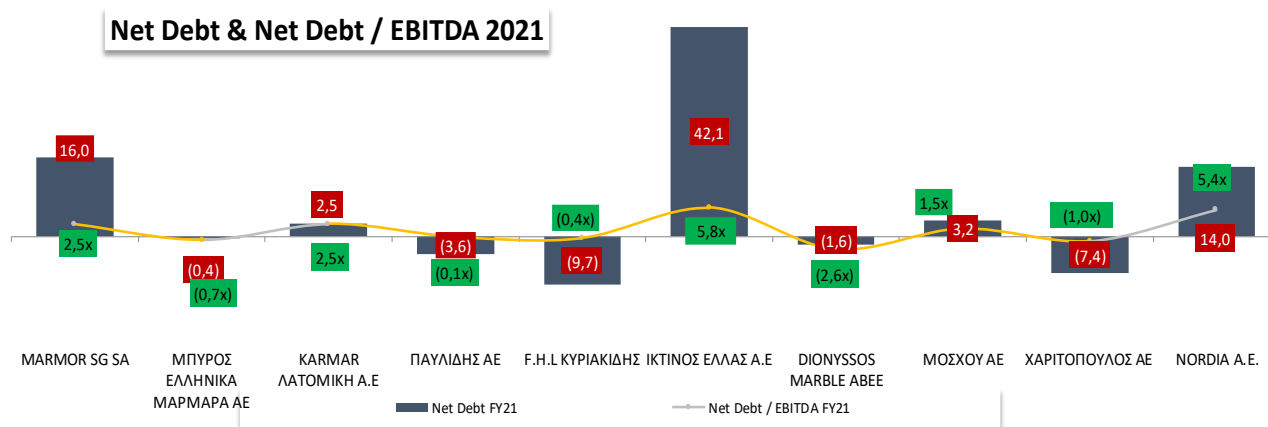
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

4.5.4 Καθαρό Χρέος προς Κέρδη προ Φόρων, Τόκων & Αποσβέσεων 2021

Ο δείκτης καθαρό χρέος όπως κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (Net Debt/EBITDA) αποτελεί τον κλασικότερο δείκτη αξιολόγησης όπως ρευστότητας μιας εταιρείας, καθώς το αποτέλεσμα του αντιστοιχεί στον απαιτούμενο αριθμό ετών που χρειάζεται η επιχείρηση να αποπληρώσει τον καθαρό όπως δανεισμό (σύνολο τραπεζικών υποχρεώσεων μείον ταμείο) μέσα από τη λειτουργική όπως κερδοφορία. Είναι προφανές, πως η ρευστότητα μιας εταιρείας θεωρείται ιδιαίτερα καλή, όταν ο καθαρός δανεισμός είναι αρνητικός ή όταν η τιμή του δείκτη «καθαρό χρέος όπως EBITDA» είναι όσο το δυνατόν χαμηλότερη. Πριν από το ξέσπασμα όπως οικονομικής κρίσης, μια τιμή του δείκτη κάτω του 3-3,5 θεωρείτο ικανοποιητική, ωστόσο σήμερα, ακόμη και τιμές κοντά στο 5 θεωρούνται «λογικές».

Net Debt & Net Debt / EBITDA 2021

(€ in mn)	MARMOR SG SA	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΑΕ	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ Α.Ε	ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΕ	Φ.Η.Λ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE ABEE	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	NORDIA Α.Ε.
Net Debt FY21	16,0	(0,4)	2,5	(3,6)	(9,7)	42,1	(1,6)	3,2	(7,4)	14,0
Net Debt / EBITDA FY21	2,5x	(0,7x)	2,5x	(0,1x)	(0,4x)	5,8x	(2,6x)	1,5x	(1,0x)	5,4x

Διάγραμμα 8 Net Debt & Net Debt/EBITDA 2021 ανά εταιρία

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Στον κλάδο του μαρμάρου για το 2021:

Για την εταιρεία Marmor SG AE, ο δείκτης διαμορφώθηκε στο 2,5x, μειωμένος κατά 5,9 μονάδες σε σχέση με το 2020. Η εταιρεία έχει καταφέρει τη μείωση του δείκτη σε κανονικά επίπεδα χάρη στα πολύ καλά αποτελέσματα του 2021. Σημειώνεται ότι η εταιρεία καταφέρνει να ανταποκρίνεται στο σύνολο των υποχρεώσεων όπως, παρά το σχετικά βαρύ παθητικό όπως. Τον μεγαλύτερο δείκτη Net Debt τον παρουσιάζει η εταιρεία Ικτίνος με 42,1, ενώ την υψηλότερη πλεονάζουσα ρευστότητα παρουσιάζει η FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ με (9,7). Οι εταιρείες ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε., Dionyssos Marble A.B.E.E. και ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. παρουσιάζουν όπως πλεονάζουσα ρευστότητα.

Σε ό,τι αφορά τον υψηλό δείκτη «καθαρού χρέους όπως EBITDA» δεν θα πρέπει να προκύπτουν βιαστικά συμπεράσματα, καθώς θα πρέπει να συνεξετάζονται παράγοντες όπως: αν ο δανεισμός είναι κυρίως μακροπρόθεσμος και επιβαρύνεται με χαμηλό κόστος χρήματος, αν το χαμηλό EBITDA έχει προοπτικές να αυξηθεί σημαντικά κατά τα επόμενα χρόνια, αν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, συμμετοχές) που θα μπορούσαν να εκποιηθούν προκειμένου να μειωθεί ο δανεισμός.

4.5.5 Κέρδη προ Φόρων – ΕΒΤ

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ο δείκτης κερδών προ φόρων, γνωστός και ως Earnings Before Tax (ΕΒΤ), αναφέρεται στο κέρδος που παράγεται από μια επιχείρηση πριν αφαιρεθούν οι φόροι. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το συνολικό κέρδος που έχει αποκτήσει μια εταιρεία από τις δραστηριότητές της πριν ληφθούν υπόψη τα φορολογικά της υποχρεώσεις.

Κατάταξη Εταιρειών βάσει Κέρδη Προ Φόρων (ποσά σε εκατ. Ευρώ)													
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 - 2011
1	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΕΛΠ	9,66	13,47	15,73	14,14	19,09	31,10	42,66	40,87	62,11	32,45	41,14	325,7%
2	F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ	3,75	5,55	13,13	9,87	10,15	27,71	65,65	70,63	48,18	10,42	22,04	488,0%
3	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε	3,83	3,57	5,22	4,76	8,54	5,85	8,22	5,58	8,73	6,28	6,96	81,7%
4	MARMOR SG A.E.	1,56	2,07	3,27	3,94	2,60	3,62	2,44	2,75	0,15	0,63	4,65	198,8%
5	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	5,23	3,77	6,56	3,97	2,21	1,41	14,91	18,51	6,04	1,19	3,07	(41,3%)
6	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	-	0,24	0,30	0,47	0,93	0,57	0,70	1,31	0,62	1,33	1,61	(760,9%)
7	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	0,79	4,44	8,66	6,38	2,68	0,03	1,19	-
8	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	-	-	-	-	-	0,11	0,27	0,48	0,48	0,71	0,38	-
9	NORDIA MARBLES	-	-	-	-	-	-	-	0,23	0,60	0,90	0,27	-
10	DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E.	-	2,21	5,71	1,97	3,54	0,55	0,04	0,11	0,20	0,26	0,24	(110,7%)
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	21,58	23,01	42,40	33,88	43,76	74,62	143,40	146,93	128,59	52,79	81,54	277,9%

Πίνακας 8 Κατάταξη Εταιρειών βάσει Κερδών προ Φόρων

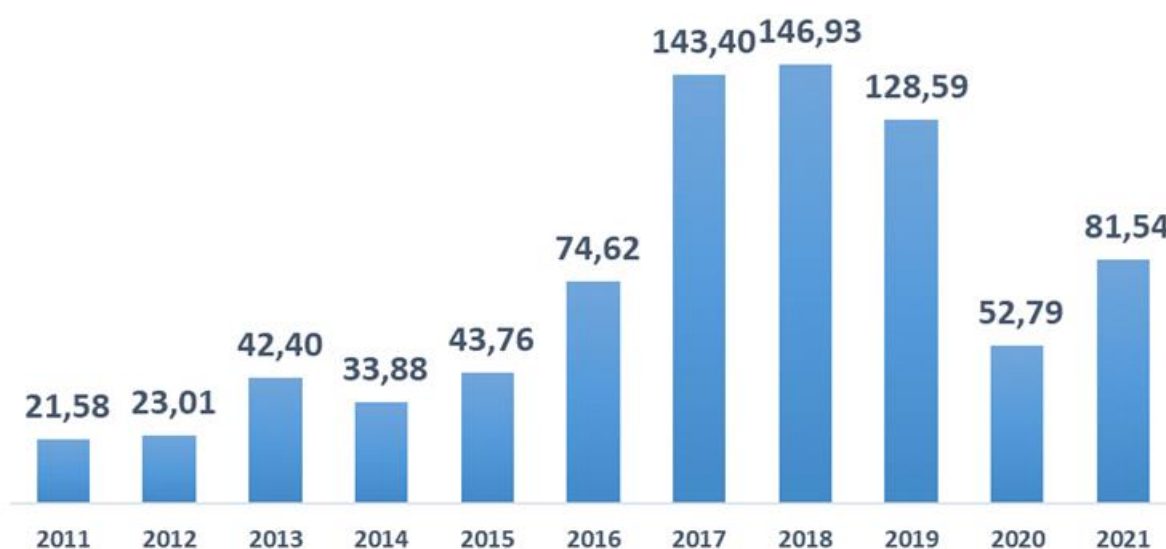
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο παραπάνω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ) για τις εξεταζόμενες εταιρείες από το 2011 έως το 2021. Αν αναλύσουμε τις παραπάνω πληροφορίες, καταλήγουμε στα παρακάτω συμπεράσματα:

Παρατηρείται ανοδική τάση των κερδών προ φόρων κατά τη διάρκεια της περιόδου 2011-2021. Το γενικό σύνολο των κερδών αυξήθηκε από 21,58 εκατομμύρια ευρώ το 2011 σε 81,54 εκατομμύρια ευρώ το 2021, παρουσιάζοντας αύξηση 277,9%. Οι πρώτες τρεις εταιρείες (ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε., F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ, ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. – ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε) παρουσίασαν αύξηση των κερδών τους σε εντυπωσιακό βαθμό, κυμαίνονται μεταξύ 325,7% έως 488,0% κατά τη διάρκεια της περιόδου. Ορισμένες εταιρείες υπέστησαν μείωση των κερδών τους, όπως η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. που παρουσίασε μείωση 41,3%, αλλά στη συνέχεια ανακάμπτουν με αυξήσεις στα κέρδη τους. Ορισμένες εταιρείες, όπως η ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ – ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ, και η DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E. παρουσίασαν ζημίες για μερικά έτη. Ωστόσο, αυτές οι εταιρείες φαίνεται να έχουν ανακάμψει και να επιστρέφουν σε κέρδη. Οι ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε. και η ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ, φαίνεται να διατηρούν σχετική σταθερότητα στα κέρδη τους κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Το συμπέρασμα είναι ότι η πλειονότητα των εταιρειών παρουσίασε ανοδική τάση στα κέρδη τους κατά τη διάρκεια της περιόδου. Είναι σημαντικό να λαμβάνετε υπόψη ότι αυτή η ανάλυση βασίζεται αποκλειστικά στα κέρδη προ φόρων και δεν λαμβάνει υπόψη άλλους παράγοντες που επηρεάζουν την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας.

Διάγραμμα 9 Συνολικό ΕΒΤ των 10 εταιριών 2011-2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η ανάλυση του παραπάνω διαγράμματος δείχνει διακυμάνσεις στα κέρδη προ φόρων κατά τη διάρκεια της περιόδου 2011-2021. Τα δεδομένα αποδεικνύουν μια αυξητική τάση από το 2011 έως το 2013, ακολουθούμενη από μείωση το 2014. Στη συνέχεια, υπάρχει συνεχής ανάπτυξη στα κέρδη μέχρι το 2018, με σημαντικά σημεία το 2017 και το 2018. Ωστόσο, η τάση αλλάζει το 2019 με μείωση των κερδών, ακολουθούμενη από σημαντική πτώση το 2020. Τα δεδομένα υποδεικνύουν ανάκαμψη το 2021, αν και δεν φτάνουν τα επίπεδα που παρατηρήθηκαν το 2017 και το 2018.

4.5.6 Απαιτήσεις

Κατάταξη Εταιρειών βάσει Απαιτήσεων (ποσά σε εκατ. Ευρώ)													
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021-2011
1	F.H.L. H. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΑΒΕΕ	25,30	16,12	13,97	12,55	12,55	16,85	27,86	35,34	26,10	20,64	14,73	(41,8%)
2	MARMOR SG A.E.	3,42	3,72	5,04	6,31	7,12	8,64	9,54	9,72	8,64	8,55	11,55	237,9%
3	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	6,27	6,02	7,83	5,21	7,47	7,92	10,22	7,36	7,46	8,51	9,47	51,0%
4	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ	3,45	2,45	3,25	2,86	4,63	2,91	3,79	5,01	9,65	8,66	7,30	111,9%
5	DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E.	6,76	3,85	3,93	5,32	5,01	4,55	4,68	4,66	4,40	4,26	3,94	(41,7%)
6	NORDIA MARBLES	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,58	1,79	2,84	2,49	-
7	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν.	0,92	0,91	0,94	2,09	2,28	2,52	2,23	2,97	3,58	2,85	2,49	170,7%
8	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	3,63	5,39	3,65	3,33	1,98	1,50	-
9	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	1,97	1,86	2,06	1,89	2,01	1,93	1,85	1,79	1,55	0,80	1,14	(41,9%)
10	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,28	0,61	1,38	0,55	0,28	0,43	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		48,08	34,93	37,02	36,24	44,70	49,24	66,18	73,47	67,04	59,37	55,05	14,5%

Πίνακας 9 Κατάταξη Εταιριών βάσει Απαιτήσεων

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

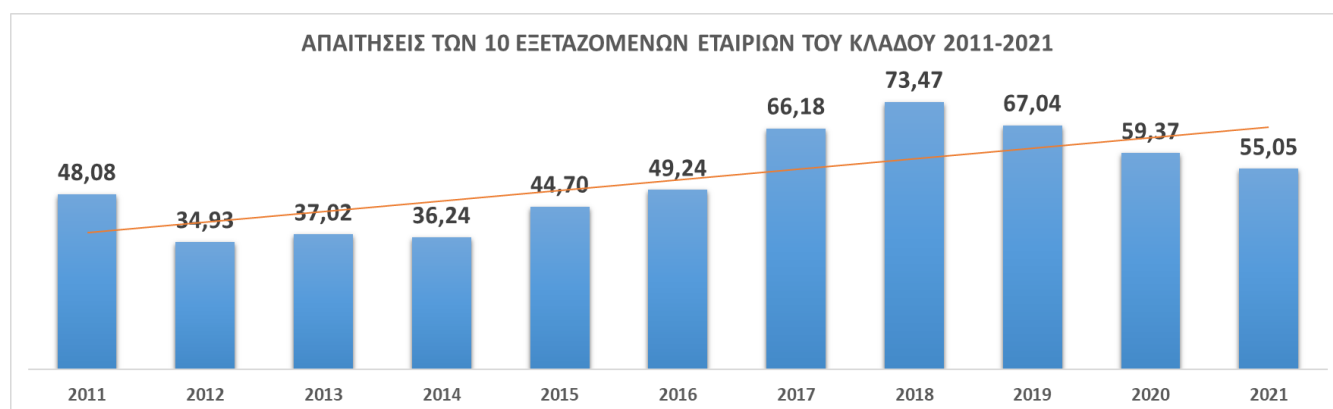
Ας εξετάσουμε τις μεγαλύτερες αλλαγές στην κατάταξη από το 2011 έως το 2021:

- Στην εταιρεία MARMOR SG A.E. οι απαιτήσεις αυξήθηκαν από 3,42 εκατ. Ευρώ σε 11,55 εκατ. Ευρώ, μια αύξηση κατά 237,9%.
- Στην εταιρεία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. οι απαιτήσεις αυξήθηκαν από 6,27 εκατ. Ευρώ σε 9,47 εκατ. Ευρώ, μια αύξηση κατά 51,0%.
- Στην εταιρεία ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. οι απαιτήσεις αυξήθηκαν από 0,92 εκατ. Ευρώ σε 2,49 εκατ. Ευρώ, μια αύξηση κατά 170,7%.

Εν γένει, το γενικό σύνολο των απαιτήσεων αυξήθηκε από 48,08 εκατ. Ευρώ το 2011 σε 55,05 εκατ. Ευρώ το 2021, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 14,5% σε αυτήν τη διάρκεια.

Μια γενική τάση αύξησης φαίνεται να υπάρχει στο γενικό σύνολο των απαιτήσεων. Από το 2011 ως το 2021, έχει σημειωθεί αύξηση κατά 14,5%. Αυτό μπορεί να υποδηλώνει αύξηση της δραστηριότητας του τομέα, αλλά χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση για να κατανοήσουμε τους λόγους. Η εταιρεία MARMOR SG A.E. φαίνεται να έχει εντυπωσιακή ανάπτυξη από το 2011 έως το 2021, με αύξηση των απαιτήσεών της κατά 237,9%. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε αυξημένη ζήτηση για τα προϊόντα της ή σε στρατηγικές ανάπτυξης. Υπάρχουν επίσης εταιρείες με τάση μείωσης των απαιτήσεών τους τα τελευταία έτη. Αυτό μπορεί να υποδεικνύει προσπάθειες μείωσης του δανεισμού ή βελτίωσης της διαχείρισης του ρευστού κεφαλαίου. Εκτός από την MARMOR SG

Α.Ε., άλλες εταιρείες όπως η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και η ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. έχουν επίσης αυξητικές τάσεις στις απαιτήσεις τους μεταξύ των ετών.

Διάγραμμα 10 Απαιτήσεις των 10 εταιριών 2011-2021

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

4.5.7 Τραπεζικός Δανεισμός

Κατάταξη Εταιρειών βάσει Συνόλου Τραπεζικού Δανεισμού													
	Α/Α ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 - 2011
1	Γ.Η.Λ. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ	14,45	14,34	5,47	7,98	3,66	2,19	36,54	50,00	46,00	48,59	50,19	247,4%
2	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	17,68	15,30	13,96	15,88	15,13	13,78	12,23	30,62	37,92	43,87	43,46	145,9%
3	MARMOR SG Α.Ε.	6,55	5,51	4,04	6,52	14,74	19,68	23,17	19,97	20,60	23,97	21,70	231,3%
4	NORDIA MARBLES	-	-	-	-	-	-	-	22,30	19,27	18,20	15,18	-
5	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ	-	-	-	2,30	-	-	40,52	35,71	24,52	27,46	14,38	-
6	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	6,16	6,50	6,21	6,14	5,59	5,39	5,56	5,64	6,03	6,27	3,66	(40,5%)
7	ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ	-	-	-	-	-	1,71	1,11	1,78	2,54	3,68	2,84	-
8	ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	5,34	4,76	4,31	4,32	5,66	8,50	2,47	-
9	ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ MARBLE Α.Ε.Β.Ε.	1,73	1,04	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	(100,0%)
10	ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	46,56	42,69	30,04	38,82	44,45	47,52	123,44	170,34	162,54	180,54	153,88	230,5%

Πίνακας 10 Κατάταξη Εταιριών βάσει Τραπεζικού Δανεισμού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Αναλύοντας τα παραπάνω δεδομένα σχετικά με τον συνολικό τραπεζικό δανεισμό των εταιρειών κατά τα έτη 2011-2021, μπορούμε να βγάλουμε τα παρακάτω συμπεράσματα:

Το συνολικό ποσό του τραπεζικού δανεισμού για όλες τις εταιρείες έχει αυξηθεί από 46,56 εκατ. ευρώ το 2011 σε 153,88 εκατ. ευρώ το 2021, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 230,5%. Αυτό μπορεί να υποδεικνύει αύξηση της δραστηριότητας και της ανάγκης για χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια αυτών των ετών.

Κυριακίδης ΑΒΕΕ: Η εταιρεία F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ φαίνεται να έχει τον υψηλότερο συνολικό τραπεζικό δανεισμό κατά τη διάρκεια των ετών 2011-2021, αυξάνοντας το ποσό του δανείου της από 14,45 εκατ. ευρώ το 2011 σε 50,19 εκατ. ευρώ το 2021. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 247,4% κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και ΜΑΡΜΟΡ SG Α.Ε.: Οι εταιρείες ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και ΜΑΡΜΟΡ SG Α.Ε. επίσης κατέχουν υψηλούς τραπεζικούς δανεισμούς, με την πρώτη αυξάνοντας το δανεισμό της από 17,68 εκατ. ευρώ το 2011 σε 43,46 εκατ. ευρώ το 2021 (αύξηση 145,9%) και τη δεύτερη αυξάνοντας το δανεισμό της από 6,55 εκατ. ευρώ το 2011 σε 21,70 εκατ. ευρώ το 2021 (αύξηση 231,3%).

Τάση Μείωσης Δανείου: Ορισμένες εταιρείες φαίνεται να έχουν μειώσει τον συνολικό τραπεζικό δανεισμό τους κατά τα τελευταία έτη, όπως η ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ.

4.5.8 ROE – Δείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων

Κατάταξη Εταιρειών βάσει Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity) ROE (Κέρδη Προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια)											
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1 ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ					-	19,4%	(54,1%)	41,1%	(76,7%)	50,1%	28,0%
2 ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ	24,0%	25,9%	26,6%	22,1%	24,5%	35,7%	37,3%	28,9%	40,3%	18,1%	21,2%
3 ΜΑΡΜΟΡ SG Α.Ε.	16,3%	17,6%	22,2%	22,3%	19,8%	22,0%	13,2%	13,6%	(0,8%)	(3,4%)	20,2%
4 ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε	24,0%	18,6%	25,1%	19,4%	29,6%	20,8%	24,1%	15,6%	20,7%	16,0%	18,0%
5 F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ (ΔΠΧΠ)	12,3%	15,4%	29,9%	21,4%	22,7%	42,6%	74,5%	61,5%	36,4%	8,7%	15,8%
6 ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ	(3,9%)	4,5%	7,0%	10,5%	12,4%	7,3%	9,0%	15,5%	6,4%	12,7%	13,7%
7 ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ Α.Ε	-	-	-	-	48,3%	61,6%	73,5%	50,6%	20,0%	(0,2%)	10,2%
8 ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (ΔΠΧΠ)	22,0%	14,5%	21,8%	12,4%	6,7%	4,5%	39,5%	42,2%	13,8%	2,7%	6,7%
9 NORDIA MARBLES	-	-	-	-	-	-	-	1,9%	4,8%	6,9%	2,0%
10 DIONYSOS MARBLE A.E.B.E.	(4,2%)	(20,5%)	(7,7%)	(16,0%)	(2,5%)	0,2%	(0,5%)	0,9%	1,2%	0,8%	1,1%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	6,7%	5,3%	13,3%	9,2%	10,8%	16,5%	30,2%	35,6%	28,5%	11,4%	16,3%

Πίνακας 11 Κατάταξη Εταιριών βάσει ROE

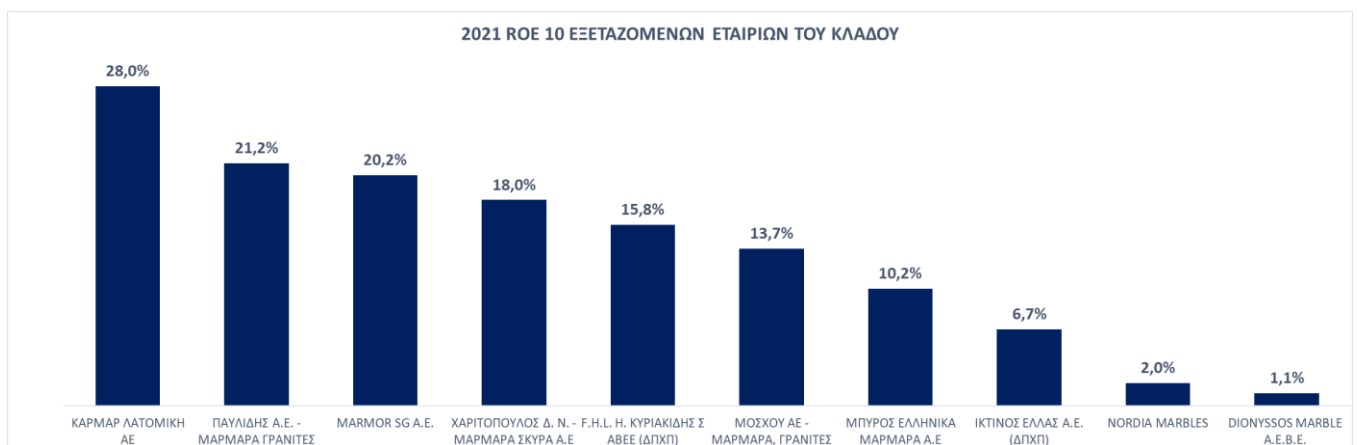
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Βασιζόμενοι στα παραπάνω δεδομένα για την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων (Return on Equity - ROE) των εταιρειών για την περίοδο 2011-2021, μπορούμε να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα:

Η εταιρεία ΚΑΡΜΑΡ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ φαίνεται να είναι η πιο αποδοτική κατά την περίοδο 2012-2016 και 2020, επιτυγχάνοντας ποσοστά ROE πάνω από 50%. Ωστόσο, το ROE της είναι αρνητικό τα έτη 2011, 2013, 2015 και 2019. Οι εταιρείες ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ,

MARMOR SG A.E., και ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ A.E. φαίνεται να διατηρούν σταθερή ή αυξανόμενη αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων κατά την διάρκεια των ετών 2011-2021. Υπάρχουν εταιρείες όπως η F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ και ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ - ΜΑΡΜΑΡΑ, ΓΡΑΝΙΤΕΣ που έχουν εναλλακτικά αποτελέσματα, με μερικά χρόνια τους καταγράφοντας αυξημένη αποδοτικότητα και άλλα μείωση. Ορισμένες εταιρείες όπως η ΜΠΥΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ A.E. και η DIONYSSOS MARBLE A.E.B.E. έχουν έτη με υψηλά ποσοστά ROE αλλά και έτη με αρνητικά ή χαμηλά ποσοστά. Στο γενικό σύνολο, φαίνεται ότι υπήρξε αύξηση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων των εταιρειών από 6,7% το 2011 σε 16,3% το 2021.

Αυτά είναι μερικά από τα βασικά συμπεράσματα που μπορούμε να εξάγουμε από τα δεδομένα που παρείχατε για την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων των εταιρειών κατά την περίοδο 2011-2021.

Διάγραμμα 11 ROE των 10 εταιριών 2021

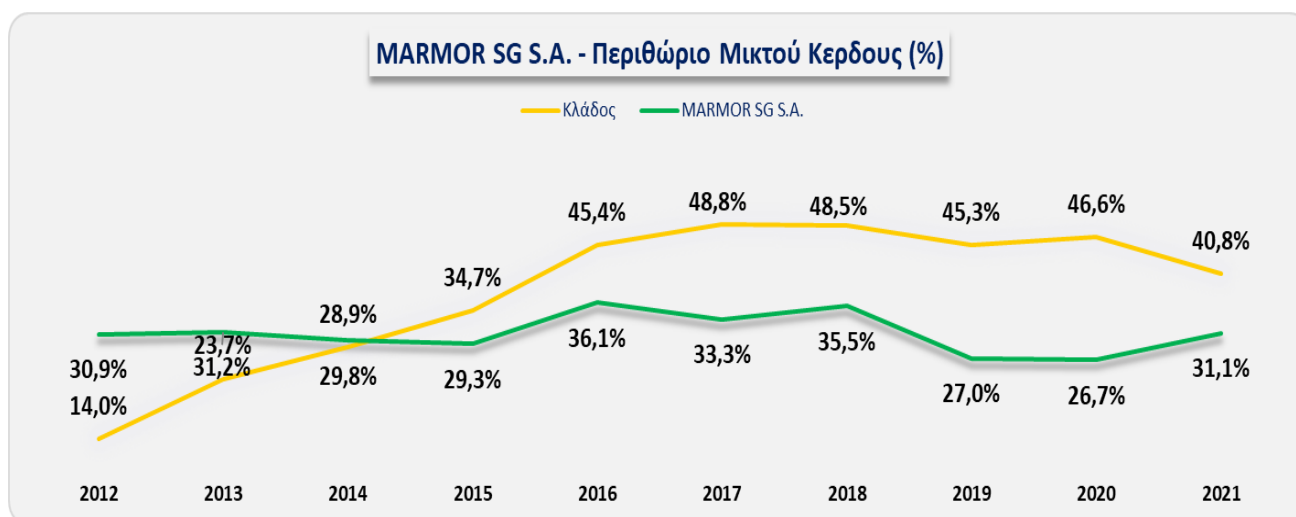
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – Αναλυτική Χρηματοοικονομική Παρουσίαση των Εταιριών

5.1 Εισαγωγή

Ο τομέας του μαρμάρου στην Ελλάδα περιλαμβάνει 10 μεγάλες εταιρίες με ισχυρή παρουσία στην αγορά. Η χρηματοοικονομική ανάλυση των μεγαλύτερων εταιριών στον τομέα του μαρμάρου στην Ελλάδα αποκαλύπτει την οικονομική σημασία τους μέσω παραγωγής, εξαγωγών και απασχόλησης. Η εξόρυξη και επεξεργασία του μαρμάρου απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογία για την επίτευξη υψηλής ποιότητας προϊόντων. Παράλληλα, ο τομέας αντιμετωπίζει προκλήσεις σε επίπεδο παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας και περιβαλλοντικών προκλήσεων. Ακολουθεί η χρηματοοικονομική ανάλυση των ανωτέρω εταιριών.

5.2 MARMOR SG SA

Διάγραμμα 12 Marmor SG SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Αν αναλύσουμε τα παραπάνω δεδομένα:

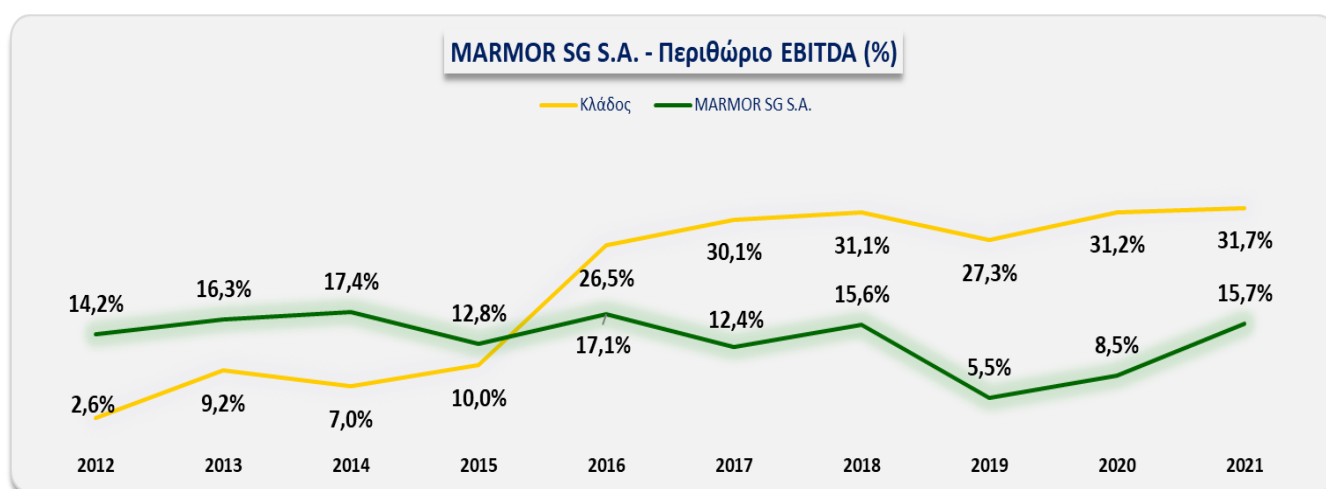
Για τον κλάδο:

Το μικτό περιθώριο κέρδους φαίνεται να αυξάνεται σταδιακά από το 2012 έως το 2016, όπου αυξάνεται από 14,0% σε 45,4%. Έπειτα, παραμένει σταθερό σε σχετικά υψηλά επίπεδα κυμαινόμενο από 48,8% το 2017 σε 40,8% το 2021.

Για τη MARMOR SG S.A.:

Το μικτό περιθώριο κέρδους για την εταιρεία MARMOR SG S.A. διαφέρει από το μέσο όρο του κλάδου. Αν και αναπτύσσεται σε υψηλά επίπεδα κατά τα περισσότερα έτη, υπάρχει μια μικρή μείωση από 36,1% το 2016 σε 26,7% το 2021.

Συμπερασματικά, η MARMOR SG S.A. φαίνεται να έχει υψηλά μικτά περιθώρια κέρδους σε σχέση με τον γενικό κλάδο. Ωστόσο, αξίζει να παρατηρήσουμε ότι το μικτό περιθώριο κέρδους της MARMOR SG S.A. εμφανίζει μια ελαφρά μείωση κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Διάγραμμα 13 Marmor SG SA Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Αν αναλύσουμε τα παραπάνω δεδομένα:

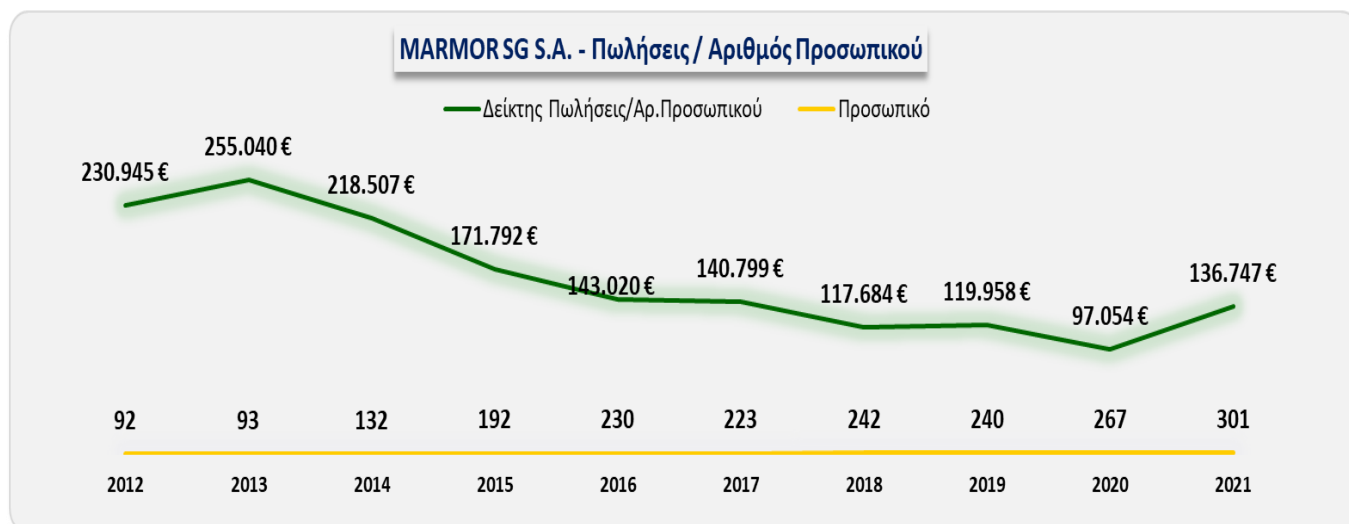
Για τον κλάδο:

Το περιθώριο EBITDA φαίνεται να έχει αυξηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου. Ξεκινά με 2,6% το 2012 και αυξάνεται συνεχώς, φτάνοντας στο 31,7% το 2021.

Για τη MARMOR SG S.A.:

Το περιθώριο EBITDA για την εταιρεία MARMOR SG S.A. φαίνεται να διακομίνεται κατά τη διάρκεια των ετών, με μια γενική τάση αύξησης από 14,2% το 2012 σε 15,7% το 2021.

Συμπερασματικά, το περιθώριο EBITDA για τον γενικό κλάδο αυξάνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου, ενώ η MARMOR SG S.A. έχει συνολικά υψηλότερα περιθώρια EBITDA σε σύγκριση με τον γενικό κλάδο. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτή η ανάλυση δεν λαμβάνει υπόψη άλλους παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν την απόδοση μιας εταιρείας.

Διάγραμμα 14 Marmor SG SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο δείκτης πωλήσεων ανά αριθμό προσωπικού βοηθά στην αξιολόγηση της αποδοτικότητας των πωλήσεων ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων. Αν αναλύσουμε τα δεδομένα καταλήγουμε στα παρακάτω συμπεράσματα:

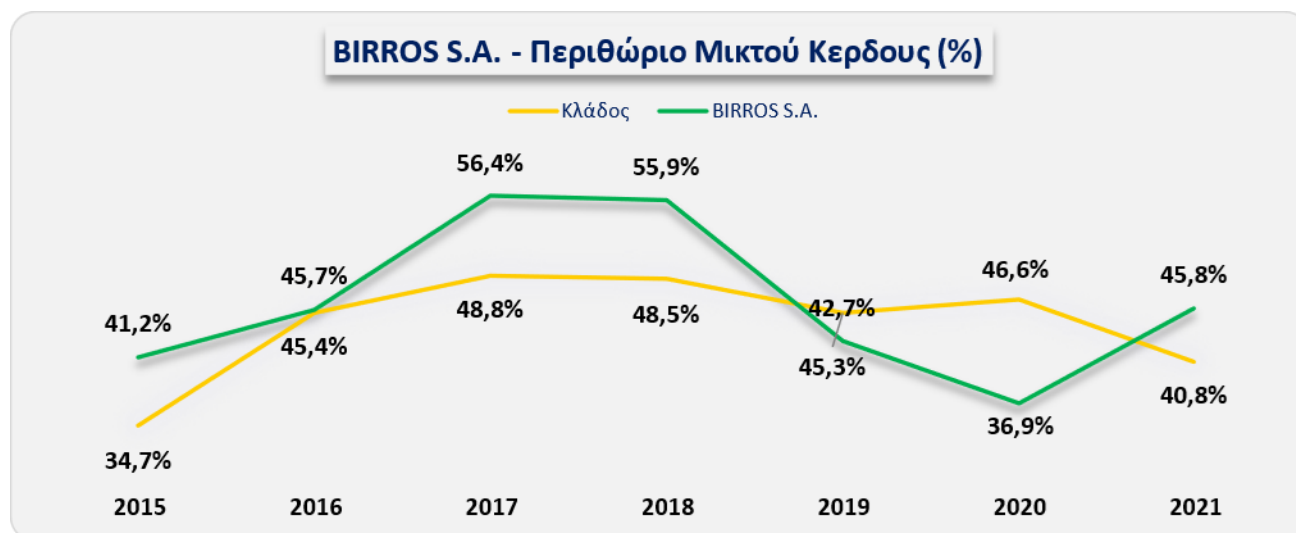
- Ο αριθμός προσωπικού αυξάνεται από 92 το 2012 σε 301 το 2021.
- Οι πωλήσεις αυξάνονται σημαντικά από 21.246.913 ευρώ το 2012 σε 41.160.983 ευρώ το 2021.

Ο δείκτης πωλήσεων ανά αριθμό προσωπικού μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια της περιόδου. Από 230.945 ευρώ το 2012, μειώνεται κατά πολύ κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων, αλλά στη συνέχεια αυξάνεται κατά τη διάρκεια των ετών. Φτάνει από 97.054 ευρώ το 2020 σε 136.747 ευρώ το 2021.

Συμπερασματικά, αν και ο αριθμός του προσωπικού αυξήθηκε, η μεταβολή του δείκτη πωλήσεων ανά αριθμό προσωπικού υποδεικνύει μια προσαρμογή στην αποδοτικότητα των πωλήσεων σε σχέση

με τον αριθμό των εργαζομένων. Αυτή η μεταβολή μπορεί να συνδέεται με βελτιώσεις στις διαδικασίες, την εκπαίδευση του προσωπικού, την αυτοματοποίηση και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση.

5.3 BIRROS HELLENIC MARBLE S.A.

Διάγραμμα 15 BIRROS SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

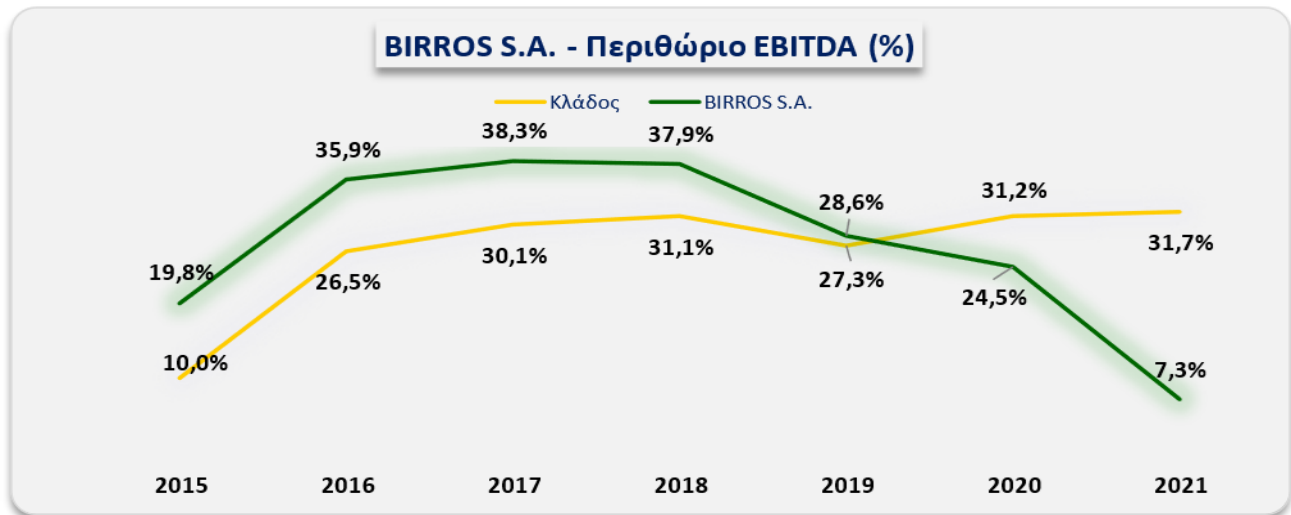
Στα παρεχόμενα δεδομένα, παρουσιάζεται το Μικτό Περιθώριο Κέρδους για τα έτη 2015 έως 2021. Οι αριθμοί εκφράζονται ως ποσοστά, υποδεικνύοντας το ποσοστό του μικτού κέρδους στα συνολικά έσοδα για τα συγκεκριμένα έτη. Η ανάλυση αποκαλύπτει τις ακόλουθες τάσεις:

Για τον κλάδο:

Παρατηρήθηκε μια διακύμανση στο Μικτό Περιθώριο Κέρδους, ξεκινώντας από 34,7% το 2015, αυξάνοντας σε 48,8% το 2017 και στη συνέχεια μειώνοντας σε 40,8% το 2021.

Για την BIRROS A.E.:

Επίσης έδειξε μεταβαλλόμενα Μικτά Περιθώρια Κέρδους. Ξεκίνησε από 41,2% το 2015, έφτασε σε κορύφωση 56,4% το 2017 και εμφάνισε μείωση σε 45,8% το 2021.

Διάγραμμα 16 BIRROS SA Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

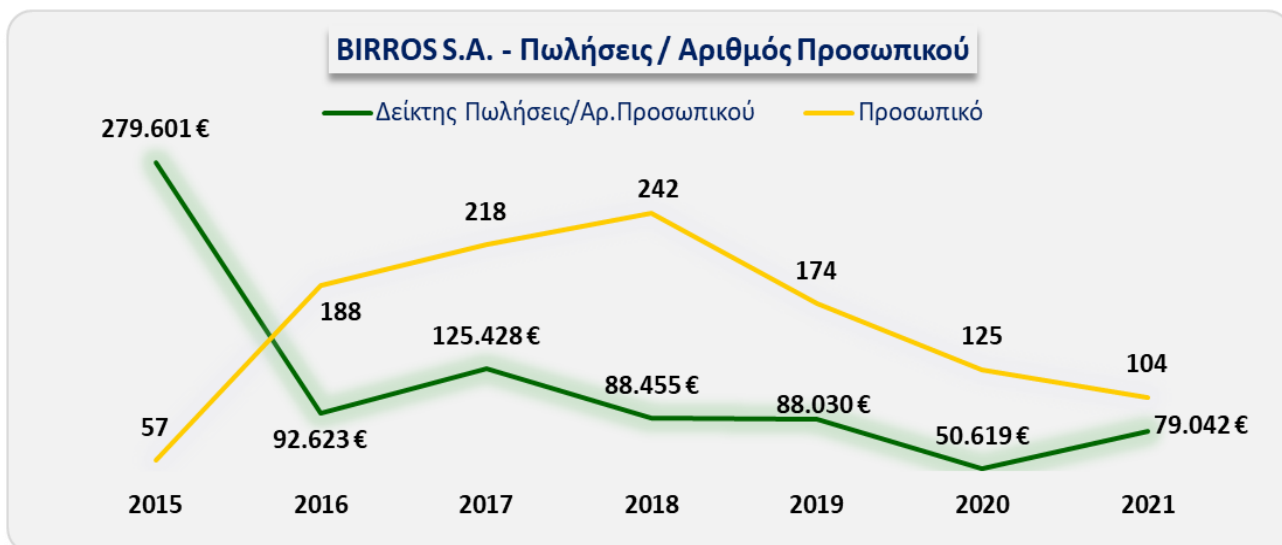
Για τον κλάδο:

Το περιθώριο EBITDA ξεκινά από 10,0% το 2015 και αυξάνεται σταδιακά, φτάνοντας σε υψηλότερο επίπεδο του 31,7% το 2021. Υπάρχει μια συνεχής ανοδική τάση κατά τη διάρκεια αυτών των ετών.

Για την BIRROS S.A.:

Η εταιρεία BIRROS S.A. έχει υψηλότερα περιθώρια EBITDA σε σχέση με τον γενικό κλάδο σε όλα τα έτη εκτός από το 2021. Το περιθώριο ξεκινά από 19,8% το 2015 και αυξάνεται σημαντικά μέχρι το 2017 όπου φτάνει στο 38,3%, για να μειωθεί στη συνέχεια. Εντούτοις, το 2021 παρουσιάζει μια δραματική μείωση στο περιθώριο EBITDA, φθάνοντας μόλις στο 7,3%.

Ο κλάδος έχει σημαντική βελτίωση στο περιθώριο EBITDA κατά τη διάρκεια των ετών, υποδηλώνοντας την ανάπτυξη του τομέα. Η εταιρεία BIRROS S.A. είχε αρχικά υψηλά περιθώρια EBITDA, αλλά αυτά μειώθηκαν σημαντικά το 2021. Αυτή η πτώση μπορεί να οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως αλλαγές στην αγορά, αυξημένο ανταγωνισμό ή εσωτερικές αλλαγές στη διοίκηση ή στρατηγική της εταιρείας.

Διάγραμμα 17 BIRROS SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Πωλήσεις:

Οι πωλήσεις παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια των ετών. Αυτές κυμαίνονται από το υψηλό ποσό των 27.343.303 ευρώ το 2015 μέχρι το χαμηλό ποσό των 6.327.432 ευρώ το 2020. Υπάρχει μια έντονη μείωση των πωλήσεων από το 2017 μέχρι το 2020, μετά από την οποία φαίνεται να υπάρχει μια αύξηση το 2021.

Προσωπικό:

Ο αριθμός του προσωπικού επίσης παρουσιάζει διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια των ετών. Αυξάνεται από 57 το 2015 σε 218 το 2017, για να μειωθεί στα 104 το 2021.

Δείκτης Πωλήσεων/Αρ. Προσωπικού:

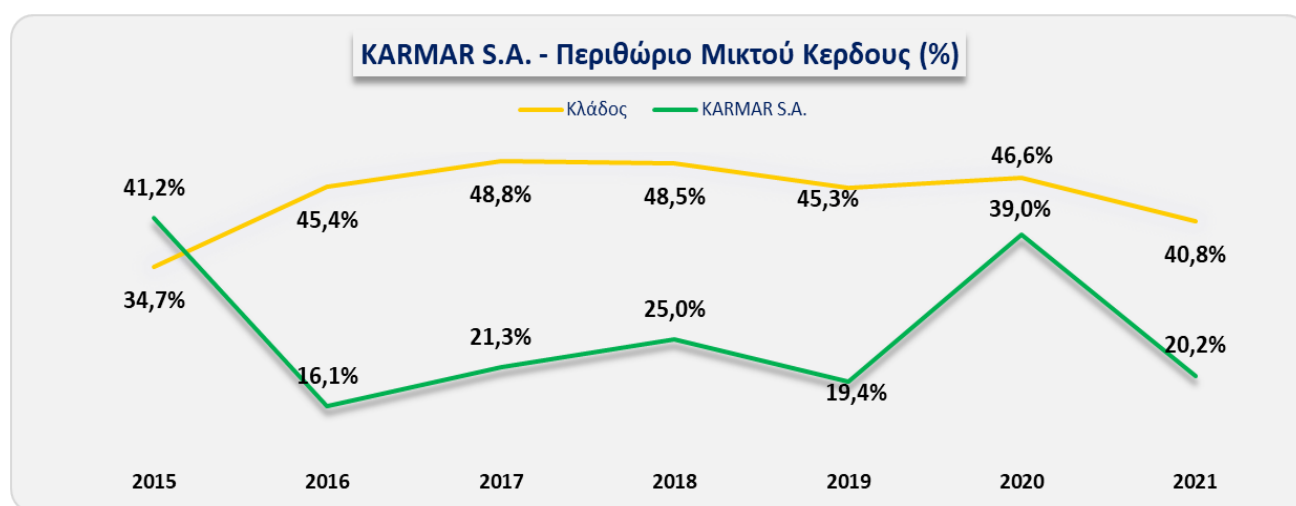
Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως ο λόγος των πωλήσεων προς τον αριθμό του προσωπικού. Αυξάνεται από 279.601 ευρώ το 2015 σε 125.428 ευρώ το 2017, για να μειωθεί στα 50.619 ευρώ το 2020 και να αυξηθεί στα 79.042 ευρώ το 2021.

Η εταιρεία έχει εμφανή διακυμάνσεις στα επίπεδα πωλήσεων κατά τη διάρκεια των ετών, με μεγάλη πτώση από το 2017 μέχρι το 2020, αλλά αύξηση το 2021. Αυτό μπορεί να υποδηλώνει αλλαγές στην αγορά ή στην επιχειρηματική στρατηγική. Ο αριθμός του προσωπικού έχει μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια των ετών. Αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα αλλαγών στις ανάγκες της εταιρείας ή της

αναδιοργάνωσης των διαδικασιών. Ο δείκτης πωλήσεων ανά προσωπικό μπορεί να προσφέρει εικόνα για την απόδοση του προσωπικού σε σχέση με τις πωλήσεις. Η μείωση του δείκτη με την πάροδο των ετών μπορεί να υποδεικνύει ότι το προσωπικό έχει γίνει πιο αποδοτικό στην παραγωγή.

5.4 KAPMAP A.E.

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών το 2021 ανήλθε σε 5.469.253 ευρώ έναντι των 5.198.551 ευρώ της προηγούμενης χρήσης του 2020. Οι πωλήσεις εξωτερικού ανήλθαν σε ποσό 2.085.248 ευρώ περίπου έναντι των 3.566.255 ευρώ της προηγούμενης χρήσης, με αποτέλεσμα στο 2021 οι άμεσες εξαγωγές να αποτελούν το 38,11% (2020: 68,60%) περίπου επί του συνολικού κύκλου εργασιών. Τα μικτά κέρδη της Εταιρίας μειώθηκαν κατά 45,4% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των 1.105.726 € έναντι των 2.025.240 € της προηγούμενης χρήσης και το μικτό περιθώριο κέρδους διαμορφώθηκε σε 20,22% από 38,96 % της περσινής χρήσης. Τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) διαμορφώθηκαν σε κέρδη 1.005.250 € από κέρδη 1.350.137 € της προηγούμενης χρήσης. Τα αποτελέσματα της Εταιρίας προ φόρων διαμορφώθηκαν σε κέρδη 375.343 € έναντι κερδών 709.523 € της περσινής αντίστοιχης χρήσης. Τα καθαρά αποτελέσματα της Εταιρίας μετά φόρων παρουσίασαν κέρδη 310.587 € έναντι κερδών 622.486 € της περσινής αντίστοιχης χρήσης.

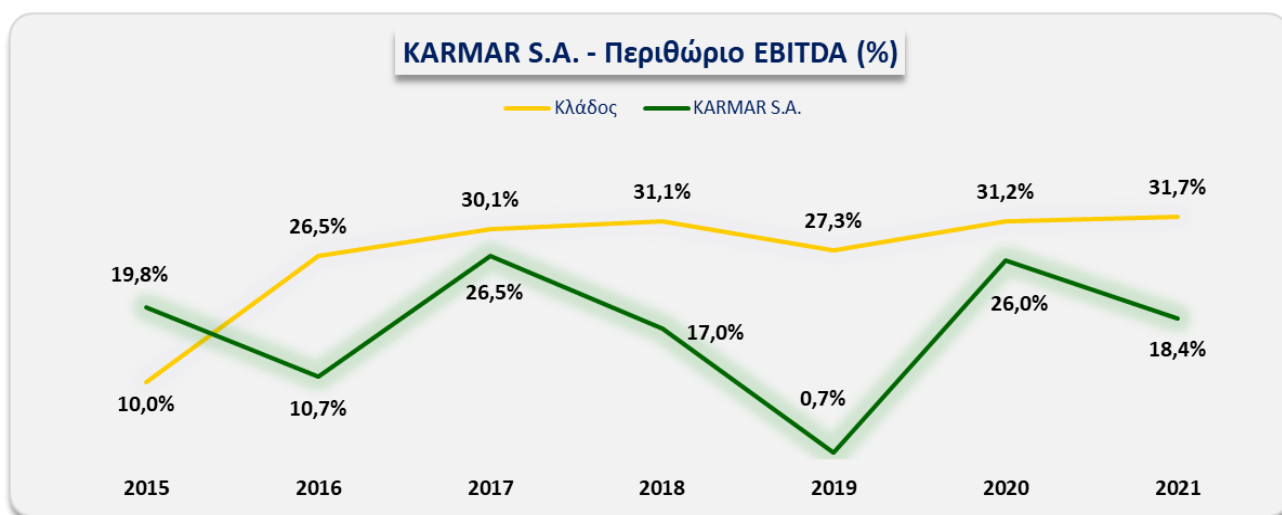

Διάγραμμα 18 KARMAR SA Μικτό Περιθώριο Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Μικτό Περιθώριο Κέρδους:

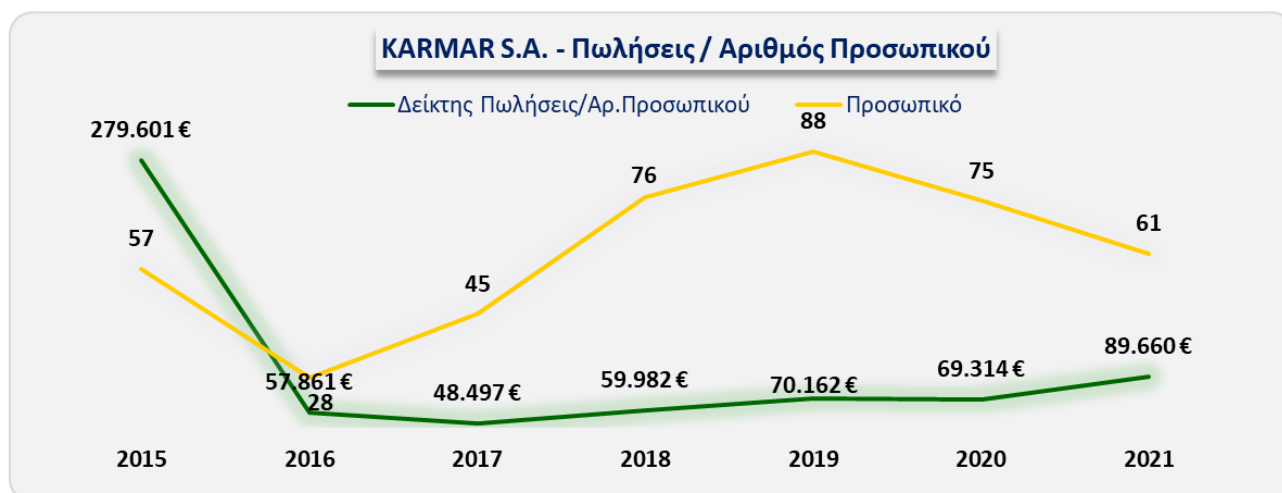
Το μικτό περιθώριο κέρδους εκφράζει το ποσοστό των πωλήσεων που παραμένει ως κέρδος μετά την αφαίρεση του κόστους πωλήσεων. Τόσο ο κλάδος όσο και η KARMAR S.A., έχουν υψηλά μικτά περιθώρια κέρδους, με την εταιρεία να έχει σημαντική διακύμανση κατά τη διάρκεια των ετών.

Διάγραμμα 19 KARMAR SA Περιθώριο EBITDA%

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Το περιθώριο EBITDA μετρά το ποσοστό των εσόδων που παραμένει ως EBITDA μετά την αφαίρεση των εξόδων. Τόσο ο κλάδος όσο και η Karmar SA, έχουν αυξημένα περιθώρια EBITDA, με την KARMAR S.A. να έχει μια πιο επικίνδυνη διακύμανση στα ποσοστά της κατά τη διάρκεια των ετών.

Διάγραμμα 20 KARMAR SA Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Οι πωλήσεις της εταιρείας KARMAR S.A. έχουν μια αισθητή αύξηση από το 2015 ως το 2018, αλλά μειώνονται σημαντικά τα επόμενα έτη. Αυτή η μείωση μπορεί να συνδέεται με τις εσωτερικές ή εξωτερικές αλλαγές στην επιχειρηματική περιβάλλοντα. Ο αριθμός του προσωπικού μειώνεται σταδιακά από το 2015 ως το 2021. Αυτό μπορεί να υποδεικνύει προσπάθειες εξοικονόμησης κόστους ή αλλαγές στην επιχειρηματική δομή.

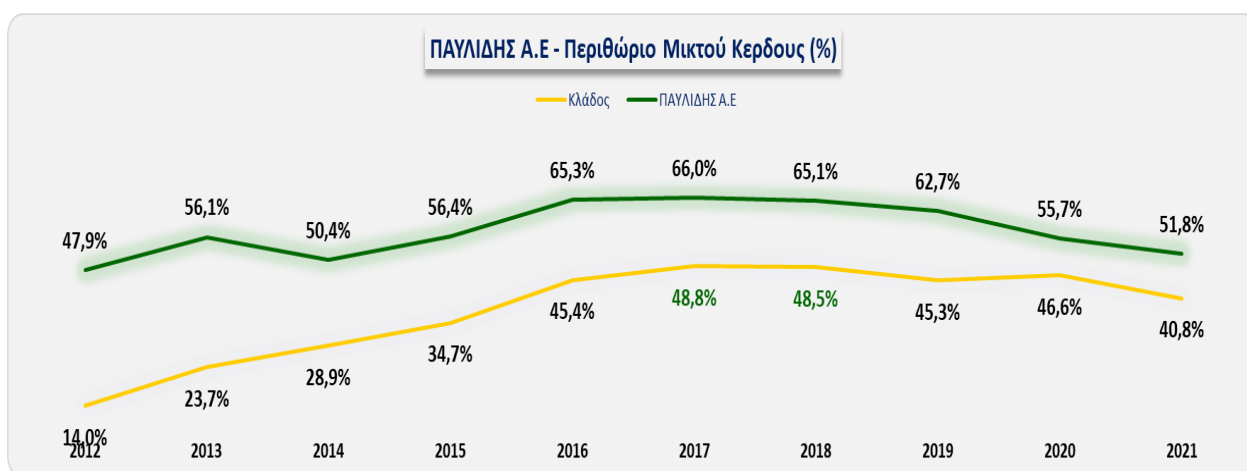
Συμπερασματικά, ο κλάδος εμφανίζει σταθερά υψηλά περιθώρια κέρδους και EBITDA, αλλά υπάρχει μια μικρή μείωση στο 2021. Η εταιρεία KARMAR S.A. έχει διακυμάνσεις στα περιθώρια κέρδους και EBITDA, με τις μεταβολές των ποσοστών να είναι πιο δραματικές. Ο δείκτης πωλήσεων ανά προσωπικό δείχνει την απόδοση των πωλήσεων σε σχέση με το προσωπικό. Η εταιρεία φαίνεται να έχει μειώσει τον αριθμό του προσωπικού της ενώ αυξάνει τις πωλήσεις, οδηγώντας σε αύξηση του δείκτη.

5.5 ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθε σε € 81.554.326 έναντι € 72.219.371 την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (αύξηση τζίρου κατά 12,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος). Τα αποτελέσματα μετά φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 34.222.447 για την χρήση 2021 έναντι € 25.670.339, της χρήσης του 2020, αύξηση κατά 33,32% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Στην χρήση του 2021, η εταιρεία Παυλίδης Α.Ε παρουσίασε δανειακές υποχρεώσεις € 14.375.000, οι οποίες αφορούν δάνεια στην Εθνική Τράπεζα. Το 2020 η εταιρεία παρουσίαζε δανεισμό € 26.411.000. Το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας για το 2021 ανέρχεται σε 3,3%. Ο δανεισμός της Εταιρείας βγαίνει μειούμενος τα τελευταία χρόνια.

Το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της στις 31.12.2021 ανήλθε σε €44.697.758 (31.12.2020: €42.397.396) έναντι των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού που ανήλθαν σε € 54.796.183 (31.12.2020: €49.182.095). Οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας για την Εταιρεία στο τέλος του έτους 2021 ανήλθαν σε € 17.986.350 έναντι € 14.691.482 την αντίστοιχη περίοδο του 2020.

Παράγει περισσότερους από 300.000 τόνους ακατέργαστου μαρμάρου ετησίως, ενώ εξάγει σε περισσότερες από 40 χώρες μάρμαρο και γρανίτη. Το δεύτερο εξάμηνο του 2020 ολοκληρώθηκε η κατασκευή αιολικού σταθμού, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στον δήμο Σιδηροκάστρου. Επένδυση συνολικού κόστους 42 εκ. ευρώ, μέρος του συνολικού πλάνου ανάπτυξης ΑΠΕ προϋπολογισμού 60 εκ. ευρώ. Ειδικότερα ο αιολικός σταθμός αντιστοιχεί σε εγκατεστημένη ηλεκτρική ενέργεια ισχύος 42 MW και η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια υπολογίζεται ότι θα ηλεκτροδοτεί περίπου 40.000 σπίτια. Ο αριθμός προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 800 και 424 άτομα αντίστοιχα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ο αντίστοιχος αριθμός του προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας ήταν 781 και 458 άτομα.

Διάγραμμα 21 Παυλίδης ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

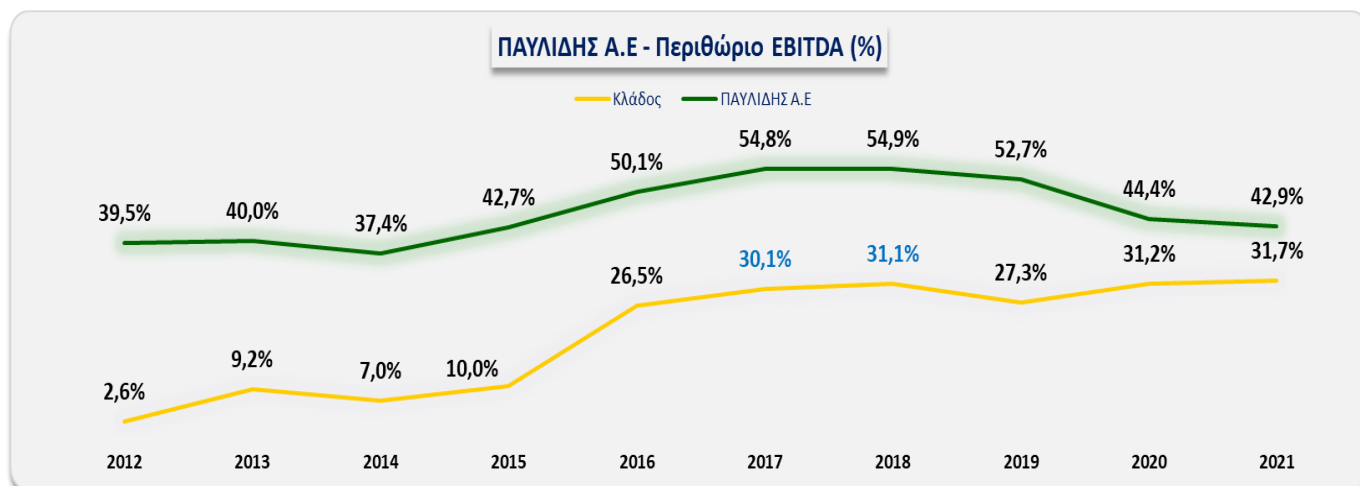
Κλάδος:

- Το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου ξεκινά από 14,0% το 2012 και αυξάνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών.
- Το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου αυξήθηκε από 14,0% το 2012 σε 40,8% το 2021. Αυτή η αύξηση δείχνει ότι ο κλάδος είχε σημαντική βελτίωση στην αποδοτικότητά του κατά αυτή την περίοδο.

ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε.:

- Το μικτό περιθώριο κέρδους της εταιρείας ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε ξεκινά από 47,9% το 2012 και αυξάνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών.

- Το μικτό περιθώριο κέρδους της εταιρείας ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. αυξήθηκε από 47,9% το 2012 σε 51,8% το 2021. Παρόλο που η εταιρεία είχε μια σχετικά σταθερή απόδοση κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, δεν κατάφερε να αυξήσει το μικτό της περιθώριο κέρδους στο ίδιο επίπεδο με τον κλάδο.

Διάγραμμα 22 Παυλίδης ΑΕ Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

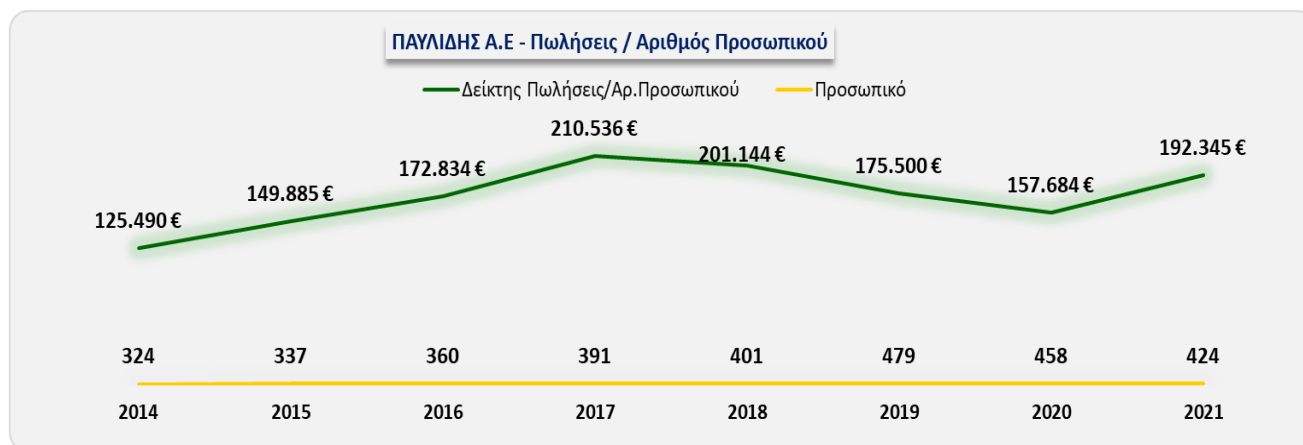
Κλάδος:

- Το περιθώριο EBITDA του κλάδου ξεκινά από 2,6% το 2012 και αυξάνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια των ετών.
- Το περιθώριο EBITDA του κλάδου αυξήθηκε από 2,6% το 2012 σε 31,7% το 2021. Αυτή η αύξηση δείχνει ότι ο κλάδος είχε εξαιρετική αύξηση της κερδοφορίας του κατά αυτή την περίοδο.

ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε.:

- Το περιθώριο EBITDA της εταιρείας ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. ξεκινά από 39,5% το 2012 και αυξάνεται επίσης σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών.
- Το περιθώριο EBITDA της εταιρείας ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. αυξήθηκε από 39,5% το 2012 σε 42,9% το 2021. Παρατηρείται μια σχετικά σταθερή αύξηση, αλλά η εταιρεία διατηρεί υψηλό περιθώριο EBITDA σε σύγκριση με τον κλάδο.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η εταιρεία ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. διατηρεί υψηλότερη κερδοφορία σε σχέση με τον κλάδο της. Αυτό μπορεί να είναι ένα θετικό σημάδι, υποδεικνύοντας ότι η εταιρεία είναι πιο αποδοτική στη διαχείριση των λειτουργικών της εξόδων και της κερδοφορίας της.

Διάγραμμα 23 Παυλίδης ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο δείκτης Πωλήσεις/Αρ. Προσωπικού είναι ένας δείκτης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μετρήσετε την αποδοτικότητα της εταιρείας στην αξιοποίηση του προσωπικού της σε σχέση με τον όγκο των πωλήσεών της. Ο δείκτης πωλήσεων ανά αριθμό προσωπικού είναι χρήσιμος για να κατανοήσουμε πώς η εταιρεία αξιοποιεί τους πόρους της σε σχέση με τον όγκο των πωλήσεών της. Αυξημένος δείκτης μπορεί να υποδείξει αποδοτικότητα στη χρήση του προσωπικού, ενώ χαμηλός δείκτης μπορεί να υποδείξει ανάγκη για περισσότερους πόρους. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτός ο δείκτης έχει τους περιορισμούς του και δεν λαμβάνει υπόψη πολλούς άλλους παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση της εταιρείας, όπως η ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό ή ο βαθμός αυτοματοποίησης των διεργασιών.

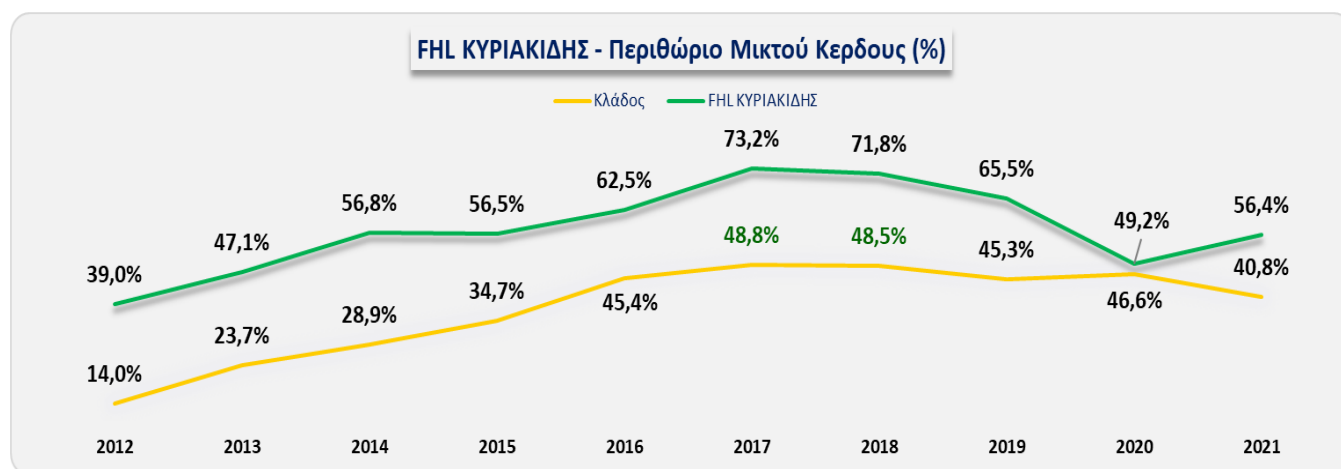
Από το 2014 μέχρι το 2017, ο δείκτης συνεχώς αυξάνεται, υποδεικνύοντας ότι οι πωλήσεις ανά άτομο προσωπικού αυξάνονται κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Από το 2017 μέχρι το 2020, ο δείκτης αρχίζει να μειώνεται, υποδεικνύοντας μείωση της αποδοτικότητας στη χρήση του προσωπικού σε σχέση με τις πωλήσεις. Το 2021, ο δείκτης αυξάνεται ξανά, υποδεικνύοντας αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση του προσωπικού σε σχέση με τις πωλήσεις. Συνολικά, υπάρχει μια διακύμανση στον δείκτη κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, αλλά δεν υπάρχει μια σταθερή κατεύθυνση. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση της

εταιρείας, όπως η οικονομική κατάσταση, οι επενδύσεις σε τεχνολογία, η διαχείριση του προσωπικού κ.λπ.

5.6 F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Α.Ε.

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθε σε € 72.732.075 έναντι € 45.837.192 την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (αύξηση τζίρου κατά 58,67% σε σχέση με το προηγούμενο έτος). Τα αποτελέσματα μετά φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 18.130.765 για την χρήση 2021 έναντι κερδών € 8.302.726, της χρήσης του 2020. Οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθαν σε € 53.096.610 έναντι € 72.673.989 την αντίστοιχη περίοδο του 2020. Στην χρήση του 2021, η εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ παρουσίασε δανειακές υποχρεώσεις € 43.347.045 (2020: € 48.586.028). Το μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας για το 2021 ανέρχεται σε 3,60%. (2019: 3,30%).

Ο τραπεζικός δανεισμός μειώθηκε κατά € 5,24 εκατ. για την εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ σε σχέση με τη χρήση 2020 και το χρηματοοικονομικό κόστος ανήλθε σε € 3,35 εκ. για την εταιρεία αντίστοιχα έναντι € 2,90 εκ. στην χρήση 2020. Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων: Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2021, που να αφορούν είτε την Εταιρεία είτε τον Όμιλο, που να επηρεάζουν σημαντικά την κατανόηση αυτών των οικονομικών καταστάσεων και θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων

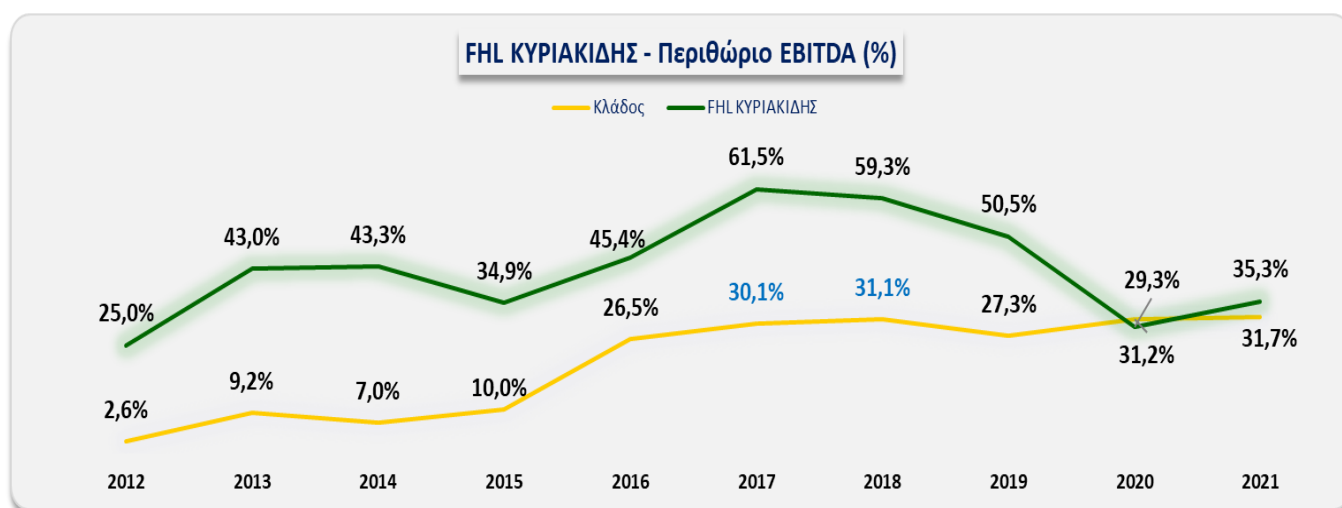
Διάγραμμα 24 FHL Κυριακίδης Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου ξεκίνησε από 14,0% το 2012 και αυξήθηκε σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών, φτάνοντας το 2017 στο υψηλό ποσοστό του 48,8%. Στη συνέχεια, μειώθηκε ελαφρώς το 2018 και το 2019, πριν αυξηθεί εκ νέου το 2020 και μειωθεί σημαντικά το 2021, φτάνοντας στο 40,8%. Συνολικά, ο κλάδος διατηρεί υψηλό μικτό περιθώριο κέρδους, αλλά υπέστη μια μείωση τα τελευταία χρόνια.

Η εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ξεκίνησε με μικρότερο μικτό περιθώριο κέρδους το 2012 (39,0%) σε σύγκριση με τον κλάδο, αλλά σημείωσε σημαντική αύξηση κατά τη διάρκεια των ετών, φτάνοντας το 2017 στο 73,2%, υπερβαίνοντας το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου. Στη συνέχεια, το μικτό περιθώριο κέρδους μειώθηκε τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας στο 56,4% το 2021. Παρόλα αυτά, η εταιρεία διατηρεί ακόμη υψηλό μικτό περιθώριο κέρδους σε σύγκριση με τον κλάδο.

Συνολικά, ο κλάδος έχει υψηλότερο μικτό περιθώριο κέρδους σε σύγκριση με την εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, αλλά και οι δύο παρουσιάζουν πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια, με την εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ να διατηρεί ακόμη αξιόλογο μικτό περιθώριο κέρδους. Η μείωση αυτή μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως αλλαγές στο κόστος των υλικών ή των εργατικών δαπανών, ανταγωνιστική πίεση στην αγορά, ή αλλαγές στη στρατηγική των επιχειρήσεων.

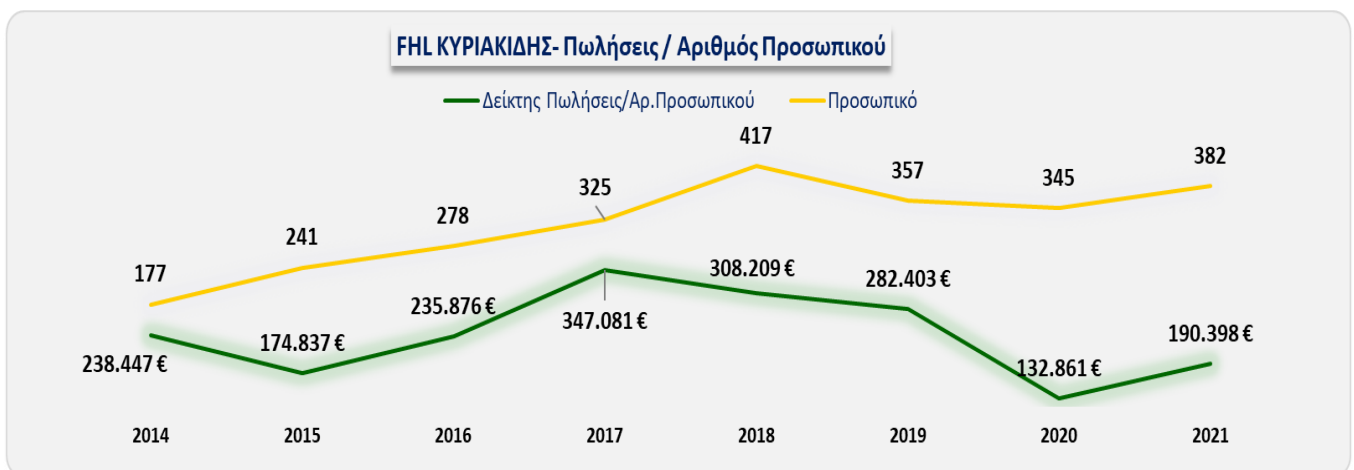
Διάγραμμα 25 FHL Κυριακίδης Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Το περιθώριο EBITDA του κλάδου είναι σημαντικά χαμηλότερο από αυτό της εταιρείας FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ κατά τη διάρκεια όλων των ετών. Παρατηρείται αυξητική τάση στο περιθώριο

EBITDA του κλάδου από το 2012 μέχρι το 2017. Από το 2018 και μετά, υπήρξε μια ελαφρά μείωση, αλλά παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα.

Η εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ξεκίνησε με χαμηλό περιθώριο EBITDA το 2012 (25,0%) και αυξήθηκε σημαντικά τα επόμενα έτη, φτάνοντας στο υψηλό ποσοστό του 61,5% το 2017. Στη συνέχεια, παρατηρήθηκε μια σημαντική μείωση του περιθωρίου EBITDA το 2018 και το 2019, ακολουθούμενη από αύξηση το 2020 και μείωση το 2021. Συνολικά, η εταιρεία FHL ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ είχε υψηλότερο περιθώριο EBITDA σε σχέση με τον κλάδο για μεγάλο μέρος της περιόδου από το 2013 έως το 2020. Ωστόσο, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση το 2021, με το περιθώριο EBITDA να πέφτει στο 35,3%. Η μείωση αυτή μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως αλλαγές στον όγκο εργασίας, τις εξόδους, τις επενδύσεις ή την ανταγωνιστική πίεση.

Διάγραμμα 26 FHL Κυριακίδης Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάννα

Το 2012, ο δείκτης ήταν 259.929 € ανά υπάλληλο, υποδεικνύοντας ότι για κάθε υπάλληλο της εταιρείας παράγονταν πωλήσεις ύψους περίπου 259.929 €. Το 2013 και το 2014, ο δείκτης παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, αν και παρατηρήθηκε μια μικρή μείωση το 2014 σε σχέση με το 2013.

Το 2015, ο δείκτης μειώθηκε σημαντικά στα 174.837 € ανά υπάλληλο, υποδεικνύοντας μείωση της αποδοτικότητας της εταιρείας στη χρήση του προσωπικού για τη δημιουργία πωλήσεων. Από το 2016 και μετά, παρατηρείται συνεχής αύξηση του δείκτη, με το 2017 και το 2018 να είναι ιδιαίτερα υψηλά, υποδεικνύοντας βελτίωση της αποδοτικότητας της εταιρείας. Από το 2019 και μετά, ο δείκτης ξεκινά μια πτωτική τάση, με το 2020 να είναι χαμηλό σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Το 2021, ο δείκτης βρίσκεται στα 190.398 € ανά υπάλληλο, παραμένοντας σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο. Συνολικά, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η εταιρεία είχε

υψηλή αποδοτικότητα τη χρήση του προσωπικού της για τη δημιουργία πωλήσεων το 2012 και το 2013, αλλά από το 2015 και μετά, ο δείκτης μειώθηκε, υποδεικνύοντας πτώση της αποδοτικότητας.

5.7 ΙΚΤΙΝΟΣ Α.Ε.

Ο κύκλος εργασιών κατά τη χρήση του 2021 ανήλθε σε € 33.014.672 (2020: € 32.592.393) σημειώνοντας αύξηση κατά 1,30%. Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) κατά τη χρήση του 2021 ανήλθαν σε 7.271.369 € ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2020 ανερχόταν σε 7.341.312 €, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,00%. Τα κέρδη μετά από φόρους κατά τη χρήση του 2021 ανήλθαν σε 2.095.516 € ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2020 ανερχόταν σε 549.337 € σημειώνοντας αύξηση κατά 1.546.179 € και σε ποσοστό 73,78%. Κατά τη Χρήση του 2021 οι δανειακές υποχρεώσεις ανήλθαν σε 43.456.619 € ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2020 ανερχόταν σε 43.867.220 € σημειώνοντας μείωση του δανεισμού κατά 410.601 € και σε ποσοστό 0,94%.

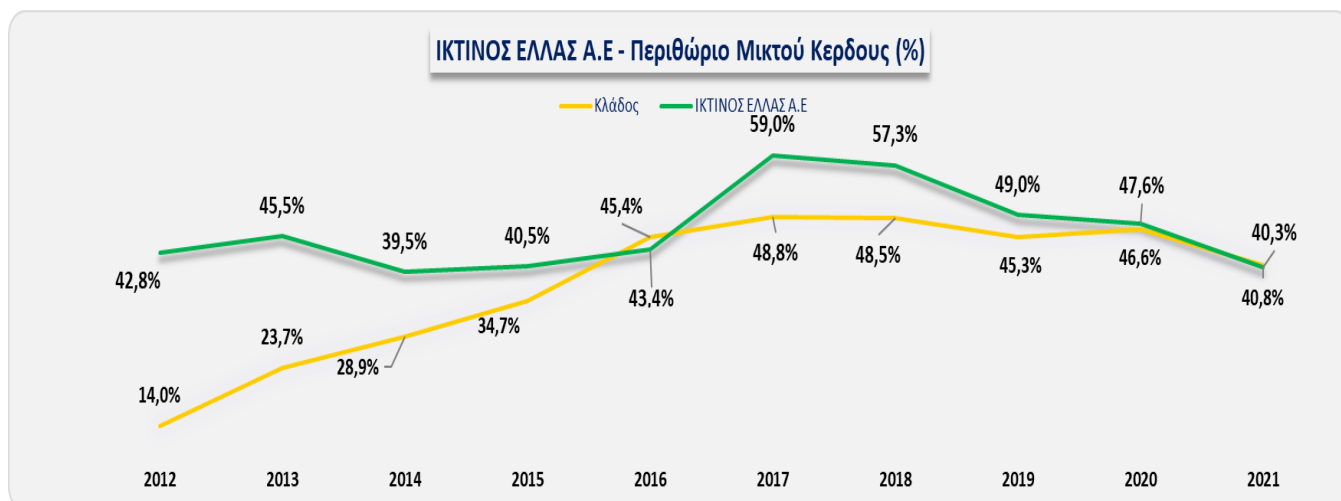
Για την ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ το 2021 αποτέλεσε έτος ορόσημο καθώς επιλέχθηκε η ένταξή της στο χρηματιστηριακό δείκτη ATHEX ESG, ως εταιρεία που ανταποκρίνεται στους Δείκτες ESG. Η Εταιρεία έλαβε Ομολογιακό Δάνειο ύψους 3,5 εκ ευρώ, με σκοπό την επαναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανεισμού, από την τράπεζα ΑΤΤΙΚΗΣ με ημερομηνία σύμβασης 26/4/2021 και επιτόκιο 3,25%, επταετούς διάρκειας, με 12μηνη περίοδο χάριτος και άνευ καλύψεων, παρά μόνο την προσωπική εγγύηση του κ. Χαϊδά Ευαγγέλου. Η Εταιρία εξόφλησε στις 30.3.2021 μέσω της ενδιάμεσης χρηματοδότησης με βραχυπρόθεσμο δανεισμό της ΑΤΤΙΚΑ BANK α) Το ομολογιακό δάνειο της Alpha Bank με υπόλοιπο 1.549.900 ευρώ, β) Δύο δάνεια της ΕΤΕ συνολικού ύψους 1.930.586 ευρώ. Η εταιρία στις 17/12/2021 υπέγραψε πρόσθετη πράξη σύμβασης με την ΕΤΕ, για την επαναχρηματοδότηση υπάρχοντος Ομολογιακού Δανείου 4 εκατ. Ευρώ που έληγε στις 22/12/2021 για άλλα τρία χρόνια και νέα ημερομηνία λήξης 19/12/2024.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2021	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2020
Δάνεια	44.447.445	46.030.009	43.456.619	43.867.220
Μείον: Ταμειακά Διαθέσιμα	-1.420.374	-3.388.737	-1.383.290	-3.028.028
Καθαρός Δανεισμός	43.027.071	42.641.272	42.073.329	40.839.192

Πίνακας 12 ΙΚΤΙΝΟΣ ΑΕ Τραπεζικός Δανεισμός

Πηγή: Οικονομικές Καταστάσεις 2021

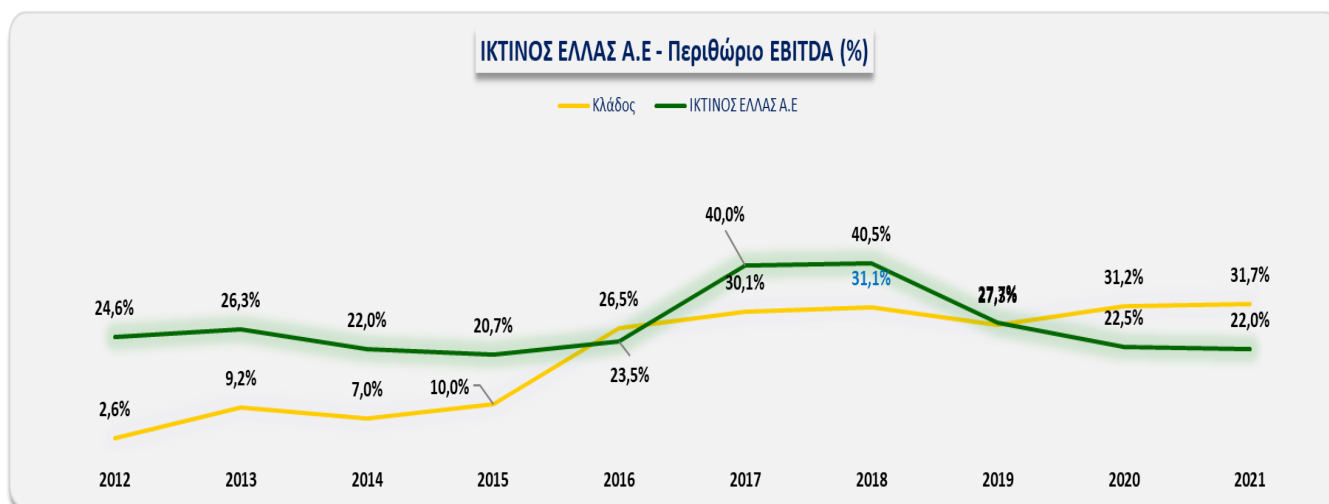
Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ για το 9μηνο του 2022 κατέγραψε Κέρδη προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA) 2,9 εκατ. ευρώ έναντι 6,6 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο 9μηνο του 2021, παρουσιάζοντας μείωση κατά 56,23%. Κατά το ίδιο διάστημα, τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε ζημίες 0,16 εκατ. ευρώ έναντι κέρδη προ φόρων 3,0 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο 9μηνο του 2021. Ο κύκλος εργασιών για το 9μηνο του 2022 διαμορφώθηκε στα 21,4 εκατ. ευρώ έναντι 25,5 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο 9μηνο του 2021, σημειώνοντας μείωση κατά 16%. Το σύνολο του Καθαρού δανεισμού για το 9μηνο του 2022 ανήλθε σε 43,2 εκατ. ευρώ έναντι 42,1 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,1 εκατ. ευρώ σε σχέση με 31/12/2021.

Διάγραμμα 27 ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η εταιρεία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε είχε συνήθως υψηλότερα μικτά περιθώρια κέρδους σε σχέση με τον κλάδο της κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Αυτό υποδεικνύει ότι η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε πιθανόν διαχειρίστηκε πιο αποτελεσματικά τα κέρδη και τα έξοδά της σε σχέση με τον γενικό κλάδο. Και οι δύο οντότητες είχαν αυξημένα μικτά περιθώρια κέρδους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, με την ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε να έχει μεγαλύτερες διακυμάνσεις. Παρατηρείται μια μικρή μείωση στο μικτό περιθώριο κέρδους της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε το 2021 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Οι υψηλά μικτά περιθώρια κέρδους είναι συνήθως ένδειξη αποτελεσματικής διαχείρισης των κερδών και των εξόδων. Η μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε το 2021 αξίζει προσοχή και μπορεί να αποτελεί ανησυχία, και η εταιρεία πρέπει να αναλύσει τους λόγους που οδήγησαν σε αυτήν τη μείωση.

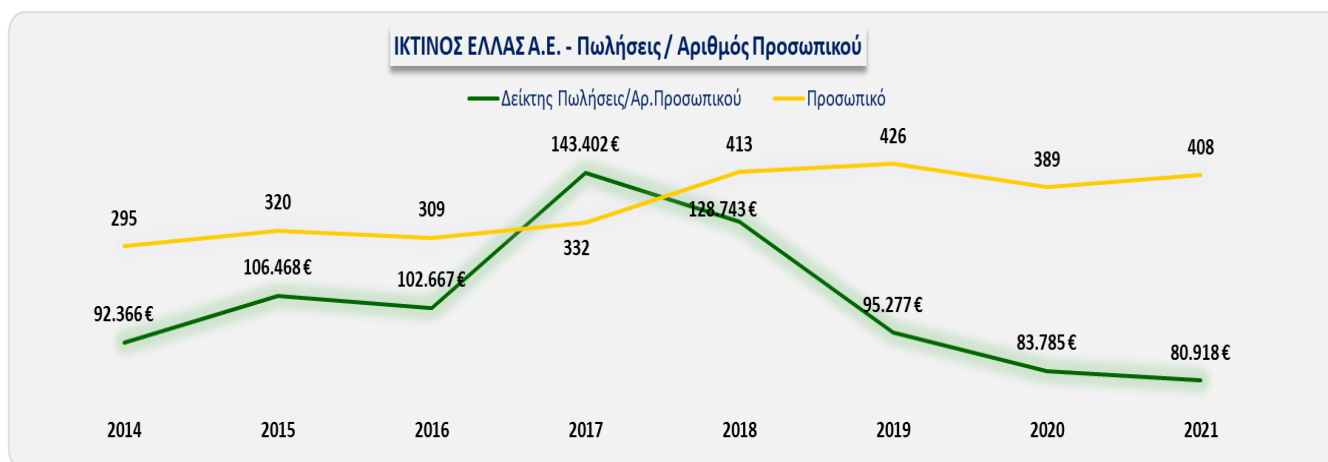

Διάγραμμα 28 ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο κλάδος είχε σταθερά χαμηλότερα περιθώρια EBITDA σε σύγκριση με την εταιρεία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Αυτό υποδεικνύει ότι η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε πιθανόν διαχειρίστηκε καλύτερα τα κέρδη και τα έξοδά της σε σχέση με τον γενικό κλάδο. Και οι δύο οντότητες είχαν αυξημένα περιθώρια EBITDA κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, με την ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε να εμφανίζει σημαντικές διακυμάνσεις. Παρατηρείται μια μικρή μείωση του περιθωρίου EBITDA για την ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε το 2021 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Οι υψηλά περιθώρια EBITDA είναι συνήθως ένδειξη αποτελεσματικής διαχείρισης των κερδών και των εξόδων.

Η μείωση του περιθωρίου EBITDA της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε το 2021 αξίζει προσοχή και μπορεί να αποτελεί ανησυχία. Η εταιρεία πρέπει να αναλύσει τους λόγους πίσω από αυτήν τη μείωση και να αξιολογήσει την απόδοσή της για το μέλλον. Η ανάλυση αυτή παρέχει μια εικόνα της απόδοσης των δύο οντοτήτων σε σχέση με το κέρδος πριν από τους φόρους, τους τόκους, την απόσβεση και την αφαιρετική απόσβεση και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της οικονομικής απόδοσης τους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας.

Διάγραμμα 29 ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ Πωλήσεις/Αριθμός Προσωπικού

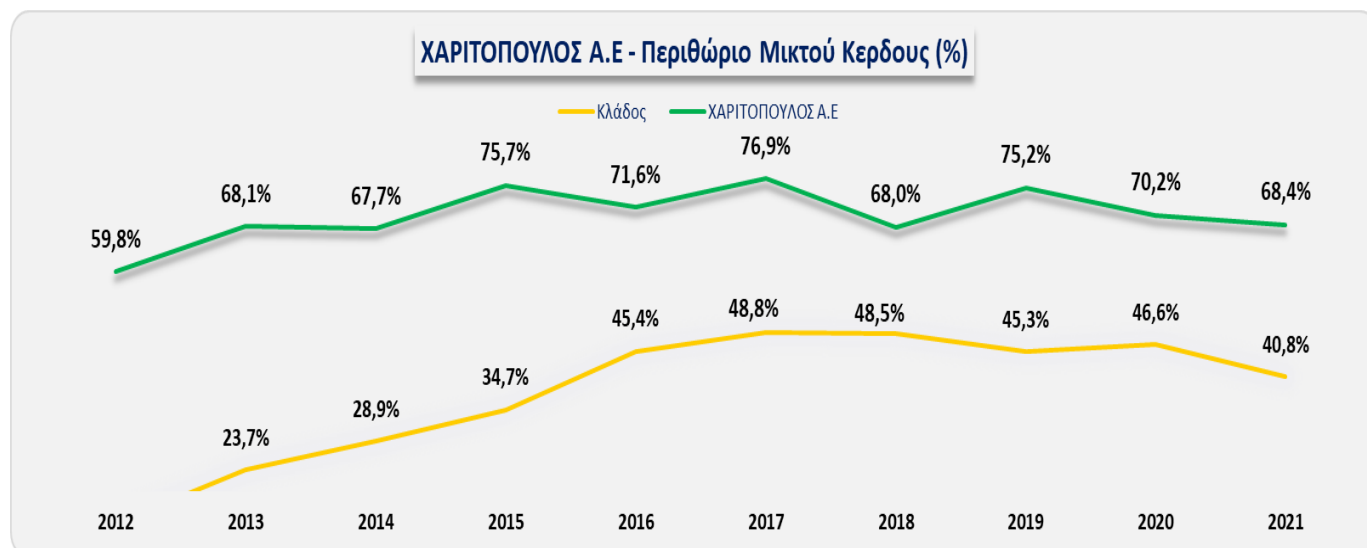
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο δείκτης πωλήσεων/αριθμού προσωπικού εμφανίζει σημαντικές διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, από το 92.366 € ανά προσωπικό το 2014 έως το 143.402 € ανά προσωπικό το 2017. Στη συνέχεια, υπήρξε μια μείωση στο 2020 και το 2021. Αυτή η μείωση μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως αλλαγές στον όγκο των πωλήσεων ή αλλαγές στον αριθμό των εργαζομένων.

5.8 ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθε σε € 8.448.416 έναντι € 8.304.532 την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (αύξηση κύκλου εργασιών κατά 1,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος). Τα αποτελέσματα μετά φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 5.553.065 για την χρήση 2021 έναντι € 4.956.626 κερδών της χρήσης του 2020. Η εταιρεία δεν επιβαρύνεται με δανειακές υποχρεώσεις. Οι εμπορικές απαιτήσεις το 2021 ανήλθαν σε € 2.486.598 από € 2.853.851 το 2020,

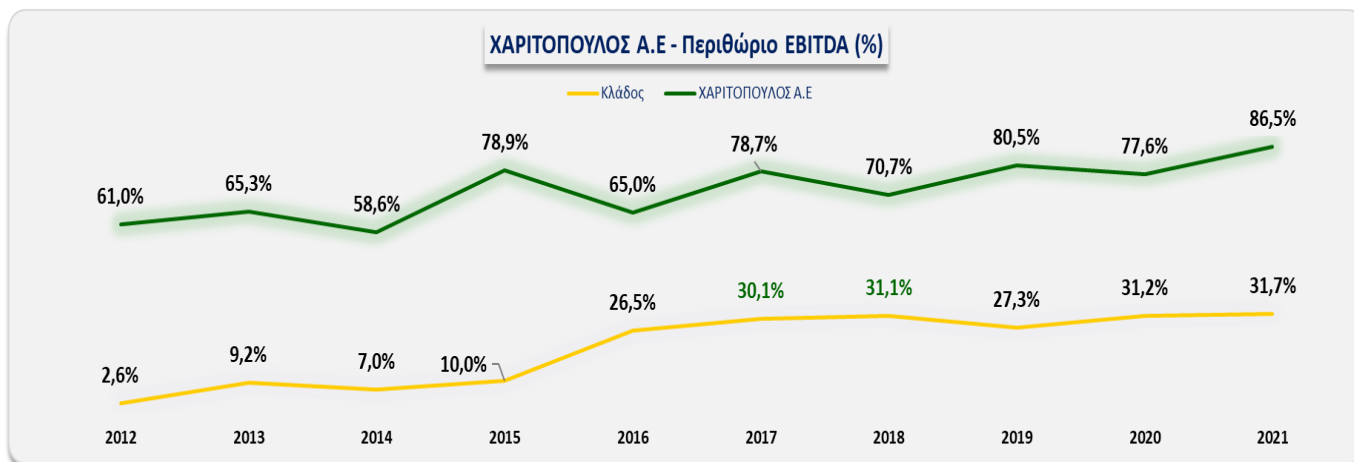
σημειώνοντας μείωση 12,86%. Οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας κατά την διάρκεια του έτους 2021 ανήλθε σε € 7.402.924 έναντι € 16.568.756 την αντίστοιχη περίοδο του 2020. Στην χρήση 2021, καταβλήθηκαν μερίσματα ποσού € 6.000.000.

Διάγραμμα 30 Χαριτόπουλος ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η εταιρεία ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε είχε συνήθως υψηλότερα μικτά περιθώρια κέρδους σε σχέση με τον κλάδο κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Αυτό υποδεικνύει ότι η ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε πιθανόν διαχειρίστηκε πιο αποτελεσματικά τα κέρδη και τα έξοδά της σε σχέση με τον γενικό κλάδο. Οι δύο οντότητες είχαν αυξημένα μικτά περιθώρια κέρδους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, με κορυφές στα ποσοστά τους το 2017. Στη συνέχεια, παρατηρούμε μια μικρή μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους και για τις δύο οντότητες το 2021. Υψηλά μικτά περιθώρια κέρδους είναι συνήθως ένδειξη αποτελεσματικής διαχείρισης των κερδών και των εξόδων.

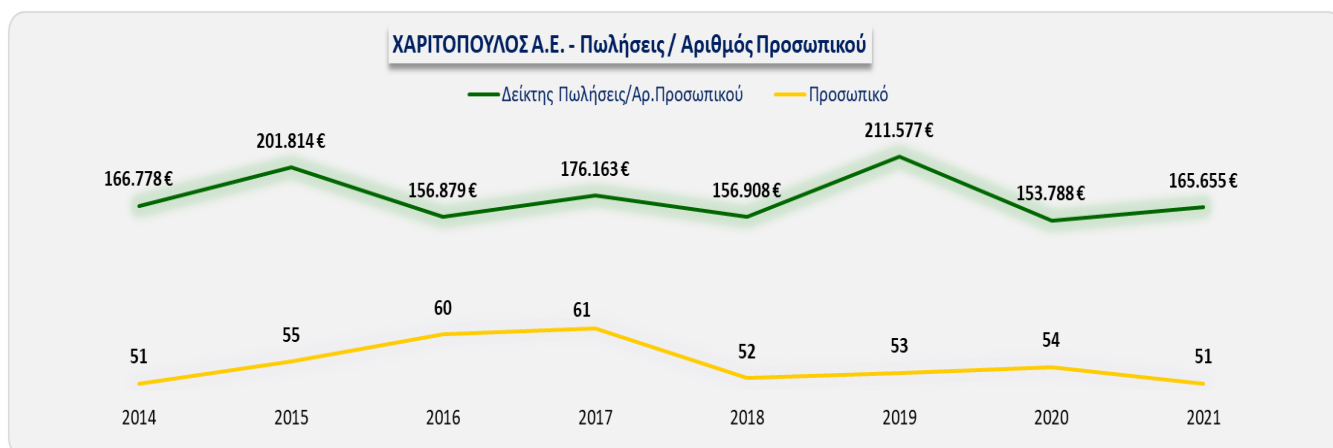

Διάγραμμα 31 Χαριτόπουλος ΑΕ Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η εταιρεία ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε είχε σημαντικά υψηλότερα περιθώρια EBITDA σε σχέση με τον κλάδο κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Αυτό υποδεικνύει ότι η ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε διαχειρίστηκε αποτελεσματικά τα κέρδη και τα έξοδά της σε σχέση με τον γενικό κλάδο. Και οι δύο οντότητες είχαν αυξημένα περιθώρια EBITDA κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, με την εταιρεία ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε να εμφανίζει σημαντικές διακυμάνσεις, αλλά να διατηρεί υψηλά ποσοστά.

Παρατηρείται μια αύξηση του περιθωρίου EBITDA της ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε το 2021, κάτι που υποδεικνύει ότι η εταιρεία είχε εξαιρετική απόδοση κατά το συγκεκριμένο έτος. Υψηλά περιθώρια EBITDA είναι συνήθως ένδειξη αποτελεσματικής διαχείρισης των κερδών και των εξόδων. Η σταθερή αύξηση του περιθωρίου EBITDA της ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας και η αύξηση το 2021 υποδεικνύουν τη δυνατότητα της εταιρείας να διαχειριστεί αποτελεσματικά την απόδοσή της.

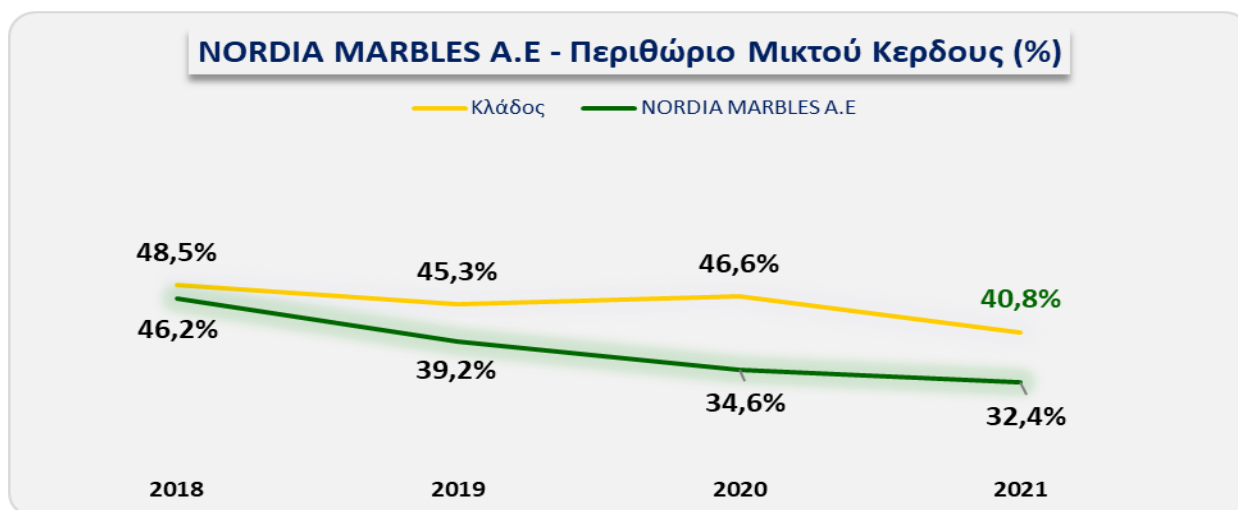
Διάγραμμα 32 Χαριτόπουλος ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο δείκτης πωλήσεων/αριθμού προσωπικού αναδεικνύει τη σχέση μεταξύ των εταιρικών πωλήσεων και του αριθμού των εργαζομένων κάθε έτους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Η ανάλυση αυτή παρέχει ενδείξεις για την αποτελεσματικότητα της εργατικής δύναμης και τη σχέση της με τα έσοδα της εταιρείας. Κατά την περίοδο 2014-2015, παρατηρείται αύξηση του δείκτη από 166.778 € ανά προσωπικό σε 201.814 € ανά προσωπικό, υποδηλώνοντας αυξημένη αποτελεσματικότητα ή αυξημένες πωλήσεις ανά εργαζόμενο. Το 2016, ο δείκτης μειώθηκε στα 156.879 €, ενδεχομένως λόγω μείωσης της αποτελεσματικότητας. Ωστόσο, το 2017 ανακάμφθηκε στα 176.163 €, υποδεικνύοντας βελτίωση. Ο δείκτης διατήρησε σταθερότητα το 2018 (156.908 €), αλλά αυξήθηκε δραματικά το 2019 (211.577 €), υποδεικνύοντας πιθανή βελτίωση της εργατικής απόδοσης. Το 2020, μειώθηκε σε 153.788 €, ενδεχομένως λόγω μείωσης των πωλήσεων, αλλά αυξήθηκε και πάλι το 2021 (165.655 €). Η συνεχής παρακολούθηση αυτού του δείκτη μπορεί να βοηθήσει την εταιρεία να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του προσωπικού της και να λάβει αποφάσεις για τη βέλτιστη διαχείριση των πόρων της.

5.9 NORDIA MARBLES

Οι πωλήσεις της εταιρείας ανήλθαν κατά τη χρήση 2021 σε € 10.702.326 έναντι € 12.382.348 κατά την προηγούμενη χρήση 2020. Τα μικτά κέρδη της εταιρείας κατά τη χρήση 2021 ανήλθαν σε € 3.470.772, με αποτέλεσμα το μικτό περιθώριο κέρδους να ανέλθει σε 32,43%. Τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και λοιπών εκτάκτων αποτελεσμάτων (EBITDA) της εταιρείας το 2021 ανήλθαν σε € 2.619.430 έναντι € 3.413.381 κατά την προηγούμενη χρήση. Τα καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους το 2021 ήταν κέρδη ύψους € 224.669 έναντι κερδών € 658.540 της προηγούμενης χρήσης. Ο αριθμός προσωπικού της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 107 άτομα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ο αντίστοιχος αριθμός του προσωπικού της Εταιρείας ήταν 111 άτομα. Πρόκειται για οικονομική μονάδα, η οποία ξεκίνησε δραστηριότητες στα τέλη του Απριλίου 2018 μετά την εξαγορά των παγίων της.

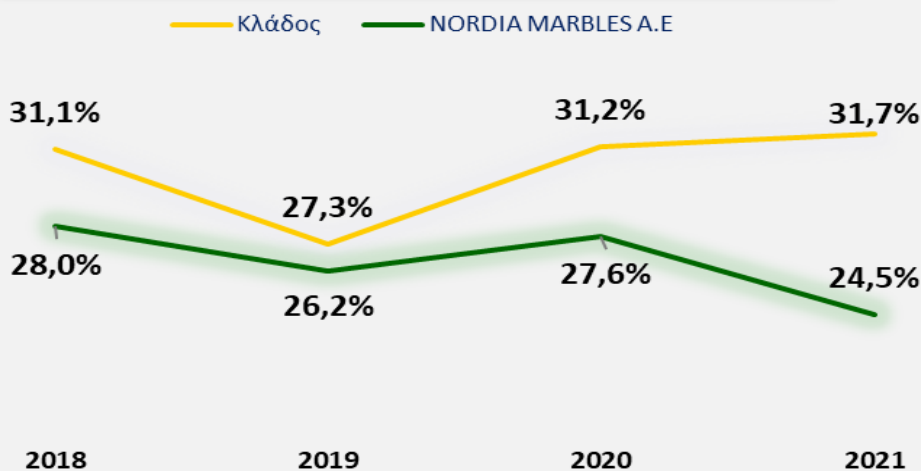
Διάγραμμα 33 Nordia Marbles ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου ξεκινά από 48,5% το 2018 και μειώνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών. Από το 2018 έως το 2021, το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου μειώνεται από 48,5% σε 40,8%. Αυτή η μείωση υποδεικνύει μείωση της αποδοτικότητας του κλάδου κατά αυτή την περίοδο.

Το μικτό περιθώριο κέρδους της εταιρείας NORDIA MARBLES A.E. ξεκινά από 46,2% το 2018 και μειώνεται επίσης σταδιακά κατά τη διάρκεια των ετών. Από το 2018 έως το 2021, το μικτό περιθώριο κέρδους της εταιρείας NORDIA MARBLES A.E. μειώνεται από 46,2% σε 32,4%. Αυτή η μείωση υποδεικνύει μείωση της αποδοτικότητας της εταιρείας κατά αυτή την περίοδο. Συνολικά, τόσο ο κλάδος όσο και η εταιρεία NORDIA MARBLES A.E. παρουσιάζουν μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους κατά τη διάρκεια των ετών 2018 έως 2021. Αυτή η τάση μπορεί να οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως τα αυξημένα κόστη παραγωγής, η αυξημένη ανταγωνιστικότητα, η οικονομική κατάσταση και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση της εταιρείας και του κλάδου.

NORDIA MARBLES A.E - Περιθώριο EBITDA (%)

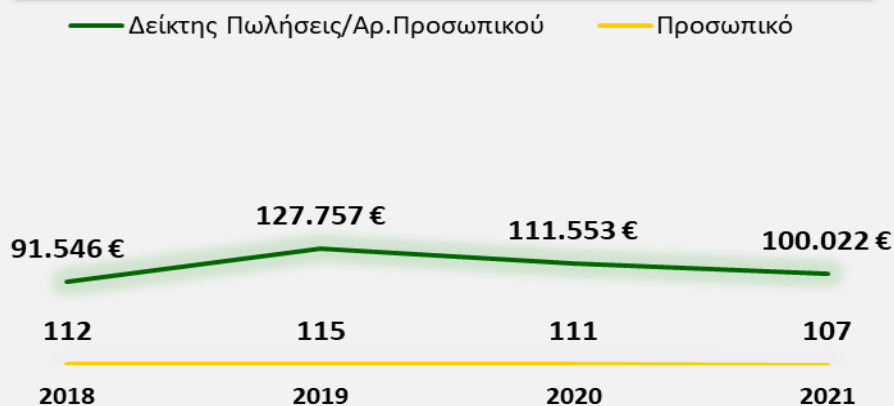

Διάγραμμα 34 Nordia Marbles AE Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Το περιθώριο EBITDA του κλάδου ήταν 31,1% το 2018, μειώθηκε στο 27,3% το 2019, αυξήθηκε στο 31,2% το 2020 και ακόμη περαιτέρω αυξήθηκε στο 31,7% το 2021. Συνολικά, παρατηρείται σταθερότητα και αύξηση του περιθωρίου EBITDA κατά την περίοδο αυτή. Το περιθώριο EBITDA της εταιρείας NORDIA MARBLES A.E. ήταν 28,0% το 2018, μειώθηκε στο 26,2% το 2019, αυξήθηκε ελαφρώς στο 27,6% το 2020 και μειώθηκε σημαντικά στο 24,5% το 2021. Παρατηρείται μια συνολική μείωση του περιθωρίου EBITDA της εταιρείας κατά την περίοδο αυτή. Η τάση αυτή αντικατοπτρίζει την απόδοση της εταιρείας NORDIA MARBLES A.E. σε σύγκριση με τον κλάδο της.

NORDIA MARBLES A.E - Πωλήσεις / Αριθμός Προσωπικού

Διάγραμμα 35 Nordia Marbles ΑΕ Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η συγκεκριμένη τάση του δείκτη Πωλήσεις/Αρ.Προσωπικού για τα έτη 2018 έως 2021 δείχνει την απόδοση της εταιρείας όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αξιοποιεί το προσωπικό της στη δημιουργία πωλήσεων. Ας αναλύσουμε τη συγκεκριμένη τάση:

Το 2018: Ο δείκτης ήταν 91.546 € ανά υπάλληλο. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε υπάλληλο της εταιρείας, παράγονταν περίπου 91.546 € σε πωλήσεις.

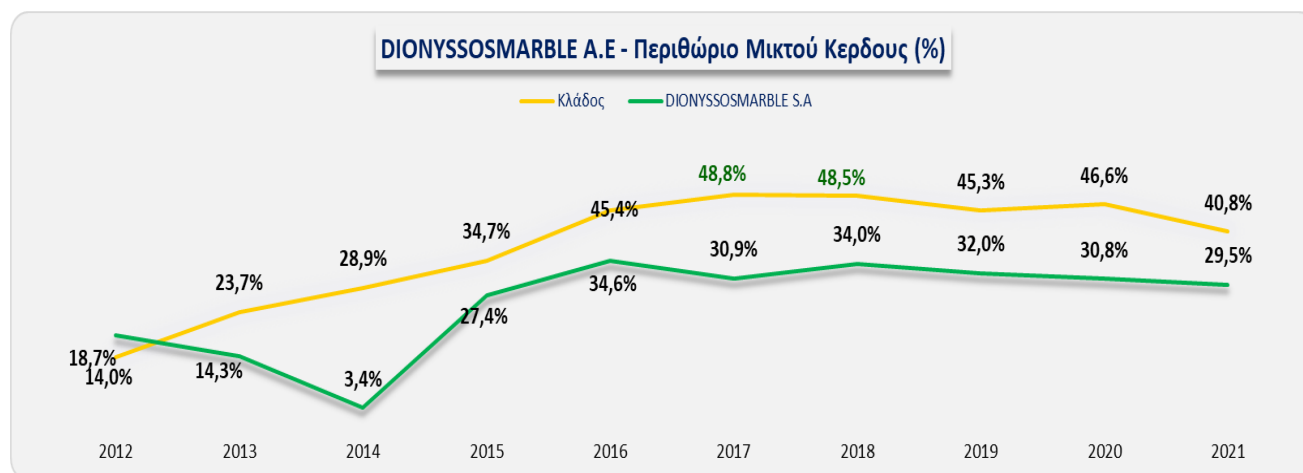
Το 2019: Ο δείκτης αυξήθηκε σημαντικά σε 127.757 € ανά υπάλληλο. Αυτό υποδεικνύει αύξηση της αποδοτικότητας της εταιρείας στη χρήση του προσωπικού της για τη δημιουργία πωλήσεων.

Το 2020: Ο δείκτης μειώθηκε σε 111.553 € ανά υπάλληλο, αλλά παραμένει υψηλός. Παρ' όλα αυτά, πραγματοποιήθηκε μια μικρή μείωση από το 2019.

Το 2021: Ο δείκτης συνέχισε να μειώνεται και έφθασε στα 100.022 € ανά υπάλληλο. Αυτή η μείωση υποδεικνύει μείωση της αποδοτικότητας στη χρήση του προσωπικού για τη δημιουργία πωλήσεων.

Η εταιρεία βελτίωσε σημαντικά την αποδοτικότητα της χρήσης του προσωπικού της το 2019, αυξάνοντας τον δείκτη σε υψηλά επίπεδα. Αν και ο δείκτης μειώθηκε ελαφρώς το 2020, παραμένει σε αρκετά υψηλά επίπεδα, υποδεικνύοντας ακόμη σημαντική αποδοτικότητα. Ωστόσο, το 2021 ο δείκτης συνέχισε να μειώνεται, υποδεικνύοντας ότι η αποδοτικότητα της εταιρείας στη χρήση του προσωπικού μειώθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια αυτού του έτους.

5.10 DIONYSSOS MARBLE

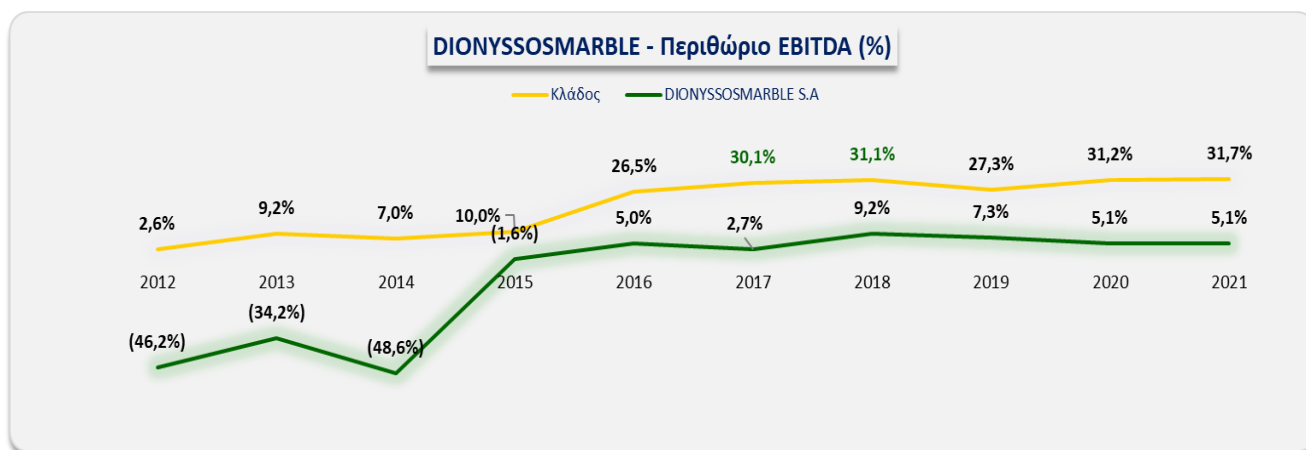
Διάγραμμα 36 Dionyssos Marble ΑΕ Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Η ανάλυση των μικτών περιθωρίων κέρδους για τον κλάδο και την εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A κατά τη διάρκεια της δεκαετίας (2012-2021) μπορεί να προσφέρει κάποιες ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις:

Αρχικά, παρατηρούμε ότι το μικτό περιθώριο κέρδους του κλάδου ξεκίνησε σε χαμηλά επίπεδα το 2012 και αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, ενώ η εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A είχε υψηλότερο μικτό περιθώριο κέρδους το 2012 αλλά αντιμετώπισε μείωση στο επόμενο έτος. Στη συνέχεια, η DIONYSSOSMARBLE S.A είχε αρκετές διακυμάνσεις στα μικτά περιθώρια κέρδους της κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, ενώ ο κλάδος παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα και μετά το 2018.

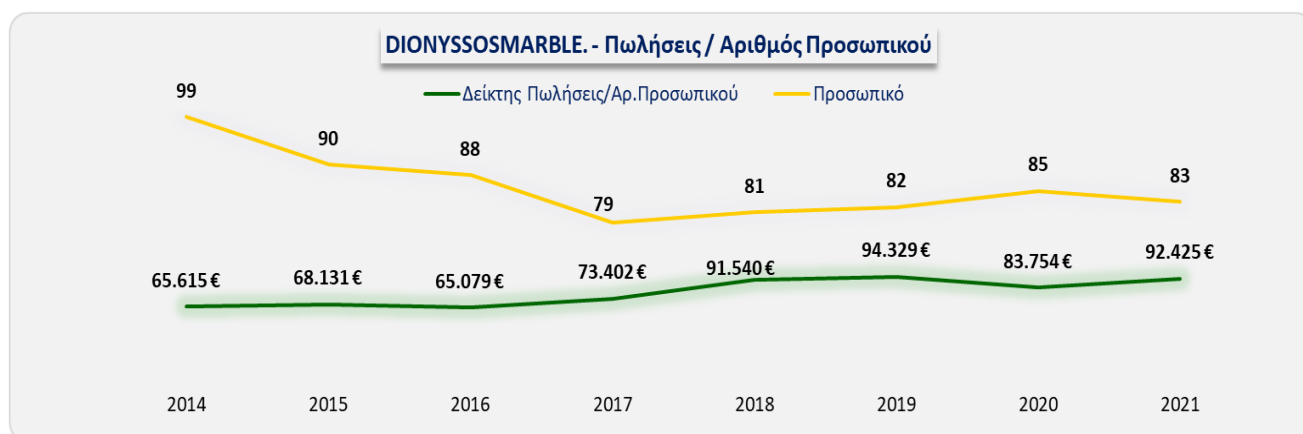
Η αύξηση του μικτού περιθωρίου κέρδους για τον κλάδο μπορεί να οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως αύξηση των τιμών πώλησης, εξοικονόμηση κόστους, αύξηση του όγκου των πωλήσεων ή αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Στην περίπτωση της DIONYSSOSMARBLE S.A, η μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους το 2013 μπορεί να αποδοθεί σε προβλήματα ή προκλήσεις που αντιμετώπισε η εταιρεία εκείνη τη χρονική περίοδο. Η εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A δείχνει σταθερή απόδοση στην πλειονότητα της δεκαετίας, παρότι υπάρχουν μικρές διακυμάνσεις. Ο κλάδος παραμένει συνολικά σε υψηλά επίπεδα μικτού περιθωρίου κέρδους, αλλά πρέπει να εξετάσετε αν η τάση μείωσης μετά το 2018 αποτελεί ανησυχία και αν επηρεάζεται από εξωτερικούς παράγοντες.

Διάγραμμα 37 Dionyssos Marble ΑΕ Περιθώριο EBITDA %

Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο κλάδος διαθέτει σημαντικά υψηλότερα περιθώρια EBITDA σε σύγκριση με την εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Αυτό υποδηλώνει ότι ο κλάδος ως σύνολο είχε υψηλότερη κερδοφορία πριν από τους φόρους, τους τόκους και τις αποσβέσεις από τη λειτουργία του. Η εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A αντιμετώπισε σοβαρές αρνητικές αποδόσεις το 2012, 2013 και 2014, με περιθώρια EBITDA που ήταν υπό το μηδέν. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται σε οικονομικά προβλήματα ή άλλες προκλήσεις που αντιμετώπισε η εταιρεία κατά τη διάρκεια αυτών των ετών. Το 2015 και μετά, η DIONYSSOSMARBLE S.A βελτίωσε σημαντικά την απόδοσή της, ανακτώντας θετικά περιθώρια EBITDA. Ο κλάδος επίσης εμφάνισε σταθερή αύξηση στα περιθώρια EBITDA κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, προτείνοντας ότι ο κλάδος συνολικά είχε επιτυχημένη απόδοση. Είναι σημαντικό για την εταιρεία DIONYSSOSMARBLE S.A να συνεχίσει να βελτιώνει την απόδοσή της, καθώς είχε ανακάμψει από αρνητικά περιθώρια EBITDA στο παρελθόν. Ο κλάδος διατήρησε υψηλή κερδοφορία EBITDA, αλλά πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της απόδοσής του για να διασφαλίσει ότι δεν υπάρχουν αρνητικές τάσεις.

Διάγραμμα 38 Dionyssos Marble AE Πωλήσεις/ Αριθμός Προσωπικού

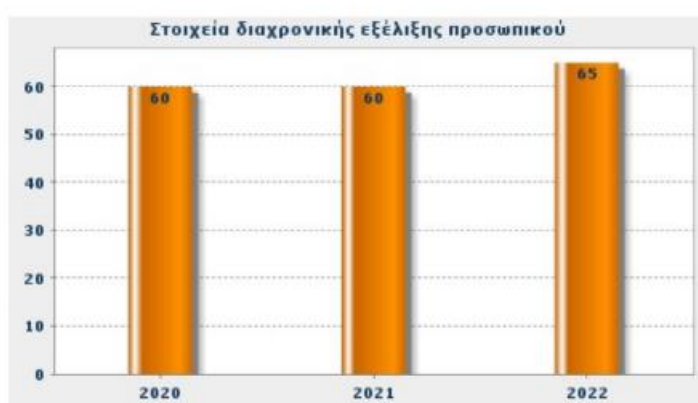
Επιμέλεια: Τζώνη Ανδριάνα

Ο δείκτης πωλήσεων/αριθμού προσωπικού αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου, κυμαίνονται από περίπου 65.000 € ανά προσωπικό το 2014 σε περίπου 92.000 € ανά προσωπικό το 2021. Αυτή η αύξηση ενδεχομένως υποδεικνύει μια βελτίωση στην αποτελεσματικότητα της εργατικής δύναμης σε σχέση με τα έσοδα της εταιρείας. Ωστόσο, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι αυτός ο δείκτης μπορεί να πηγάζει από διάφορους παράγοντες και δεν παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα για την αποτελεσματικότητα της εργατικής δύναμης.

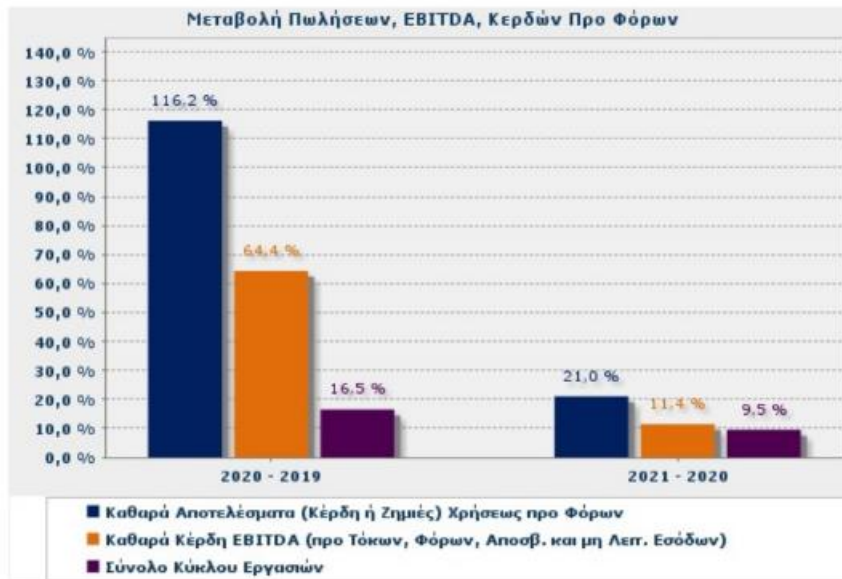
5.11 ΜΟΣΧΟΥ Α.Ε. ΜΑΡΜΑΡΑ – ΓΡΑΝΙΤΕΣ

Πρόκειται για παλαιά, οικογενειακής μορφής επιχείρηση, εξαγωγικού προσανατολισμού. Η τιτλούχος λειτουργεί κατά βάση σαν βιοτεχνική καθώς ο βιοτεχνικός τομέας δραστηριότητας συμβάλλει κατά 85% στη διαμόρφωση του συνολικού κύκλου εργασιών έναντι 15% του εμπορικού. Επισημαίνεται πως το παρόν δελτίο βασίσθηκε σε δημοσιευμένα στοιχεία και άλλες πληροφορίες διαθέσιμες στη βάση μας. Με βάση τα τελευταία στοιχεία η εταιρεία απασχολεί: 64 άτομα.

Ακολουθεί διάγραμμα με την πορεία του προσωπικού 2020-2022:

Διάγραμμα 39 Μόσχου Μάρμαρα -Γρανίτες – Εξέλιξη Προσωπικού 2020-2022
Πηγή: ICAP Report

Διάγραμμα 40 Μεταβολή Πωλήσεων, ΕΒΙΤΔΑ, Κερδών προ Φόρων

Πηγή: ICAP Report

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – Συμπεράσματα Περιορισμοί & Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 2011-2021, η βιομηχανία του μαρμάρου βίωσε σημαντικές αλλαγές. Οι αυξημένες εξαγωγές και η ανάκαμψη της οικοδομικής βιομηχανίας αποτέλεσαν κίνητρα για την ανάπτυξη του τομέα. Πολλές ελληνικές εταιρίες επέκτειναν τις δραστηριότητές τους στο εξωτερικό, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, οι προσπάθειες για βελτίωση της βιωσιμότητας έγιναν ολοένα και πιο σημαντικές. Εκείνες οι εταιρίες που υιοθέτησαν περιβαλλοντικά φιλικές πρακτικές και μείωσαν τις επιπτώσεις της εξόρυξης κέρδισαν θετική φήμη και πελατεία. Παρά τις ευκαιρίες, η βιομηχανία του μαρμάρου αντιμετώπισε προκλήσεις όπως η οικονομική αστάθεια και ο περιβαλλοντικός περιορισμός σε ορισμένες περιοχές εξόρυξης. Ωστόσο, η συνεχής προσαρμογή στις νέες συνθήκες και η επένδυση σε τεχνολογία και καινοτομία ανοίγουν προοπτικές για μια δυναμική και βιώσιμη βιομηχανία του μαρμάρου στο μέλλον. Συνολικά, η εξέλιξη της βιομηχανίας του μαρμάρου τα τελευταία χρόνια δείχνει μια μείζονα τάση ανάπτυξης και προόδου, με την προοπτική να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ελληνική οικονομία και τις παγκόσμιες αγορές.

Ο εξεταζόμενος κλάδος αποτελείται από λίγες επιχειρήσεις μεγάλου μεγέθους, οι οποίες δραστηριοποιούνται τόσο στην εξόρυξη όγκων μαρμάρου όσο και στην επεξεργασία και παραγωγή τελικών προϊόντων, καθώς και από πολλές μικρότερου μεγέθους εταιρίες οι οποίες συνήθως ασχολούνται μόνο με την εμπορία μαρμάρων και γρανιτών. Ο κλάδος της εξόρυξης – επεξεργασίας – διάθεσης μαρμάρου είναι από τους πλέον εξωστρεφείς κλάδους της χώρας, οι δε εξαγωγές παρουσίασαν ιδιαίτερη ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην παραγωγή και εκείνες που εστιάζονται στην εισαγωγή μαρμάρων και γρανιτών. Μια νέα επιχείρηση που θέλει να επικεντρωθεί στην εξόρυξη μαρμάρου, αντιμετωπίζει ένα αυστηρό νομικό πλαίσιο που σχετίζεται με τη χορήγηση αδειών και την λειτουργία των λατομείων. Αυτό το πλαίσιο συνδέεται επίσης με ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας και τη συνύπαρξη των λατομείων με τις τοπικές κοινωνίες. Επιπλέον, απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε εξοπλισμό όπως μηχανήματα εξόρυξης, επεξεργασίας, μεταφοράς, μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και φωτισμού. Για τις επιχειρήσεις που επιδιώκουν διεθνή παρουσία, είναι σημαντικό να δώσουν έμφαση στο μάρκετινγκ, ειδικά στη συστηματική προώθηση των προϊόντων τους σε διεθνείς αγορές, όπως η συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις (πχ. Marmomac).

Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατακόρυφη πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα μέχρι το 2016, λόγω της οικονομικής ύφεσης, οδήγησε τον κλάδο να επικεντρωθεί περισσότερο στις διεθνείς αγορές. Σημαντικές ποσότητες μαρμάρων εξάγονται σε διάφορες χώρες στο εξωτερικό, καθιστώντας την Ελλάδα έναν από τους κορυφαίους παγκόσμιους εξαγωγείς μαρμάρου (4η θέση παγκοσμίως και 2η στην Ευρώπη). Η εμφάνιση του κορονοϊού (COVID-19) και η πανδημία που προκλήθηκε από αυτόν, προκάλεσε σοβαρή οικονομική ύφεση στην παγκόσμια οικονομία. Η ύφεση αυτή επηρέασε έντονα την οικοδομική δραστηριότητα, με την ζήτηση για μάρμαρο να μειώνεται τόσο στο εξωτερικό όσο και στην εγχώρια αγορά το 2020. Η Κίνα, που αρχικά επλήγη από τον κορονοϊό, είναι η κύρια χώρα προορισμού για τις ελληνικές εξαγωγές ακατέργαστου μαρμάρου, που κατά την πανδημία οδήγησε σε σημαντική πτώση των ελληνικών εξαγωγών μαρμάρου, τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς την αξία τους. Συνολικά, οι εξαγωγές μαρμάρων μειώθηκαν κατά 26,5% το 2020 σε σχέση με το 2019. Επιπλέον, προέκυψαν προβλήματα σχετικά με την ομαλή διακίνηση των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων καθυστερήσεων στις παραδόσεις και πολλά άλλα σχετικά προβλήματα, τα οποία επηρέασαν τις εμπορικές δραστηριότητες.

Αναφορικά με τις προοπτικές εξέλιξης του κλάδου, ειδήμονες της αγοράς εκτιμούν ότι με προϋπόθεση τη μη εμφάνιση ενός νέου κύματος πανδημίας και την αποφυγή νέων περιοριστικών μέτρων, ο κλάδος των μαρμάρων προβλέπεται ότι θα ανακάμψει την τριετία 2021-2023. Ειδικότερα, η ζήτηση για ογκομάρα από χώρες του εξωτερικού εκτιμάται ότι θα ακολουθήσει ανοδική πορεία την τριετία 2021- 2023 με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 12%-12,5%. Επιπλέον, η ζήτηση μαρμάρων-γρανιτών στην εγχώρια αγορά αναμένεται να ενισχυθεί ελαφρώς τα προσεχή έτη, απόρροια της αύξησης της οικοδομικής δραστηριότητας που καταγράφεται από το 2017 και μετά.

Βάσει της ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε στην παρούσα εργασία, παρατηρούμε ότι η εταιρία ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ κατέχει την πρώτη θέση σε δύο κατηγορίες: EBITDA και μικτό κέρδος για το 2021. Οι εταιρίες F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ και ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. είναι επίσης σημαντικές εταιρίες του κλάδου, με αξιοσημείωτη την ανάπτυξη των οικονομικών δεικτών τους τα τελευταία χρόνια. Αξίζει να τονισθεί ότι η F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ διακρίθηκε για τον υψηλότερο κύκλο εργασιών. Οι κατατάξεις των εταιριών βάσει του συνόλου ιδίων κεφαλαίων και των κερδών προ φόρων παρέχουν σημαντικές ενδείξεις για την οικονομική απόδοση των εταιριών.

Κατά την κατάταξη βάσει του Συνόλου Ιδίων Κεφαλαίων, η εταιρία "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ" καταλαμβάνει την πρώτη θέση, υποδεικνύοντας την οικονομική της ευρωστία. Ακολουθούν η "F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ" και η "ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε." στις δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα. Στην κατάταξη βάσει των Κερδών Προ Φόρων, η εταιρία "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ" διατηρεί την πρώτη θέση, επιδεικνύοντας εντυπωσιακή αύξηση των κερδών της από το 2020. Ακολουθεί η "F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ" που επίσης παρουσιάζει αύξηση των κερδών. Η "ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. Ν. - ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΥΡΑ Α.Ε." βρίσκεται στην τέταρτη θέση με ανοδική τάση, ενώ η "ΜΑΡΜΟΡ SG Α.Ε." είναι η πέμπτη και παρουσιάζει αξιοσημείωτη αύξηση των κερδών. Συνολικά, παρατηρούμε ότι η εταιρία "ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. -ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΕΛΠ" ξεχωρίζει σε και τις δύο κατατάξεις, ενώ η "F.H.L. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ ΑΒΕΕ" διατηρεί την σταθερή της ανοδική πορεία. Αξίζει επίσης να σημειώσουμε την αυξητική τάση πολλών εταιριών μετά το 2020, που μπορεί να σχετίζεται με τις διαφορετικές συνθήκες στην αγορά και τη ζήτηση σε αυτόν τον κλάδο.

6.2 Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα

Στο ερευνητικό πλαίσιο της εν λόγω διπλωματικής εργασίας υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί. Η ανάλυση της αποδοτικότητας με την χρήση των βασικών αριθμοδεικτών πραγματοποιήθηκε σε δέκα εταιρίες που ανήκουν στο κλάδο της εξορυκτικής βιομηχανίας μαρμάρων κατά την κρίση της συγγραφέως της εργασίας. Συνεπώς δεν υλοποιήθηκε περαιτέρω έρευνα ως προς τις υπόλοιπες ελληνικές εταιρίες του κλάδου, που ενδεχομένως κάποιες από αυτές να είναι μεγαλύτερες σε μέγεθος. Πρέπει να τονιστεί ότι δεν πραγματοποιήθηκε ανάλυση των αριθμοδεικτών της ρευστότητας και των επενδυτικών δεικτών, καθώς και ο υπολογισμός των φόρων και των τόκων που επιδρούν στην απόδοση των ιδίων κεφαλαίων ROE. Ωστόσο, η συγκεκριμένη εργασία θα μπορούσε να αποτελέσει ως μια βάση διεκπεραιώνοντας μια μελλοντική έρευνα στον τομέα του μαρμάρου. Προσθέτοντας στο ερευνητικό κομμάτι μια αναφορά που να περιέχει το μέγεθος της αγοράς και τις αριθμητικές προβλέψεις για την πορεία του κλάδου του μαρμάρου τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό από το 2021 και έπειτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - Βιβλιογραφία

7.1 Ελληνική Βιβλιογραφία

- Αδαμίδης, Α. (1998), *“Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.”*, University Studio Press.
- Αθιανός, Α. Στ. & Κωνσταντινούδης, Κ. (2004), *“Αποτίμηση και αξιολόγηση επενδύσεων και επιχειρήσεων.”* Έκδοση Α’, Σέρρες: Συγγραφικό έργο καθηγητών του Τ.Ε.Ι. Σερρών, Εκδόσεις Σάββας Ηλιάδης.
- Γκίκας, Δ., Παπαδάκη, Α., & Σιουγλέ, Γ., (2010), *“Ανάλυση και Αποτίμηση Επιχειρήσεων.”*, Αθήνα, Εκδόσεις: Γ. Μπένου.
- Ελληνικός Ορυκτός Πλούτος, (2018), *“Η προέλευση των μαρμάρων στα μνημεία του αρχαίου κόσμου.”*
- Καργιωτης, Ε. Κ., (2015), *“Διαχείριση λατομείων μαρμάρου και αδρανών υλικών - Υπολείμματα – Περιβαλλοντικές επιπτώσεις.”*
- Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), (2016), *“Η συμβολή της εξορυκτικής βιομηχανίας στην ελληνική οικονομία.”*
- Κορρές Δ., (1994), *“Από την Πεντέλη στον Παρθενώνα»”*.
- Λαζαρίδης Γ., (1990), *“Μάρμαρο και Περιβάλλον”*.
- Λεωνίδου Π. Ναταλία, (2022), *“Η συμβολή της εξορυκτικής βιομηχανίας μαρμάρων στην ελληνική οικονομία. Η χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου καθώς και η μεταβολή της κερδοφορίας από την πανδημία του Covid-19”*.
- Λιβάνης Ευστράτιος, (2017), *“Σημειώσεις Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης”*, Μεταπτυχιακό Εφαρμοσμένη Λογιστικής και Ελεγκτικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Μούκας Α., Τηλιόπουλος Γ, (2023), *“Η εξέλιξη του κλάδου του μαρμάρου στην Ελλάδα - Υφιστάμενη κατάσταση και προοπτικές”*.
- Μπαλής Αθ.Θ., (2004), *“Σύγχρονη χρηματοοικονομική λογιστική”*, Τόμος Β’ 4η έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις: Σταμούλη.
- Νεγκάκης, Χ. (2015), *“Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς: Θεωρία και Εφαρμογές.”*, Αειφόρος Λογιστική.
- Νιάρχος Ν, (2004), *“Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων»*. Αθήνα, Εκδόσεις Σταμούλης”.
- Ξανθάκης Μ. & Αλεξάκης Χ., (2006), *“Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων”*, Εκδόσεις Σταμούλη.

- Πολύδερρας Π, (2021), “*Ιστορική αναδρομή των εκμεταλλεύσεων μαρμάρων στην Ελλάδα και μελλοντικές προοπτικές*”.
- Στεφάνου Ι.Κ., (2017), “*Οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων*”, Εκδόσεις: University Studio Press.
- Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, (2022), “*Αλλαγή στρατηγικής για τις εξαγωγές μαρμάρου.*”
- Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, (2021), “*Έκθεση Δραστηριοτήτων 2021*”.
- Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, (2018), “*Έκθεση Δραστηριοτήτων 2018*”.
- Τσιραμπίδης Ανανίας Ε, (1996), “*Τα ελληνικά μάρμαρα και άλλα διακοσμητικά πετρώματα.*”, University Studio Press, Θεσσαλονίκη.
- Μαρμαρίδης Χ., (2016), “*Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας – Θράκης*”, 1^η Διημερίδα Ελληνικό Μάρμαρο.
- ICAP, (2021), “*Κλαδική Μελέτη -Μάρμαρα Γρανίτης.*”

7.2 Ξένη Βιβλιογραφία

- Alexander, D. et al, (2005) “*International Financial Reporting and Analysis (2nd edition).*” UK: Thomson Learning.
- Arapakou A. at all, (2021), “*Physical Mechanical Properties and Producing Areas of Greek Dimension Stones*” Mater. Proc. 2021, 5, 64. <https://doi.org/10.3390/materproc2021005064>
- Charalampides G., Arvanitidis N., and Vatalis K., (2013), “*Sustainability perspectives in Greece as reflected by mineral deposits exploitation.*”
- Charalampides, G., Vatalis, K. I., Platias, S., and Karayannis, V., (2014), “*The Contribution of Industrial Minerals to Sustainable Recovery of Greek Economy*”. Procedia Economics and Finance, 14(2014), pp. 128-136.
- Deloitte (2016), “*Tracking Trends 2016: Top 10 issues mining companies will face in the coming year.*”
- Evangelinos K., and Oku Mami, (2005), “*Corporate environmental management and regulation*”.
- Gadoiu, M., (2014), “*Advantages and Limitations of The Financial Ratios Used in The Financial Diagnosis of The Enterprise*”, Scientific Bulletin - Economic Sciences, University of Pitesti, 13(2) pp. 87-95.

- Haggag, F., (2012), *“Economic and financial valuation of the marble industry in Egypt”* [master’s Thesis, the American University in Cairo]. AUC Knowledge Fountain.
- Harrison W., Horngren Ch., Thomas C., (2015), *“Financial Accounting”*, Tenth Edition, Person Education.
- Hellenic Republic Ministry of Reconstruction of Production Environment and Energy, (2013), *“The mining/metallurgical industry of Greece. Commodity review for years 2013-2014.”*
- Kandil A., Selim T. (2006), *“Characteristics of The Marble Industry In Egypt: Structure, Conduct, And Performance”* p.1-2.
- Karachalios I, (2021), *“Cost management and accounting of a marble quarry at Northeastern Greece”*.
- Kisang R. and Shawn Jang, (2004), *“Performance Measurement Through Cash Flow Ratios and Traditional Ratios: A Comparison of Commercial and Casino Hotel Companies”*. Journal of Hospitality Financial Management. Vol. 12 (1), pp.13-25.
- Laskaridis, K., (2008), *“Hellenic Marble through ages: An overview of the Marble producing areas and the stone sector of Today.”*, Hellenic Geosphaera.
- Laskaridis, K. at all., (2010), *“Environmental Management Aspects for Energy Saving in Natural Stone Quarries”*, Global Stone Congress.
- Helms, M. M. and Nixon, J., (2010), *“Exploring SWOT analysis – where are we now? A review of academic research from the last decade”*.
- Monea, M., (2009), *“Financial Ratios - Reveal How a Business Is Doing?”* Annals of the University of Petrosani, Economics, University of Petrosani, Romania. 9(2) pp. 137-144.
- Needles, B., Powers, M., and Crosson, S., (2014), *“Principles of Accounting”*, edition 12, South-Western, Cengage Learning.
- Palepu K. G., Healy P.M., and Peek E., (2013), *“Business Analysis and Valuation”*. 3th Cengage Learning.
- Papadopoulos A. (2020), *“An overview of the domestic market of dimension stones in Greece”*, Mineral Economics 34, pp. 323-330
- Renfrew C., and Peacey J.S., (2013), *“Aegean marble: a petrological study”*, Cambridge University Press.

7.3 Ηλεκτρονικές Πηγές

- Capital.gr “Η σημειολογία του τομέα εξόρυξης μαρμάρου μέσα στην κρίση” [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.capital.gr/me-apopsi/3211531/i-simeiologyia-tou-tomea-exoruxis-marmarou-mesa-stin-krisi/> (Πρόσβαση στις: 3/8/2023)
- Economistas: « Ελληνικό μάρμαρο: Η μεγάλη συνεισφορά του στην εθνική οικονομία». [Online]. Διαθέσιμο σε: https://www.economistas.gr/oikonomia/23628_elliniko-marmaro-i-megali-syneisfora-toy-stin-ethniki-oikonomia (Πρόσβαση: 16/7/2023)
- Hargrave M., (2022). “Return on Assets (ROA)”. [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.investopedia.com/terms/r/returnonassets.asp> (Πρόσβαση: 22/8/2023)
- Hayes A., (2021). “Return on Capital Employed (ROCE)”. [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.investopedia.com/terms/r/roce.asp> (Πρόσβαση: 22/8/2023)
- Henricks M., (2020). “Return on Equity (ROE): Definition and Examples”. [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://smartasset.com/investing/return-on-equity>
<https://stonenews.eu/el/ayxisi-paragogis-kai-exagogon-gia-tis-metalleytikes-epicheiriseis/>
<https://www.capital.gr/me-apopsi/3211531/i-simeiologyia-tou-tomea-exoruxis-marmarou-mesa-stin-krisi/> (Πρόσβαση: 23/8/2023)
- ICAP Group, (2020). «Μελέτη Οικονομικής Επίδρασης της Πανδημίας Λόγω Κορονοϊού στον Κλάδο Εξόρυξης Και Επεξεργασίας Μάρμαρου και σε Κλάδους που συνδέονται ως Προμηθευτές με τον Κλάδο Εξόρυξης και Επεξεργασίας Μάρμαρου και η Θέση του Ελληνικού Μάρμαρου στην Παγκόσμια Αγορά». Δελτίο Τύπου [Online]. Διαθέσιμο σε: https://dir.icap.gr/mailimages/icap.gr/Posts/PR_Marble%20sector_Oct2020.pdf (Πρόσβαση: 23/8/2023)
- ICAP Group, (2020). «Μελέτη Οικονομικής Επίδρασης της πανδημίας λόγω Κορονοϊού στον κλάδο εξόρυξης και επεξεργασίας μάρμαρου και σε κλάδους που συνδέονται ως προμηθευτές με τον κλάδο εξόρυξης και επεξεργασίας μάρμαρου». [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.semmth.gr/wp-content/uploads/2020/08/%CE%95%CE%9A%CE%A4%CE%99%CE%9C%CE%97%CE%> (Πρόσβαση: 23/8/2023)
- ICAP Group, (2020). «Μελέτη οικονομικών επιπτώσεων στην Παγκόσμια Αγορά Μαρμάρου λόγω του Covid19». Executive Summary, [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.semmth.gr/wp-content/uploads/2020/08/%CE%97-%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B7->

[%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%80%CF%84%CF%8E%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%91%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AC-%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%BC%CE%AC%CF%81%CE%BF%CF%85-%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CF%89-%CF%84%CE%BF%CF%85-COVID_19.pdf](#)

(Πρόσβαση: 24/8/2023)

- Industry News (2023), “Ο εξορυκτικός κλάδος αποδείχθηκε ανθεκτικός και το 2022”, [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://industry-news.gr/o-exoryktikos-klados-apodeichthike-anthektikos-kai-to-2022/> (Πρόσβαση: 15/7/2023)
- Naftemporiki.gr (2020): «Η Ελλάδα στην 4η θέση παγκοσμίως στις εξαγωγές μαρμάρων» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.naftemporiki.gr/business/1176407/i-ellada-stin-4i-thesi-pagkosmios-stis-exagoges-marmaron/> (Πρόσβαση στις: 30/6/2023)
- Naftemporiki.gr (2022) «ΙΚΤΙΝΟΣ: Διεύρυνση του διεθνούς πελατολογίου το 2022» [Online]. Διαθέσιμο σε: https://www.naftemporiki.gr/business/1339085/iktinos-dievrynsi-tou-diethnous-pelatalogiou-to-2022/?is_wppwa=true&wpappninja_cache=friendly#! (Πρόσβαση στις: 30/6/2023)
- New Money: «Το ελληνικό μάρμαρο αποκτά το δικό του branding», [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.newmoney.gr/roh/palmos-oikonomias/epixeiriseis/to-elliniko-marmaro-apokta-to-diko-tou-branding/> (Πρόσβαση: 21/7/2023)
- New Money: «Χαϊδά στο CGTN: Η βιομηχανία μαρμάρου στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντική για την οικονομία της χώρας» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.newmoney.gr/roh/palmos-oikonomias/epixeiriseis/chaida-sto-cgtn-i-viomichania-marmarou-stin-ellada-ine-poli-simantiki-gia-tin-ikonomia-tis-choras/> (Πρόσβαση στις: 30/6/2023)
- Stone News: “Exports of marble products of Greece in 2020” [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://stonenews.eu/exports-of-marble-products-of-greece-in-2020/> (Πρόσβαση: 17/7/2023)
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Έρευνα και εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών και άλλες διατάξεις» [Online]. Διαθέσιμο σε: <http://www.opengov.gr/minenv/?p=8703> (Πρόσβαση 28/6/2023)

- Αλλαγή στρατηγικής για τις εξαγωγές μαρμάρου? [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.sme.gr/allagi-stratigikis-gia-tis-exagoges-marmarou/> (Πρόσβαση στις: 30/6/2023)
- Αποστολίδης, Η., «Έργα ανάδειξης της λατομικής τέχνης στην Πεντέλη.» [Online]. Διαθέσιμο σε: https://www.oryktosploutos.net/2011/04/blog-post_6741/ (Πρόσβαση στις: 31/7/2023)
- Αποστόλου Κ. Α., (2015). «Ανάλυση Λογιστικών –Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». (e-books) Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. [Online]. Διαθέσιμο σε: https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3760/3/00_master_document-KOY.pdf (Πρόσβαση στις: 31/7/2023)
- Βασιλείου Δ., & Αλεξάκη Χ., (2008). «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων». [Online]. Διαθέσιμο σε: https://annxyd.files.wordpress.com/2009/04/xrhmatοοικονομikh_analysi_pdf.pdf (Πρόσβαση στις: 31/7/2023)
- Ελληνική Αρχή Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) <https://www.eagme.gr/>
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) <https://www.statistics.gr/>
- Ελληνικό Ορυκτός Πλούτος : Ηγέτιδες εταιρείες του κλάδου μαρμάρου. Ο Απολογισμός για το 2013-2014 [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.oryktosploutos.net/2015/08/2013-2014> (Πρόσβαση στις: 31/7/2023)
- Ελληνικό Ορυκτός Πλούτος: «Ηγέτιδες εταιρείες του κλάδου μαρμάρου. Ο Απολογισμός για το 2013-2014» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.oryktosploutos.net/2015/08/2013-2014/> Πρόσβαση: 22/8/202
- Ελληνικός Ορυκτός Πλούτος (2018) «Η προέλευση των μαρμάρων στα μνημεία του αρχαίου κόσμου». [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.oryktosploutos.net/2018/02/blog-post-35/> Πρόσβαση στις: 31/7/2023
- Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, (2018). «IOBE : Η συμβολή της εξορυκτικής βιομηχανίας στην ελληνική οικονομία, 2018» [Online]. Διαθέσιμο σε: http://iobe.gr/docs/research/RES_05_F_26062018_REP_GR.pdf Πρόσβαση στις: 31/7/2023
- Μελέτη οικονομικών επιπτώσεων ICAP: «Εξόρυξη και επεξεργασία μαρμάρου» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.icapcrif.com/κλαδική-μελέτη-icap-εξόρυξη-και-επεξεργ/> (Πρόσβαση στις: 1/8/2023)

- Μορφίδης Σ., (2020). «Το ελληνικό μάρμαρο κυριαρχεί σε όλο τον κόσμο». [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.newmoney.gr/roh/palmos-oikonomias/business-stories/to-elliniko-marmaro-kiriarchi-se-olo-ton-kosmo/> (Πρόσβαση 21/8/2023)
- Ναυτεμπορική «Στην 4η θέση η Ελλάδα στις εξαγωγές μαρμάρου στον κόσμο, με 265 λατομεία» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.naftemporiki.gr/business/1339454/stin-4i-thesi-i-ellada-stis-exagoges-marmarou-ston-kosmo-me-265-latomeia/> (Πρόσβαση στις: 1/8/2023)
- Οι εξαγωγές μαρμάρου της Ελλάδας το Α΄ τρίμηνο του 2022 (2022, Ιούνιος 27). [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://stonenews.eu/el/oi-exagoges-marmaroy-tis-elladas-to-a-trimino-toy-2022/> (Πρόσβαση στις: 1/8/2023)
- Οι εξαγωγές μαρμάρου της Ελλάδας το εννεάμηνο του 2021 (2021, Δεκέμβριος 6). [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://stonenews.eu/el/oi-exagoges-marmaroy-tis-elladas-to-enneamino-toy-2021/> (Πρόσβαση στις: 3/8/2023)
- Οι εξαγωγές προϊόντων μαρμάρου της Ελλάδας το 2020 (2021, Φεβρουάριος 22). [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://stonenews.eu/el/oi-exagoges-proionton-marmaroy-tis-elladas-to-2020/> (Πρόσβαση στις: 3/8/2023)
- Οικονομικός Ταχυδρόμος (2022): «Μάρμαρο: Στην Κίνα το 50% των ελληνικών εξαγωγών» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.ot.gr/2022/03/09/oikonomia/marmaro-stin-kina-to-50-ton-ellinikon-eksagogon/> (Πρόσβαση στις: 3/8/2023)
- Ορυκτος πλουτος. Μάρμαρο, ένταξη σε μαρμαροφόρες περιοχές και μαρμαρογενετικές επαρχίες 2015 [Online]. Διαθέσιμο σε: https://www.oryktosploutos.net/2015/10/blog-post_23-16/ (Πρόσβαση στις: 5/8/2023)
- Σκουμπούρης Α., (2021). «Παυλίδης Μάρμαρα: Από τη Δράμα σε 40 χώρες και πέντε ηπείρους». [Online]. Διαθέσιμο σε: https://www.businessdaily.gr/epiheiriseis/41083_paylidis-marmara-apo-ti-drama-se-40-hores-kai-pente-ipeiroyis (Πρόσβαση στις: 5/8/2023)
- Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων: «Αλλαγή στρατηγικής για τις εξαγωγές μαρμάρου» [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.sme.gr/allagi-stratigikis-gia-tis-exagoges-marmarou/> (Πρόσβαση στις: 5/8/2023)
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, (2018). «ΥΠΕΚΑ: Έκθεση συγκεντρωτικών στοιχείων σχετικά με την Μεταλλευτική και Λατομική δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά το έτος 2017». [Online]. Διαθέσιμο σε: <https://www.sme.gr/wp->

<content/uploads/2019/09/ekthesi-exoryktikis-drastiriotitas-2017.pdf> (Πρόσβαση στις:
7/8/2023)

Εταιρίες

- Birros SA Διαθέσιμο Online: <https://www.birros.gr/>
- F.H.L. H. Κυριακίδης Μάρμαρα - Γρανίτες ABEE. Διαθέσιμο Online: <https://www.fhl.gr/el/>
- Moschou S.A. Διαθέσιμο Online: <https://moschou.com/company-profile/>
- Nordia Marble SA Διαθέσιμο Online: <https://www.nordiamarble.com/el/>
- Stone Group International. Διαθέσιμο Online: <https://stonegroup.gr/el/>
- Ικτίνος Ελλάς ΑΕ. Διαθέσιμο Online: <https://www.iktinos.gr/el/>
- Παυλίδης Μάρμαρα Γρανίτες. Διαθέσιμο Online: <http://www.pamg.eu/en>
- Χαριτοπουλος, Δ. Ν., Μαρμαρα Σκυρα Α.Τ.Τ.Ξ.Ε.. Διαθέσιμο Online: <https://haritopoulos-marble.gr/index.php/en>